

Jaj! Ilus leányai

(Bűnügyi történet)

T. Igor Csaba

TARTALOM

Jaj! Ilus leánya	
Az ügyész háza	
Egyértelműség	
Pădure doktor érdekes esete	
A manók tánca, a király és az elrontott tanítás	
Nyomoznak	
Aneta kihallgatása	
Civilek	
Még mindig nyomoznak	
A főfelügyelő pokoljárása	
További történetek	
Már nem nyomoznak	
A legenda	
Pokoljárás	
Másként állnak a dolgok	
Jaj! Ilus leánya	

Ez a történet teljes egészében a képzelet terméke. Amennyiben bármi olyan mozzanat található benne, amely a valóságban is megtörtént, az csakis a véletlen műve lehet és az író akarata ellenére van. Mert a valóság annál sokkal rosszabb.

Jaj! Ilus leánya

„Így! Vagyis, hogy „Jaj! Ilus.” Nem Jairus, ahogyan az a Bibliában meg van írva, mert úgy nincs semmi értelme. Legalábbis, a mi gyermeki fantáziánk szerint. Mert mi mondtuk ezt így, gyermekkorunkban. Hiszen ha csak egy picit is gondolkozunk, azonnal rá kell jöjjünk arra, hogy valóban JAJ! az az Ilus, akinek szegénynek meghalt a lánya. Még szerencse, hogy aztán jött Jézus és feltámasztotta. A leányt persze.

Ez csakis így logikus!

Tehát; Jaj Ilus leánya.

És az is természetes, hogy akkor az a bizonyos Ilus, nem az apja, hanem csakis az anyja lehetett a kislánynak.

Hát így lettem én, szinte predesztinálva arra, hogy örökké kételkedjek, örökké kutassam az igazságot, s ha nem találom, félretegyem a témát boldogabb, szabadabb időkre, olyanokra, amikor már szabad és lehet is kutatni. Mert az ilyesmit soha nem adtam fel.

No természetesen nem az ilyeneket, mint az előbb elmondottam „jaj Ilus leányát”, arra természetesen fény derült az azóta eltelt idő folyamán. Fény derült? Azért ez éppen így nem igaz. Mindössze annyi történt, hogy a tiszta gyermeki naivitás helyére egy másfajta, beszennyezett, besározott, felnőttnek hazudott naivitás került, az előbbit erőszakosan kiszorítva. Aztán egy másik, majd egy harmadik.”

***

A temetőtől a városközpontig elég hosszú az út. Nem annyira, hogy kénytelenségből valamiféle közlekedési eszközre szálljon az ember, mely közlekedési eszközök aztán erre-arra visznek, eltávolítva egymástól az embereket, akik pedig legszívesebben együtt maradnának, s beszélgetnének. De annyira igen, hogy érdemben beszélgetni lehessen. Ha akar az ember. Hát mi is együtt maradtunk egy néhányan, akik az öreg tanár temetésén szinte véletlenszerűen találkoztunk. Egyesek tanítványai voltak Forgó Dénesnek, mások csak ismerősei, köztük olyanok, akik azelőtt egymást sem ismerték. De mivel Dénes bácsi mindvégig érdekes ember volt, hát feltételeztem, hogy azok, akik a végtisztességet megadandó a temetésén összegyűltek, szintén érdekes emberek kell legyenek.

Talay Bertit, az előbb szólót ismertem, bár nem nagyon közlelő. A Talay család másik ágából való volt, nem abból, amelyik az Igorokkal valamiféle rokonságot tartott. A T. betű erejéig nevezetesen, amely az idősebbik Csaba, s utána az én saját nevemben is – a tisztelet jeleként – megjelenik. Már a neve is ritkaság volt. Hogy valaki a keresztségben a Herbert nevet kapja! Persze, a család sokáig Németországban élt, innen a neve. A foglalkozása sem volt mindennapi. Művelődéstörténetet adott elő, egy kis német egyetemen, az egyiken azok közül, amelyek csodálatos módon még megmaradtak a középkor idejéből. Persze volt neki olyan szakmája is, amelyből meg lehetett élni.

Az egész emberről inkább azt képzelte volna el a felületes szemlélő, hogy katonatiszt, vagy valami hasonló, s nem egyetemi polgár. Pláne nem filozófer. Középtermetű volt, s nagyon katonás fellépésű. El nem tudtuk volna képzelni, hogy mi köze lehetett egy öreg, majdhogynem alkoholista tanárhoz. Igaz, az sem volt éppen valószínű, hogy Bíró Sanyi, a lakatosmester miféle barátságot ápolhatott az öreggel. De még sok egyebet is nehéz volt elképzelni. Kicsi, de igen válogatott társaság volt ott. Csak azt volt nehéz eldönteni, hogy miféle kritériumok szerint lett az a csoport összeválogatva.

– Természetesen az emberségesség kritériuma alapján – válaszolt Kalapos Laci a ki nem mondott kérdésre.

Kalapos Laci informatikus volt és gazdag ember. A kettő egymással vagy egyáltalán nem függ össze, vagy csak nagyon laza szállal. Történt ugyanis, hogy fiatalabb korában, egy olyan alkalommal, amikor Laci egyetlen nap alatt nemcsak a létfenntartásához szükséges anyagi alapot, de az emberekben való hitét is egyetlen napon elvesztette (sokan voltak még így akkoriban), tanára biztatására Ukrajnába ment, hogy ott, újonnan szerveződő országban valamiféle létalapot hozzon össze magának. A dolog akkor szerencsésen alakult, egy valami hadúr felét talált, akinek a meggazdagodáshoz vezető útját segítette a tudásával, valami nyolc-kilenc hónapig, nem tudom pontosan, mert minden kérdésre kitérő választ adott később is, nem mutatva, hogy szégyelli-e az akkori ténykedését, vagy csak titkolja, s arról az útról már valami vagyonfelével tért haza.

Sok szégyellni való pedig aligha lehetett azon a ténykedésen, sőt az is csak az informatikával kellett összefüggjön, mert ugyanis, még egy feleséget is hozott magával arról az útról. Már pedig a nők néha nagyon kényesek tudnak lenni a tisztességtelen dolgokkal szemben. Amennyiben persze nem ők maguk követik el. Az a feleség aztán egy idő után mégis elhagyta Lászlót, ráadásul úgy sikerült eltűnnie, hogy azóta sem akadt senki a nyomára. Pedig egy időben még rendőrség is kereste adva lévén, hogy a hölgy politikával foglalkozott az ukrán út előtt, s mostanában nálunk igen mostoha idők járnak a levitézlett politikusokra. Pedig kötve hiszem, hogy Elena (ez volt a neve a feleségnek), valami nagy disznóságot követett volna el azon nem egészen másfél év alatt, míg miniszter volt. Hacsak az akkori szerelmének, Amariei Ionutznak a máig sem kiderített halálát nem számítjuk, de arra meg éppen nem volt semmi indítéka. De hát Elena eltűnt, méghozzá végérvényesen, ami a maga részéről megmagyarázhatóvá teszi azt is, hogy László az öreg tanára – mondjuk ki nyíltan, majdnem apja – temetésén határozottan nyíltan nézegetett egy másik hölgyet, akit Vasadi Ilonának neveznek. Lám, úgy néz ki, hogy valami okból az ilyen nevű hölgyekhez érez vonzalmat.

Pedig Vasadi Icu éppenséggel nem volt feltűnő szépség. Kicsit fáradt, kicsit elnyűtt nő benyomását keltette.

Aztán, hazafelé menet egymáshoz is csapódtak. Beszélgetni valójuk lehetett, vagy csak kíváncsiak voltak egymásra, mert addig felületes volt az ismeretségük? Nem lehet tudni. Az összegyűltek amúgy is hamar szerteszét oszlottak.

Icu az ukrainai kalandról kérdezte Lászlót, s arról, hogy megérte-e.

– Persze, hogy megérte. Akkor éppen állásom sem volt, s azonkívül egy vasam sem. Dénes bácsi annyit mondott, hogy kövessem az elképzelésemet. Nem szó szerint, de én nem tudok olyan szépen beszélni, mint ő. Hát éppen adódott az az út. Elindultam csak úgy, motoron, mindössze egy hátizsákkal. Szerencsém volt. Okos gazdát szolgáltam odaát, s meggazdagodtam. Valamennyire.

– S most, miből élsz? A vagyonodból?

– Áhh! Dehogy! Akkor, ott, rájöttem, hogy érdemes szabadúszónak lenni, sőt, akkor még inkább érdemes volt mint ma, mert mostanra telítődött a piac, de én is fejlődtem. Így tehát nem a vagyonból élek, sőt sikerült még növelni is egy kicsit. Miért kérde? Hozzám akarsz jönni feleségül?

– HEHEHE! Nem! Csak érdekel. Te érdekelsz. Persze, nem úgy ahogy azt általában értik. Inkább mintha aggódnék érted.

– Köszí, de nincs rá okod. Jól vagyok.

Közben sötétedett. Icu is elbúcsúzott. Mostanában visszaköltözött az anyjához, és Vasadi Emmi ha nem is volt szigorú nő a felnőtt – nagyon is felnőtt – lányához, de mint a kevés pénzü emberek általában, szerette az életben a rendszert.

László tehát egyedül folytatta az útját szintén az édesanyja háza felé. Kalapos Erzsébet nem ment el az elvált férje temetésére. Nem mintha neheztelt volna rá annyi év után, inkább ellenkezőleg. Érzékeny lelkű nő lévén, nagyon megviselte a dolog. Pedig igen igyekezett kardos asszonynak mutatkozni. Valami betegségféle is kínozza, mint az időseknél az gyakran megesik, s ez is az okok között volt.

A város sejtelmessé vált az alkonyatban. Minden titokzatos lett. A jól ismert utcák, a parkok, bennük sötét volt már, s az utcákon mind ritkábban járó emberek.

Az egyik sarkon például egy hajlott hátú öreg állt, jó vastag botján támaszkodva. Igaz, az öreg is jókora volt.

„Vajon most ki örökli a Dénes házat?” gondolkodott informatikus hősünk. Mert Forgó Dénesnek nem volt ismert rokonsága. Lehet, hogy valahol, Székelyország túlsó végén, esetleg. Távoliak.

Az idős tanár egyébként már elég későn vette meg azt a házat. Valamikor régen az a ház a volt megyei főügyészé volt, Amariei Ionutzé, aki ott is halt meg a ház udvarán. Egy fagyos januári éjjelen. Reggel találtak rá. Arról az ügyésztől különféle pletykák keringtek már életében, de halála után még annál is inkább. Így nem is találtak vevőt a házra sokáig. Annak az ügyésznek a szülei takarítottak ott, néha, de már ők is öregek voltak. Meg is haltak aztán. A házat a nevelt lányuk örökölte, de annak nem kellett. Így hát csak pusztult. Addig, amíg egyszer csak Dénes bácsi gondolt egyet, s felkereste Ioanát – ez volt a nevelt lány neve, egyébként tanárnő, de a színházzal is kacérkodott, amennyiben néha dramatizált egy-egy elbeszélést, amely megtetszett neki – és megkérdezte, adná-e és mennyiért? Hamar megegyeztek, Ioana is szabadulni akart már az egyre rosszabb állapotban levő háztól. Akkor a tanár beköltözött. Néhány év alatt valamennyire fel is javította.

Míg Laci ezeket végiggondolta, oda is ért a botos öreghez. Amint elhaladt mellette még eszébe jutott, hogy hiszen az ő eltűnt barátnőjének, rövid ideig feleségének is köze kellett legyen ahhoz a házhoz. De ő is már évek óta eltűnt. Vagy csak megunta Lacit, mert ő sem nagyon kereste akkoriban.

Burlea Ioana az idő szerint harminchat éves volt. Az a típusa volt a nőknek, akinek minden az életében végbement fordulat, nehézség vagy kaland, előnyére szolgált. Ez a megállapítás nem csak a szépségre vonatkozik, hanem egyéb tulajdonságaira is. Vagyis... szép nő volt és okos is. Pedig néhány évvel azelőtt kétszer is megérintette a halál szele. Először akkor, amikor egy HIV teszt hamis pozitív eredményt mutatott ki nála. A mi országunkban a HIV fertőzöttektől általában félt a nép, s félelme miatt ki is közöcsítette őket. Nem hivatalosan persze, de mindenki igyekezett elkerülni az ilyen embert. Ioana maga is megrettent, amikor megtudta azt az eredményt, amely, mint mondtam hamis pozitív volt, ám a hamis voltáról ő akkoriban nem tudott. Néhány hónapi csendes gyötrődés után tehát úgy határozott, hogy elmegy Németországban élő anyjához, s talán ott éli le az időt, amely neki még hátra van. De Helga asszony, ez volt az anya neve, nem olyan fából volt faragva, hogy megtorpanjon az első akadály láttán. Bár akkor már sok éve nem látta a lányát, mégis feltámadt benne az anyai ösztön, s elkezdte hurcolászni mindenféle dokihoz, akit elől-utól talált, míg végül valóban kiderítették, hogy a vigyázóvári laborvizsgálat hamis pozitivitást mutatott.

Minderről többféle írást is adtak neki. Ioana pedig, megnyugodva, egy idő után szépen hazatért. Itthon először nem nagyon akartak hinni a német papíroknak, mintha bizony éppenséggel a német egészségügy berkeiben virágozna olyan szépen a korrupció, hogy ilyen papírokat csak úgy egy hölgy szép szemeiért kiállítanának.

Tehát, így szólt a verdikt, meg kell ismételni a vizsgálatot! Jó, nem mindet, mert drága, de legalább egyet-kettőt. Mivel pedig senki sem lehet kétszer egymás után annyira peches, szépen ki is jött az eredmény, amely szerint a németeknek igazuk volt.

Ez eddig tehát mind jó és szép lett volna, ha nem éppen akkoriban zajlott volna az az országos botrány, amely egy hatalmas... nem is tudom, hogy nevezzem, lopásnak, vagy egyéb, rosszabbnak, de talán mégis inkább lopás volt, tehát lopássorozat miatt pattant ki.

A dologban gyógyszergyárak, megyei vezetők voltak érintve, sőt egy miniszterhelyettes is, és az volt a lényege, hogy egyes fertőtlenítő szerekben sőt gyógyszerekben is, nem a megfelelő, papíron feltüntetett hatóanyag volt, hanem annál kevesebb, vagy éppenséggel semmi. Így esett, hogy Ioana a megismételt teszt során valami lassan ölő baciktól megfertőződött, vagy talán többtől is együtt. Szép lassan meg is halt volna, ha éppen oda nem látogatott volna az akkor már komoly hírnévre szert tett Pădure professzor. Ez az ember, akinek a nevét azóta is sokan áldják, gyakorlatilag nem is tett igazából semmit, csak ragaszkodott a tisztasághoz, úgy az emberek, mint a gyógyító szerek tekintetében. És ha máshogy nem ment, külföldről hozatott.

A hatalom persze vért vizelt mérgében, de végül is neki lett igaza. Buktak akkor egy néhányan, de a betegek, így Ioana is, meggyógyultak. Pedig neki akkor már valóban holt híre járt.

Mind ezen szenvedések után, mert más is volt még, amit most nem lenne értelme emlegetni, hisz megírtam már egyszer a történetét, a mi Ioanánk, mint a mesékben a kicsi királyfi, még hétszerte szebb lett mint annak előtte. Bár én nem tudom a szépséget nagyságrendi sorrendbe állítani.

Valami utóztöngéje azért mégis csak volt az egész ügynek Erdélyben is, mert mi másnak lehetne nevezni azt, ami Păduréval történt az eset kapcsán. Vagyis, hogy visszaminősítették előadótanárnak. Sőt a katedrafőnöki tisztséget, amit addig ő töltött be, azt is másnak adták. Gondolom, senki nincs meglepődve, ha elmondom, hogy a most már csak volt prof. mindezzel igen kevésbé törődött. Egyébként is szomorkás ember volt, elég sok szenvedéssel a háta mögött (az egyik fiát valami sötét ügy miatt már évekkel azelőtt elvesztette), nem tudta hát igazán megütni egy ilyen ok nélküli lefokozás. Különben sem az első ilyen volt az országban, sőt régebben voltak különbe is. Tette hát a dolgát tovább is mint addig, vagyis a lehető legjobban. A diákjai pedig, mint az szokás volt, azután is professzor úrnak szólították.

Ez, az előbb említett Ioana volt tehát, az Amariei főügyész fogadott húga, s ugyanakkor a házának eladdig utolsó előtti tulajdonosa.

Vasadi Ilona, mint mondtam, nem volt különösebben szép nő. Inkább csak olyan valaki, akire az ember akarva, akaratlan, fel szokott figyelni valamiért. Méghozzá úgy, hogy a nagy többség nem is tudta miért. Amellett, korábban egy ideig meglehetősen kalandos életet élt.

Az utolsó ilyen zaklatott periódusa után aztán munkahely, pénz és kis híján egészség nélkül maradt. Nem volt tehát választása, ha élni akart, vissza kellett menjen az anyai szárnyak alá.

Vannak olyan, elrejtett igazságok meglátásának tulajdonságával megáldott, vagy inkább megátkozott emberek, akiknek lépten-nyomon látomásaik, megérzéseik támadnak. Ennek aztán, mivel sokszor megesik, előbb-utóbb híre megy, s az illetőből híres ember válik.

Ilona nem ilyen volt. Bár ő is a női megérzést magas fokon átélők közé tartozott, mégis, előtanulmányok híján, ritkán fogta el a bizonyosság érzése. Általában inkább az volt rá jellemző, hogy megérezte, vagy meglátott valami rejtett összefüggést, de nem volt biztos abban, hogy az igaz lenne. Sokan, ilyen körülmények között abba is hagyták volna régen azokra az érzésekre való odafigyelést. Icu nem tette. Volt valami benne, talán a lelkiismerete, ami nem hagyta. Igaz viszont, hogy egy idő óta már bölcsen magában tartotta azokat a kínzó megérzéseket. Persze aztán annál rosszabbul érezte magát, ha mégis beigazolódtak, ő meg nem tett semmit.

Történetünk idejére ott tartott, hogy általában nem szólt, csak akkor, ha az érzés nagyon erős volt, vagy ha ismerőst érintett. Ilyen ismerős volt Kalapos László is, akinek meg is mondta a temetés után hazafelé menet, hogy valamiért izgul érte. De nem többet. Gondolta, ha marad a rossz érzés, lesz még ideje közölni.

Másnap délelőtt meg is akarta keresni, de Kalapos Erzsébet, a László anyja azt mondta, hogy a fia nincs otthon, már két napja nem is látta.

Merre van?

Nem tudja. De nem látszott rajta, hogy különösebben ideges lenne.

– Néha elutazik, akár hetekre is. Nem mindig szokott szólni. Gondolom, most is dolga van.

Icu meglehetősen értetlenül fogadta ezt a semmilyen magyarázatot, de végül is az ő dolguk, hogy vannak megszokva. Ő maga távolról sem volt olyan nyugodt. De nem szólt, mit is szólt volna? Hogy olyan feszült, mint egy macska? Ilyet mégsem lehet mondani egy idős nőnek, aki ráadásul nem is teljesen egészséges.

Körülbelül egy hét múltán Kalapos Erzsébet hivatalos levelet kapott. Ezúttal kivételesen nem valami kellemetlenséget tartalmazott, hanem csak egy rövid tudósítást, hogy a fia örökölte meg az elhunyt Forgó Dénes házát.

Ettől kezdve már ő sem volt nyugodt. Telefonált – jobb híján – Vasadi Icunak, ő látogatta meg utoljára, s még nem felejtette el, hogy László iránt érdeklődött, kísérné el a hivatalos fórumokhoz, megtudakolandó, mi a teendő akkor, ha az örökös elutazott, s nem hagyott címet.

– Na de csak van valaki rokona annak a Kalaposnak!

– Hogyne! Én vagyok az anyja.

– Na, akkor nincs veszve semmi, aláírhat helyette két tanú jelenlétében, akik igazolják, hogy a fia az örökös.

Mivel éppen Talay Herbert is jelen volt, Isten tudja miért, Icu őt kérte meg, hogy elkísérje, gondolva, nagyobb a nyomatek, ha többen vannak, hát megvolt a két tanú is.

Ezek után már csak egy nagyobb summa befizetése maradt, s be lehetett ülni az örökségbe.

– Nosza, menjünk, nézzük meg!

Biz az elég árva állapotban volt. Majdnem rom. Még tán kísértetek is laknak benne. Nem csoda, hogy Ioanának nem kellett!

– No, ha kísértet, akkor az alighanem az Amariei Ionutz kísértete lehet – humorizált Erzsébet, arra célozva, hogy a régi főügyész halálának körülményei még a mai napig sincsenek megnyugtatóan tisztázva.

Mert igaz, megtörténik az emberrel, hogy részegen megcsúszik a jeges januári éjszakában a saját udvarán, s eltöri mindkét lábát, de hogy ezek után még meg is fagyjon, semmi segítséget

ne hívjon, az már elég vastag történet. Én magam, e történet írója személyesen ismertem valakit, ráadásul idős hölgy volt az illető, aki megcsúszott, s úgyszintén lábát törte, de éppen ezért tudom, hogy az ember ilyenkor még hason is elcsúszkál a legközelebbi telefonig, vagy a kapuig, de ha nem képes, legalább ordít segítségért. Ráviszi az életöszön. Igaz, hogy az én ismerősöm legalább nem volt részeg. Bár azt mondják, hogy Amariei sem ivott azelőtt annyit, hogy ne lett volna magánál. Legalább ezt állapította meg az akkori vizsgálat.

Szóval, ha kísértet egyáltalán van, akkor az csakis az ő kísértete lehet.

A három ember, Icu, Berti és Erzsébet jelentősegteljesen nézegette egymást.

Biz' ez nem éppen „dizájnos”!

– De hát meg lehet javítani – mondta Icu – nincs olyan rossz állapotban, hogy nagyon sokba kerülne!

– Na de itt van a város legszélén! Akárki betörhet!

– Majd vigyázni kell! És zárva tartani az ajtót – ezt a gyakorlati tanácsot már Berti adta.

– No! Csak lesz valahogy – summázta Erzsébet. S ezzel le is zárták a témát, s romos házat, s elmentek onnét. Gondolkodni.

Ioana ismerte ugyan Forgó Dénest, de nem volt közeli ismerős. Annyira semmiképpen, hogy a temetésére elmenjen. Később hallotta, hogy a volt házát Kalaposék örökölték, s mivel rendes embereknek tartotta őket, még örült is neki.

Ő egyébként még gyermekkorában került az akkor már öreg Amariei házaspárhoz, oly módon, hogy egyszerűen elszökött az állandóan veszekedő, sőt verekedő szülőktől. Így tehát Ionutznak nem volt valódi, genetikai értelemben vett rokona. Bár testvéreknek tartották egymást, nem volt közöttük vér szerinti kapcsolat. Attól még szerették egymást, s nem volt véletlen, hogy az ügyész mindenét a véletlen hozta kishúgára hagyományozta. Akkor az öregek már nem éltek, s más különben sem akadt. Furcsa dolog, hogy akinek életében annyi barátnője (mondjuk ki nyíltan: szeretője) volt, olyan egyedül volt amikor meghalt, mint egy kinyújtott mutatóujj. Furcsa, de jellemző.

Aztán Ionutz meghalt, majd Ioana szorultságában felfedezte a Németországban élő anyját, akinél eltöltött néhány évet. Közben a ház mind jobban romlott. Dénes bácsi rendbe hozott ugyan valamennyit belőle, de neki meg ideje nem volt rá. Hamar meghalt, még mielőtt a házat befejezhette volna. Erzsébetnek tehát igaza volt, amikor azt mondta, hogy sok lesz a munka. Azért örült, mert előre elgondolta, hogy meglepődik majd a fia, mikor hazajön. Nosza, meghirdette nagy hamar a tömbház-lakása eladását is. De különben sem volt ágrólszakadt szegény ember, bizonyos határig a fia vagyonával is rendelkezhetett.

Akkor hát honnan vegyen építést, akivel rendbe hozassa?

– Megcsinálom majd én – ajánlkozott Berti – elvégre ez a mesterségem. És szívesen rendbe hozom. Gyorsan szeretné, vagy inkább hosszú távra?

– Jól és gyorsan – volt a válasz.

– Azt is lehet. De akkor több munkásra és anyagra van szükség.

– Van pénzem – vetette ellen az idős nő. Egészen felvillanyozódott a gondolattól, hogy háza van.

– Akkor lássuk! Járjuk be az egészet, nézzük meg, hogy mit kell javítani. És mit kell teljesen újjá varázsolni. Itt például ez a fal, ennek a szobának a fala gyakorlatilag mind jó. De már ez a

másik nem egészen. Látja? Süllyed is, repedezik, legjobb lenne visszabontani és megint felhúzni. A konyha is jó. De a dolgozószoba nem tökéletes. Érdekes egyébként, mert itt vastag fal van, s mégis kong. No, majd meglátjuk!

Egyelőre ebben maradtak. És még abban, hogy a másik héten elkezdik.

– És hol fog lakni addig, amíg mi dolgozunk?

– Hát a régi lakásban. Még nem adtam el. És azután is kérhetek vagy két hetet, amíg itt munka lesz.

– Két hét? Több lesz az annál!

– Akkor több lesz! – Kalapos Erzsébetet, ha egyszer valamit a fejébe vett, elég nehezen lehetett eltéríteni attól.

Pedig a meglepetések még csak akkor jöttek.

– Nahát! Itt valami be van építve! Egy szekrényke! Nem igazi pánccszekrény, de valami afféle. Vajon az előző tulajok tudtak róla? Lássuk, mi van benne!?

Valami iratok voltak.

– No, legalább lesz mit olvasgassak magányos estéimben. Aztán majd ha kiderül, hogy kihez tartozik, akkor eljuttatjuk hozzá!

De azért a vége mégis csak az lett, hogy Erzsébet lemondott az olvasási tervéről. Vagy egy hétig kínoztta magát a kimeríthetetlen kíváncsiságú öreg hölgy, mire rá kellett jönnie, hogy nem bír azokkal a papírokkal.

„Valami titkosírás, vagy mi! Tele matematikával!” panaszkodott kényszeredetten, amikor újra találkozott Bertivel.

– Talán Dénes, vagy a fiam meg tudná fejteni! De mit érek vele? Az egyik halott, a másik csavarog valamerre. Tán most is megint a pénzt kergeti!

Mint látható, Erzsébet asszony öreg korára igencsak megsavanyodott. És a fiáról is elég negatív véleményt alakított ki magában, elfeledve, hogy ő maga is a fia munkájának a gyümölcsét élvezi.

– Hadd látom! – mondta erre Berti – végül is építész létemre, csak tanultam én is egy kis matematikát. Hátha nem is olyan veszedelmes az egész!

Hát megfejteni nem tudta, de arra mindenesetre rájött, hogy a legtöbb valami informatikában használatos programnak a része.

– No, ide valóban informatikus kéne – adta vissza a paksamétát csalódottan – és ráadásul még csak nem is az általában ismert szimbólumokat használta a szerző, hanem valami egészen mást. Persze, egy ügyes ember mindennek ellenére megfejthetné. Aztán, ha olyan titkos, el is lopná. Pedig az kell legyen, mert különben miért használt volna a normálistól eltérő szimbólumokat? Itt például egy egész kis füzet van ilyen szimbólumokkal teleírva. Ehhez meg egy titkosírás-fejtőre lenne szükség. Talán én is el tudnám olvasni, csak nagyon sok időbe telne. És még azt se tudom, hogy milyen nyelven van írva. Lehet magyarul is, akkor Dénes bácsitól származik, vagy románul, akkor valamivel régebbi, még a főügyésztől. Szerintem úgy dobja el, ahogy van!

– Eldobni? Azt aztán nem! Szépen összekötözöm egy csomagba, s elteszem. Egyszer majd csak jelentkezik valaki érte!

– Hogyne! Főleg, hogy nem is tud arról, hogy létezik!

– A házat sokan ismerik – vetette ellen az ős tanárnő.

– Az lehet! Menekülnek is tőle mint a tűztől. Na de a maga baja! Csak én ne legyek itt, amikor majd valaki bunkósbottal fogja keresni!

De ezzel le is zárták a régi iratok dolgát.

Az ügyész háza

Abban a régi – talán nem is olyan régi, mindössze valami tizen-egynéhány évvel ezelőtti, Istenem de gyors az idő múlása! – időben, amikor Ionutz Amariei főügyész olyan fájdalmas körülmények között meghalt, Ion Marinescu ügyészt rendelték ki a fővárosból, hogy a halálozás körülményeit kivizsgálja. Ámbár az nem is igazán biztos, hogy az a halál valóban olyan fájdalmas volt. Hisz sokak szerint a fagyhalál éppenséggel kellemes. No, én azért nem kívánnám magamnak! Ez a Marinescu fiatal korában éppen Amariei mellett dolgozott, mondhatni, a tanítványa volt. A principálisa pedig szigorú ember volt, de úgy tartották róla, hogy igazságos és sokat lehetett tőle tanulni.

Hát Marinescu is tanult tőle szépen, olyannyira, hogy egy idő után el is vitték a fővárosba. De hamar vissza is küldték Vigyázó megyébe, hogy a híres Amariei halálát vizsgálja ki.

Szó ami szó, volt is ott vizsgálni-való éppen elég. Kezdve talán azon, hogy a megboldogultat erős szálak fűzték az akkori igazságügyminiszter-asszonyhoz. De a vizsgálatnak ezt a vonalát gyorsan leállították a hatalmasságok. Kevéssel azután azonban az a nő eltűnt. Miután egy rövid ideig Kalapos Lászlónak volt a felesége. Valóban kevés ideig, mert nem hinném, hogy az a házasság de facto három hétnél tovább tartott volna. És akkor eltűnt. Egyik nap még megvolt, a másikon meg már nem. László éppen akkor nem tartózkodott az országban. Szerencséjére, mert ha nem így van, akkor komolyan meggyűlt volna a baja az igazságszolgáltatással. De hát, nem volt otthon. Ezt igazolták is, méghozzá éppen rendőrök. Egy rendőr barátját látogatta meg ugyanis, ő igazolta az otlétét. És mondhat bárki amit éppen akar, de az EU országok rendőrségei között van együttműködés, nem úgy, mint néha a politikusok között. Ámbár az is lehet, hogy a politikusok időnkénti veszekedése sem egyéb kamunál. Elég baj az, hogy a nép mégis hisz nekik!

Elena – így hívták a hölgyet, Magyarországon Heléna, Ukrajnában meg ki tudja, lehet, hogy Léna – egyébként éppen a férjével indult találkozni. Indult, de nem érkezett meg. Azóta sem. Ki tudja, él-e, hal-e ma is?

Hát eltűnt. Ez gyanús volt Marinescunak, jó szimata volt neki, de semmit sem tehetett.

Aztán ott volt az a tény, hogy a megboldogult főügyésznek mindkét lába eltört. Jó, mindenki tudta, hogy jeges, havas volt az az éjszaka, de azon az udvaron semmi olyan akadály nem volt, a közelében meg semmiképp nem, amibe beleütvé, lába törött volna. Pedig az volt az oka – legalábbis a vizsgálat szerint – hogy nem volt képes továbbmenni, hogy telefonközelbe jusson.

Az is igaz, hogy részeg volt. Nem éppen holtrészeg, ahogy a népek mesélték, de ivott eleget előzőleg.

Ezek éppen elegendő okot adtak a gyanakvásra, de... talán éppen valami ilyesmi miatt, Marinescut visszarendelték. Minek is bolygatták volna tovább az ügyet, ha egyszer Amarieit már úgy sem támaszthatták fel?

Pedig lett volna még kinyomozni való elég az eddigieken kívül is. Ott van például a titkárnő esete. Fiatal titkárnője volt Ionutznak. Fiatal és szép. És még mindezek mellé okos is. Hogyan lehet az, hogy a kifejezetten nőbolond ügyész nemcsak, hogy nem kezdett ki vele, de még be is csukatta egy időre, ő úgy gondolta, hogy ijesztésképpen. No, az ijesztés túl jól sikerült, mert a nő – Kinga volt a neve – egy óvatlan pillanatban meghalt a cellában. A nő nevelőapja pedig még azelőtt, hogy a lány az ügyészségi állást megkapta volna, felakasztotta magát. Az is vajon miért?

Megannyi kérdőjel, amelyet Marinescunak már nem volt ideje kiszimatolni.

És, miként ama bizonyos gyerek a sok bába között, ez esetben is elvesztek fontos események. Amelyekre, a többi, a szemmel láthatók miatt, nem lehetett odafigyelni sem. Ilyen volt például az az éppen zajló változás, amely a Ionutz lelkében, de a viselkedésében is, nem sokkal a halála előtt folyt.

Milyen változás? Utólag már igen nehéz lenne kideríteni, de volt. Létezett. Ezt sokan észrevették. Mondták is egyesek, de ki figyelt rájuk?

Valami szelídülés, valami addig nem létezett tolerancia az emberek irányában. Ezt olyanok tapasztalták, akik ellen nyomozás folyt, és akik meglepetéssel tapasztalták, hogy az addig rettegett főügyész embernek kezdi őket tekinteni.

Mindez azonban nem sokáig tartott, mert a halál hamar közbeszólt és ad acta tette azt a bizonyos változást. Hamar? Nagyon hamar. Alig néhány nap kellett hozzá. Legalább így látják az ma, azok az emberek, akik még képesek visszaemlékezni az akkori eseményekre. Ki tudja, tévednek-e, nem-e?

Aztán – már napjainkban, hogy Talay Berti azt a bizonyos csomagot megtalálta a falban elrejtve, mert nem volt az igazi széf, csak olyan befalazott üreg – megint csak elkezdtek gondolkozni valakik, valahol, hogy vajon hogyan is történhetett annak az ügyésznek a halála? Miért, és hogyan?

Nosza, eljöttek hivatalos helyekről (többfélérről is) és bekérték azt a bizonyos csomagot. Aztán megint jött valaki és megkérdezte, hogy van-e több is? Vagy van-e másolat? Majd bolond lesz valaki ilyesmit a hivatalok orrára kötni! Persze, nem volt. Berti ugyan mindjárt a megtalálás után rendre lefényképezte a telefonjával, de azt időközben letörölte. Kalapos Erzsébetnél nem volt található semmi.

– Hogyne! Majd éppen szántszándékkal csinállok magamnak fejfájást, amikor éppen nincs!

Persze, akármilyen fennen beszéltek a titokzatos szolgák – mert azok voltak – egyelőre semmire sem mentek. Voltak ugyan nekik titkosírás-fejtőik, nem is rosszak, de csak annyit sikerült megállapítani, hogy az egyik egy szöveg. Milyen szöveg? Ahhoz legelőször azt kellett volna tudniuk, hogy milyen nyelven íródott. Próbálkoztak angolul, franciául németül, oroszul, sőt legjobb meggyőződésükkel ellentétben még magyarul is, pedig tudva tudták, hogy a megboldogult ügyész nem nagyon szerette a magyarokat, de semmire se mentek. Még az orosz volt biztató egy rövid ideig, de abban is olyan bizonytalanságokat találtak, hogy el kellett vetni. Néhány magyar szót is felfedezni véltek, de utóbb mintha az is hibának bizonyult volna.

– Mintha megismétlődött volna az a második világháborús történet, amelyben amerikai pilóták egy indián nyelvet (talán dakota?) használtak titkosításra – mondta ki a verdiktet az egyik kriptográfus, hozzátéve, hogy – de hol van Európában ilyen indián nyelv?

Maga sem tudta, hogy milyen közel jár az igazsághoz. És azt sem, hogy mennyire érdektelen lett volna az eredmény, ha sikerült volna megfejteni azt a szöveget. Vagy talán mégse? Amariei titokzatos ember volt, s ha egyébre nem is, legalább a benne lezajlott változásra vethetett volna egy fénycsóvát az a bizonyos szöveg. Akár kapcsolódik az a változás a titokzatos halálesettel, akár nem. Így hát egyszerűen abbahagyták a kiméra kergetését. Az ám, de a szöveg nélkül viszont a másik, az informatikai rész lett kideríthetetlen. Nem ismervén a szimbólumokat.

– De hiszen azt nem is kell ismerni! Ez nem matematika, hanem informatika! – kottyant bele valaki és attól kezdve mint olyant kezdték próbálgatni. És sikerült. Legalábbis működött. Mert kiderült, hogy valóban programról van szó. Annak is... vírus. Sőt, több vírus.

- Ezt mi használtuk! De régi! Ma már nincs semmi értéke. Sokkal jobbak vannak.
  - De mire használtátok? Én nem vagyok informatikus, hanem nyomozó. Hát legyetek szívesek felvilágosítani – tette hozzá az, aki az egészet vezette.
  - Hogy mire használtuk? Hát lehallgatásra. Telefont, tévét, számítógépet. Olyanoknál, akikre gyanakodtunk, de nem volt ellenük bizonyíték. Meg olyanoknál is, akiket be akartunk szervezni. Hogy megmutassuk nekik, hogy mi mindent tudunk nélkülük is. Szóval, ilyesmi.
  - Akkor hát ezek a mi saját programjaink?
  - Vagy nagyon hasonlók! És elég régiek.
  - Jó! Akkor értem, hogy mit keresnek egy ügyésznél. Persze, jó lenne tudni, hogy kiket és miért hallgattatott le! Kár, hogy a szöveg nem biztos. Pedig nem jártunk messze a megfejtéstől. Mindenesetre, szerintem a jó öreg ablaküvegnél nincs jobb! Akár mikrofonnak is kiváló, mert nem csak látni lehet, hogy mi történik mögötte, de hallani is. Na de, a ti dolgotok! Én kiszálltam!
- Ezután egy darabig nem zaklatták Kalapos Erzsébetet. A ház felújítása is elkezdődött, s látható lett, hogy Berti nem a levegőbe beszélt, amikor azt mondta, hogy igyekszik gyorsan elvégezni a munkát.
- Ajtók, ablakok cserélődtek ki varázsütésre, vízvezetékek újultak meg, csapokkal és mosdókagylókkal együtt.
- Na azért ezt a kádat megtartanám! Az otthoni régi kádra emlékeztet. Olyan... hangulatos.
  - Jó! Akkor a kád marad! És keresek majd olyan csaptelepet, ami illik a stílusához! Aztán itt van ez a fal. Illetve fél fal. Én nem is tudom, hogy minek építtette ide valamelyik előző lakó. És melyik? Semmi funkciója nincs. Vastag is, csúnya is, le kéne bontani.
  - Úgy van. Bontsátok le!
- Bontották. És akkor, mint ahogy a primitív krimikben szokott történni, sőt még úgyabb, a bontás alatt álló fal hosszában kettévált és kiesett belőle éppen az a csontváz, ami ilyenkor ki szokott esni. Erzsébet nagyot sikított, de Berti sem volt sokkal jobb bőrben. Le is ült mindjárt az első alkalmasnak látszó székre.
- Azt hiszem... szólni kellene a rendőrségnek – mondta bizonyos idő eltelte után. Egészen rekedt volt a hangja. Meg halk is. Ami nem volt éppen szokása.
- Az idős nő a fejét ingatta.
- Igen. És már látom, hogy egyhamar nem lesz házam. Pedig azt hittem...
- De a szerencsének és a rendőrség modern felszereltségének köszönhetően, nem éppen így történt. Eleinte igaz, ott kellett hagyni mindent, és fényképezgettek, mintha a szerencsétlen csontváz valami filmsztár lenne, de aztán a csontokat elvitették, a falat tovább lehetett bontani, sőt építeni is. Majd néhány nap után jelentek meg megint és valami műszerrel az összes többi falat letapogatták. De nem került már elő semmi újabb lelet.
- A csontvázzal – valami lágyszövet nyoma is volt még rajta, amitől kifejezetten visszataszítóan nézett ki – aztán megállapították, hogy több éves lehet, a hőmérsékletet és a konzerválás módját figyelembe véve nagyjából öt és huszonöt év közötti idővel előbb halhatott meg. Ennél többet nem közöltek sem Erzsébettel, sem pedig Talay Bertivel. Ők persze nem is igényelték.
- Ezek szerint akárki idejéből származhat. Amariei, vagy Ioana, de akár az öreg idejéből is. Milyen szerencse, hogy meghalt. Most biztos sokat zaklatnák!

Nyomozás persze folyt, de csendben. A lakó nem tudott meg abból semmit.

Aztán egyszer, úgy három héttel az öreg Dénes temetése után, Erzsébetnek váratlan látogatója akadt. De már a temetésen is ott volt. Idegenül, hallgatagon, mint olyan aki szemmel láthatóan nem tartozik oda, de szeretne. A látogató a Ion Dumitrescu névre hallgatott és idős, nyugdíjas katonatiszt volt. Rövid beszélgetés után azt kérte, hogy Erzsébet, ha lehet, hívja össze azokat az embereket, akik a Forgó Dénes végtisztességénél jelen voltak. De főképpen a fiát.

Erzsébet azt felelte, hogy éppen a fiát nem tudja sehogy sem utolérni, mert váratlanul elutazott. Még csak nem is szólt előtte. Nincs az országban. Vagy tán csak nem jelentkezik. Lehet, hogy nyugalomra van szüksége. Volt már ilyen régebben is.

– Kár! Remélem, hogy nem történt baja! Még nem. De akkor legalább a többieket hívja össze meghatározott időre! Lehetséges ez?

– Talán. Azt hiszem, igen. Mivel kapcsolatban?

– Mivel? Azt hittem, sejti. Amariei Ionutról van szó. És arról, hogy hogyan halt meg. S még másokról is.

Egyértelműség

Az idegen aki ilyenformán meghívatta magát, középtermetű, ősz hajú, katonás tartású férfiúnak bizonyult, csokor virággal a kezében.

– Úgy tudom, s talán itt is az a szokás, hogy amikor egy férfi először lépi át egy nő házának küszöbét, illendő virágot vinnie neki – adta át Erzsébetnek a csokrot – én vagyok az a Ion Dumitrescu, aki olyan furcsán jelentkeztem. Egy temetésen. Talán nem is volt illendő a gyászukat megzavarni ilyesmivel. De tudják, eléggé nyugtalan vagyok, s épp a nyugalanságom miatt járom már egy ideje a nagyobb városokat. Főleg itt, Erdélyben.

Majd más témára váltott:

– Ez a ház volt az Amariei Ionutzé?

– Igen – bólogattak a jelen levők, vagyis Vasadi Icu, Kovács Árpi, Burlea Ioana és az időközben valami miatt odakerült Talay Berti. Erzsébet csak ült elgondolkozva. Figyelte a férfit, aki különben is mintha ismerős lett volna neki. Csak nem tudta hova tenni. A gondolataiban. Végül megszólalt:

– Hallgatjuk!

No, az idegen megköszöörülte a torkát, talán, hogy jobban menjen a beszéd. De aztán mégse szólalt meg. Ültek, körben a kisasztal körül, s hallgattak. Majd, mintha elhatározta volna magát, mégis elkezdte.

– Igazából Anetának az unokatestvére vagyok. Talán azért tűnök ismerősnek – fordult megint Erzsébet felé – de Bukarestben élek. Ja igen, és az anyám révén a Szentgerliczey bárók rokona is lennék. Tudják, aki, és a családja, Nyárádszentborbálán élt. És olyan rosszul alakult a sorsa. Sajnos, nem tudtam rajtuk segíteni éppen a katonai pályám miatt.

Megint hallgattak egy versnyit. Aztán:

– Most éppen útról jövök.

.....

– Több országot is bejártam.

.....

– Legutoljára éppen Budapesten voltam.

Beszélhetett. Úgy látszik, nem érdekelt senkit az, amit az addig ismeretlen nyugdíjas katonatiszt elmondani szeretett volna. Valamiféle érdeklődés csak akkor kezdett mutatkozni, amikor elkezdte részletezni, hogy mit látott nemrég a Keleti-aluljáróban.

– Fekete volt a környék! Illetve inkább sötétbarna. Tudják, olyan, amit nem is igen lehet színnek nevezni, inkább csak azt mondja rá a civilizált ember, hogy: piszkos. De ami a leginkább megütött, az a tény volt, hogy ugyanaz a nyomorult tömeg volt látható a legtöbb európai ország fővárosában. Mintha félig kolduló, félig lopkodó népek lepték volna el az egész földrészt nagyvárosait. Mert nem mindenütt az állomáson voltak összezsúfolódva. Szóval... elég szörnyű volt. És elképzeltem, hogy vajon mi lesz akkor, amikor ez a tömeg egyszer csak megindul? A második gondolatom aztán az volt, hogy ilyesmi nem történik spontánul, ennyire egyszerre. Ezt valakik szervezik. De kik?

Aztán megtudtam. Nem volt könnyű de mindig akadnak emberek, akiknek eljár a szájuk. Hát most is akadt. Úgy, hogy aztán nagyjából kiderülni látszott, hogy bizony valóban szervezik.

Még hozzá óriási pénzekért. Akadt egy, szerencsétlen monomániás ember, azt hiszem, Kerek Bernát a neve, akit sok agyvérzés és ki tudja még milyen degeneráltság után már csak a bosszú éltet, és aki a nevét adta az egész jelenséghez. Valami okból az európai civilizáció tönkretétele a céljuk. És egyáltalán ne becsüljük le őket, mert iszonyatos pénzek fölött rendelkeznek. És nagyon összetartanak. Valamikor, az én fiatal koromban úgy nevezték őket, fináncoligarchia.

Kalapos Erzsébet, mint akinek életkorából fakadóan nagy tapasztalata van, bólogatott. Dumitrescu ezredes folytatta.

– Persze, nem új dolog ez! Mert ennek is utánaolvastam. Már a középkorban is megvoltak, s már akkor is megpróbálták az uralmuk alá vonni az akkor ismert világot. Hanem akkor akadt egy francia király, aki különösképpen hazafinak bizonyult, s rövid úton leállította őket. Hanem, úgy járt velük, mint az az ember, akinek egy mérges kelés van a testén, s addig nyomogatja, amíg valóban kiürül. Az ám, de a kelésben nyüzsgő bacik ezzel el is terjednek mindenhová, a vérbe is bekerülnek, s a mi emberünk néhány hónap után csak azt veszi észre, hogy az egész teste tele de tele van mérges kelésekkel. No, itt tartunk most. Mert hiába akarta az a régi király kiirtani azt a dudvát, a gyomot. Mert íme! Sok idő telt el azóta, de újra itt vannak. Erőre kaptak és most, minden eddiginél pusztítóbb tervet szőnek együtt, a tisztességes világ elpusztítására. És én félek. Katona létemre félek, hogy ezúttal sikerül nekik.

– S mióta... – Erzsébet volt a kérdező.

Az idős férfi elgondolkozott.

– Nos hát – szólalt meg miközben elmerülten a kávé csészéjével játszott – a középkor ezernégyszázkilencvenkettőben ért véget. Ezt bizonytal tudják. Mostanában vannak ugyan kísérletek a dolog elmismásolására, mint más dolgokra is, de tény, hogy attól az évtől kezdve létezik a spanyol arany lehetősége. És tehát, attól fogva vette át az égi Isten imádatát a pénzisten imádata. Bár léteztek kísérletek már korábban is, mint már mondtam. De előtte a lehetőségek csak elvileg voltak meg. Így gondolom én. Legalábbis.

Ioana szólt közbe:

– Az ám ezredes úr, de mi köze van mindennek a bátyám halálához? Mert, mintha azt ígérte volna, hogy erről is akar beszélni?

– Valóban! Ionutz alighanem megtudta, vagy csak megérezte azt, hogy itten a játék cinkelt kártyákkal folyik. Ki tudja, talán szólt is valakinek? És meghalt. Igaz, hogy magyar származású volt?

– Igen! Törvénytelen gyermeke volt egy Bekeháti nevű katonatisztnek. Talán ismeri is...

Dumitrescu úr elmosolyodott.

– Dehogyan! Nem ismertem. A román hadsereg elég nagy, nem ismerhetek mindenkit. Tehát, még kolléga is volt – tette hozzá elgondolkozva. – Na tehát, én azóta, amióta ezeket a dolgokat megtudtam, és higgyék el, nagyon keveset tudok, talán a jéghegy csúcsának a legtetejét, de nekem az is elég, tehát azóta járom az országot, újabban a világot is, és próbálom megkeresni azokat a tisztességes embereket, akik elég okosak ahhoz, hogy mindezt felfogják, és elég bátrak is, hogy tegyenek valamit. Persze egyelőre csak annyit, hogy értesítenek engem. Ha valamit megtudnak. Kérhetem ezt önöktől?

Mormogás, amit igennek is lehetett venni. Majd:

– Na hát... jönnek. De miért olyan rossz ez nekünk? – megint Ioana volt a közbeszóló.

Az idős katona előrehajolt ültében, talán, hogy jobban figyeljenek rá, s úgy válaszolt. Mintha egyenesen a fiatal tanárnőhöz intézte volna a szavait.

– Nos hát Ioana, ha megengedi, hogy így nevezzem – bólintás – mint tudott is, ebben az országban többféle nációk élnek egymás mellett. Van ahol békességben, van ahol morognak egymásra. De akár így, akár úgy legyen is, mindegyik megfelel egy elképzelésnek. Olyannak, amilyet saját magáról alkotott. Aki román, az román, de ezen belül is van móc, moldován, osán, meg még ki tudja, hányféle, de még van magyar is, aki erdélyinek, vagy székelynek tudja magát, nem vagyok etnográfus, hogy mindent tudjak, vagy egy pár maradék német. De azt tudom, hiszen láttam utam közben, hogy ha az a keveréknépség ide bezúdul, abból semmi jó nem következik. Tudják, mi lesz abból? Moslékország! Moslékemberekkel!

Az idős férfi ekkor elhallgatott, a torkán akadt a hang, de nem is akarta tovább folytatni. Láta, hogy megértették amit mondani akart. Csupán a bal arcát törölte meg egy zsebken-dővel, mivel azon egy jókora könnycsepp utazott lefelé.

Még beszélgettek egy darabig, nem sokáig. Aztán az idegen lassú, kimért léptekkel eltávozott. Kint már sötét volt. A városszéli ház nem éppen bizalomgerjesztő környezetben állt. Amariei Ionutz megtehetette ugyan annak idején, hogy éppen ott vegyen házat, s minden veszély nélkül onnét járjon munkába, mert naponta jött érte az ügyészség autója reggel és délután is. A vendég azonban nem volt gazdag. Igaz viszont, hogy katonatiszt volt egész aktív életében, hát bízott magában.

Ment hát nyugodtan, nem túl lassú, határozott léptekkel.

Az utcasarkon egy magas és vastag férfi állt. Öregnek nézett ki. Dumitrescu ezredes mellette ment el, de hogy, hogy nem, az öreg erősen beleütközött. De nem történt semmi egyéb. Ment tovább háborítatlanul. Csak olyan negyedóra után vette észre, hogy mennyire fáj a feje. Aztán homályosan, sőt duplán kezdett el látni. A járása is dülöngélő lett, mintha részeg lenne. Aztán összeesett. Nem látta senki. Csak újabb félóra után találta meg egy véletlenül arra járó szerelmespár. A csuda tudja ugyanis, ezek a párocskák mindig a legveszedelmesebb helyeken szeretnek sétálgatni. Mintha őket nem is érhetné semmi baj.

No, ezek a fiatalok, látva a fekvő embert, s azt, hogy alig van benne élet, azonnal mentőt hívtak. De már nem lehetett megmenteni.

– Kígyómarás! Egy jókora vipera csípte meg. Látják? Itt is van a nyakán a jellegzetes kettős, apró szúrásnyom. Vajon hogyan érhetett fel oda? Talán négykézláb állt? Mert a vipera tudtommal nem ugrik, legalábbis nem ekkorát!

De mindez Dumitrescu ezredest már egyáltalán nem érdekelte. Ő már véglegesen és visszavonhatatlanul halott volt.

Pădure doktor érdekes esete

Körülbelül két héttel az előbb leírtak után, mialatt az előbbi társaság tagjai, együtt vagy külön-külön, várták, hogy a történet folytatódni fog, vagy legalább az az ember megjelenik valamilyen formában, akár telefonon, interneten, vagy éppen személyesen, szép lassan arra a következtetésre jutottak, hogy az a bizonyos elbeszélés nem volt több hirtelen felbuzdulásnál, s mint az sokszor lenni szokott, a Dumitrescu ezredes érdeklődése ellankadt. Így tehát általában folytatták a mindennapi életüket épp mint addig.

Bekeháti Minodóra, a közeli ismerősei számára Békácska, abban az időben egy bankban dolgozott. Mivel pedig a férjének soha nem volt egy perc ráérő ideje, hát a napi nyolc óra munka után ő maga is elkezdte megszervezni a saját életét. Persze, két gyermek mellett ez nem éppen könnyű dolog, főleg, ha azok a gyermekek még elég kicsik. Azért, mindemellett mégis csak akadt néha valamennyi ideje, főleg szombaton és vasárnap délelőtt, hogy ússzon, vagy fusson egyet. A kettőt persze felváltva. Békácska nem volt kifejezetten szép nő, éppen ezért, de más okból is, komoly erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy legalább fitt legyen és testileg egészséges. Ezt annyira sikerült elérni, hogy egy idő után már az utcán járva is felfigyeltek rá a férfiak, akkor is, ha csak elment a közelükben. Nem viselkedett ő feltűnően, sőt inkább visszafogott volt, de nem lennék őszinte, ha nem tenném mindjárt hozzá azt is, hogy bizony jól esett neki az a figyelem. Mert a nők az ilyesmit megérik, ha egy szót sem szólnak is.

És ez így ment évekig, mivel András elfoglalt ember volt, pszichológus, ekkoriban éppen négy helyen is dolgozott. Lássuk csak, hogy nem tévedek-e? Volt egy alapállása a vigyázóvári kórházban, onnét egy sportoló csapathoz ment el, majd egy iskolába, ahol nem csak a tanulók (s a tanárok) lelki életét kezelte, de tanított is logikát, majd végül még ott volt a saját magánrendelője (irodája? A csuda tudja, hogy mondják ezt az agykurkászoknál!) is ahol szombatonként rendelt, egy kolléganőjével felváltva. Így hát, bár mindezt a családjá érdekében tette – csoda tudja, azért lehet, hogy egy kicsit kívül is akarta tudni magát a családon – éppen csak otthon tartózkodott nagyon keveset.

Évekig tehát. Mivel, hogy olyan másfél éve Békácska véletlenül összeakadt, szombat reggeli úszás közben, egy éppen a városban tartózkodó külföldi férfiúval. A férfiút Talay Herbertnek nevezték és akkor éppen szabadságon volt.

Először csak köszöntek egymásnak, később, a hosszok végén, beszélgettek is, majd Békácska, a sportolás végeztével egy kávéra is felment a Berti ideiglenes szállására. Nincs mit részletezni, a kapcsolat már egy éve tartott, hol itt, hol ott találkoztak, s rendszerint a férfi szállásán kötöttek ki. Arra azért igyekeztek vigyázni, hogy András lehetőleg ne tudjon meg semmit. Ami vagy sikerült nekik, vagy nem, ezt nem lehetett tudni, mivel, hogy András egyrészt szótlan ember volt, másrészt pedig türelmes ember is volt. Persze elkerülhetetlen volt, hogy személyesen is meg ne ismerjék egymást. Amikor is kiderült, hogy valami távoli rokonság fűzi egy ismerősükhöz. Olyanféle rokonság, ami ha akarják van, ha nem akarják, nincs.

Ám ha egy titkos kapcsolat már egy éve tart, akkor az egyik résztvevő előbb-utóbb türelmetlen lesz. Vagy azért, mert többet akar, vagy azért, mert ráunt a bujkálásra. Ezúttal Békácska volt az, aki türelmetlenné vált. És meg is mondta egy alkalommal, hogy „ennek így nincs semmi értelme”! Bizony, a beteljesült szerelem ilyen eredményt is tud szülni. Néha még különbeket is. Amelyek ezúttal szerencsére elmaradtak. Persze még találkoztak időnként azután is, de az ilyen találkákon mind kevesebb szó esett a szerelmükről, s mind több napi érdekességekről. Így mondta el a nő többek közt azt is, hogy egy másik ismerőse – nem olyan persze – érdekes esetet kezel a kórházban.

Az az ismerős Ion Pădure professzor volt, aki azon kívül, hogy valósággal a vállán vitte a váradi egyetemnek szinte az egész orvosi karát, még Vigyázóváron is tartott fenn néhány ágyat a kórházban. Több közeli ismerőse is volt nemcsak a városban, hanem a megyében is, az ő érdekükben igyekezett tenni amit lehetséges volt. Hát tőle hallotta Békácska, hogy egy igen érdekes pácienszt kezel egy idő óta. Egy nagyon össze-vissza vert férfit hoztak hozzá, őt foltozgatja.

– De legalább tudatánál van az az ember? – kérdezte Berti.

– Ahogy vesszük. A beszédje összefüggő, de mintha nem ezen a világon élne.

– Hát melyiken?

– Nem tudom. Valami régi korban. Mert a professzort valami királynak nézi és felségnek szólítja. Mintha valami beosztottja, vagy lovagja volna. Tudod? Mint abban az Artur király filmben, amelyben Sean Connery játszott. Na, hát a góré meghívta Andrást, tudod, pszichológus, hogy beszélgesse el vele.

– Na, és mi az eredmény?

– Még semmi. Csak egyszer beszéltek, és különben is a pasasnak a feje összevissza van kötözve, rá se lehet ismerni. Ő meg nem mondja meg, hogy kicsoda. Valószínűleg nem is tudja. Hát ma megy el másodszor, hogy beszélgesse el. Nagyon kíváncsi vagyok!

– És neked András el szokott mondani ilyesmit? Nincs orvosi titok meg ilyesmi?

– Persze, hogy nem mond el mindent! És azt a keveset is csak szigorúan név nélkül. Ami ezúttal nem nehéz, mert senki se tudja, hogy ki a beteg.

Ám ezúttal Nemvaló Andrásné, Bekeháti Minodóra hiába várta, hogy a férje elmeséljen neki valamit arról az emberről. Későn jött haza aznap és nagyon elgondolkodó is volt. Főképp hallgatott.

– De igazán! Mondj már valamit!

– Sajnos, nem lehet! Ne is kérdezz!

– Legalább megtudtad, hogy ki is ő? Az a régi valaki?

Amire a férje csak egyetlen rövid szóval felelt:

– Meg!

Mintha valami kecske lenne, s egyet mekegett volna. Aztán bement a dolgozószobájába, s elérhetetlen lett. Csak másnap került elő. És ha Békácska olyan nő lett volna, aki könnyen feladja, talán soha nem is tudta volna meg. De megint megkérdezte és András is tudta, hogy nem áll le. Csakhogy azt, amit mondott, a felesége nem tudta, hová tegye. És nem is értette igazán.

– Hogy kicsoda? Voltaképpen nem más, mint az egyik ősöm. Régi, régi ősöm. Ha valóban... De nem tudom.

A manók tánca, a király és az elrontott tanítás

A király kisebb trónuson ült, úgy nézte az előadást. Mögötte állt a szolgálattevő lovag, készen arra, hogy bármely pillanatban teljesítse ura óhaját. A színpad – valójában csak a teremnek egy üresen hagyott része – persze nem a trónteremben állt, ahol az ítéleteket volt szokás kimondani, vagy a királyi parancsokat kihirdetni az udvar számára. Ez egy kisebb terem volt, majdnem szoba, leginkább a szórakozásnak szentelve. Ezért volt kisebb a trónszék is, illetve székek, mert kettő volt egymás mellett, egyik a királyné számára. Aki azonban most nem volt jelen. Nem azért, mintha az előadás nem nőnek való, vagy akár egyetlen lett volna, ilyen is akadt néha, hanem leginkább azért, mert nem érdekelte.

A teremben egyébként nem a király volt az egyetlen néző, voltak ott még valami nyolckilencen, főurak és egy-két főpap is. Nő kettő is volt, alacsony, támlátlan széken, de ültek. Egy fiatal, meg egy idősebb. Lehetek volna anya és lánya. A lovag nem számított igazán a nézők közé, mert neki a király melletti szolgálat volt igazán fontos. Különben is nagyon tisztelte a királyát, szó szerint tűzbe ment volna érte. Ment is, nemegyszer. Valami kelet-európai ismeretlen országból származott, a neve is különös volt, alig kimondható. Béla! Ezt még ki lehetett mondani, de a családi neve: Nemvaló, már komoly akadálnak számított errefelé. Nem mintha a hajlékony francia nyelv számára kimondhatatlan lett volna, de nem voltak szokva hozzá, így néha meglepő, néha egyenesen nevetséges szavakat mondtak helyette. A „Nem a ló”, vagy a „Néma ló”, még a szelídebbek közé tartozott. A lovag túrte vitézül a neve keréketörését, imádott királya érdekében mindent!

Az a hír járta, hogy a lovag családja gazdagnak számított ott, ahonnan jött, még azt is rebesgették, hogy az anyja királylány volt abban az országban, ám az ország, s az akkori Európa szokásai szerint két bátya vitt el majdnem mindent, s még két nőtestvérének is szüksége volt hozományra. Így aztán Béla loagnak nem sok jutott a családi vagyonból.

A hevenyészett színpadon egyébként érdekes mozgás-játékot mutattak be a szerződött szórakoztatók.

Először két csoport látszott, egy fehérbe öltözött és egy fekete köpenyes emberekből álló. A fehérek körbeálltak, lehetőleg minél közelebb egymáshoz, még a kör közepére is jutott belőlük bőven. A feketék a körön kívül helyezkedtek el, szervezetlenül, össze-vissza, és úgy mozogtak, összehangoltság nélkül, de arccal a kört alkotók felé, néha-néha, amikor közel kerültek, mímelték, mintha fegyverrel beszúrnának a körbe. Amit a körben álló/táncoló/fehérek eleinte nem látszottak észrevenni. Aztán, egy idő után, amikor a szűrés egyre sűrűbbek lettek, a fehérek taktikát változtattak. Kis rést nyitottak a körön, ahova néhány feketét hagytak beszüremkedni. Amikor elegendő fekete jutott be, a közelben mozgó fehérek mindegyike – már amelyik elég közel volt hozzá – összefogózkodott egy-egy feketével. Ha erős volt az összefogódzás, már pedig erős volt, mert mindkét szín erre törekedett, akkor együtt táncoltak úgy, mintha az egyik a másikat le akarná gyűrni. Mind közelebb kerültek így egymáshoz, lassan abbamaradt a küzdelem, s a köpeny színe is megváltozott. Piros lett, vagy kék, vagy zöld, sárga, vagyis mindenféle, csak éppen nem fehér és nem fekete. Ekkor már együtt járkáltak, nagy egyetértésben, lassú, szép táncot. Aztán a táncuk mind lassúbb lett, s a párok elhanyatlottak, mintha meghaltak volna. Mind több ilyen pár hanyatlott el, fogytak a feketék, s egy idő után mind csak fehérek maradtak lábon. Ekkor véget ért az előadás. A „halottak” felálltak és mindenki meghajolt.

A király, széparcú, nyírott szakállú, aránylag fiatal férfi, érdeklődéssel nézte végig az előadást. Amikor véget ért, megtapsolta a művészeket, majd felállt és a lovag kíséretével eltávozott. A többi néző úgy látszik, megszokta az ilyen távozást, mert nem vették zokon, hanem csendben szétszéledtek. A két nőnek is akadt kísérője.

A király, úgy látszik, ő is ragaszkodott a külhoni lovaghoz, kérdezte kísérőjét, hogy mi a véleménye az előadásról. A lovag várt egy kicsit a válasszal, mint aki nem akar hülyeséget mondani. Csak aztán válaszolt.

– Úgy vettem ki felséges uram, mintha valamiféle allegória, valami jelenség megszemélyesítése lenne. Harc is, még hozzá halálos harc.

– Igen. Jól látod, de ez még nem a teljes magyarázat. Amit egyébként én sem ismerek teljesen – mondta a király elgondolkodva – de ha jól értettem, itt a Jó és a Gonosz ellentétéről, és a Jó győzelméről, a Gonosz bukásáról van szó. A Gonosz, mint láttad is, támadta a Jó birodalmát, és a támadások már kezdtek olyan nagyságrendűek lenni, hogy kénytelen lett a Jó néhány egyedet magából feláldozni. Ő ugyanis, nem képes kárt okozni, még a Gonosznak sem, épp ezért beengedett néhányat közülük az ő körébe, hogy ott az övéi közül egyesekkel összefogózkodjon. A párok attól fogva együtt léteztek, mintha férj és feleség, vagy nagyon jó barátok lennének. De mivel ez emberi sors, hát a végén meghaltak és a halál megváltotta őket a gonoszságuktól. Persze a Jó résznek a halál nem számított, mivel nem büntetésnek, hanem jutalomnak tekintették. S így aztán végül is a Gonosz nem maradt meg, mert a halálban a Jó részévé változott. No, ezt vettem ki ebből a látott pantomim-szerűségből.

– Akkor igen jó mesterek kellett legyenek, mert én is valami ilyesmit vettem ki belőle – mondta most a napkeleti lovag.

– Az ám, Béla, de a történet nem csak eddig tart. És később még többet is fogok mondani erről a történetről! De most gondolkodni és pihenni akarok. Menj szépen, mára elbocsájtalak! Holnap várlak szolgálattételre!

A király tehát felállt a helyéről, s az ajtó felé indult. Útjában még megeresztett egy halvány, leereszkedő mosolyt a két nő felé, amiktől ők, főleg az idősebbik, elolvadtak. Ám Fülöp király úgy látszik, meggondolta magát, mert visszafordult az ajtóból. Majdnem elsodorva a szegény ajtónállót.

– Különben Béla, gyere inkább velem! Amit meg kell beszélni, azon jó minél hamarabb túlesni!

Béla tehát ment.

– Tudod fiam, gondban vagyok! – ezt már az ágyasházában mondta az uralkodó, ahová visszavonult, kvázi... pihenni. De hát, mint mindenki tudja, a királyok pihenése rövidre van szabva. Legalábbis, ha valódi királyok ők. – Talán a legjobb, ha ott kezdem, ahol abba hagytam. Vagy bele se kezdtem. Vagyis, ezek a színészek. Tudod te, hogy miféle hitnek a pantomimját adták itt elő nekem? Persze, hogy tudod. Tavaly október óta mindenki ezt emlegeti. Ha nyíltan nem meri, akkor a hátam mögött. Biztos, hogy te is hallottad már. A templomosokról van szó. Mostanában divat sajnálni őket. Na! Hadd hallom! Tudsz róluk, ugye?

Béla némán intett igent a fejével.

– Mármost! Te, otthon, a hazában tudomásom szerint főúr vagy. Ne szabadkozz, elég jól informálódtam a családod után. Tudom, hogy anyád királylány volt, és persze azt is, hogy olyan királylány, akivel kapcsolatban a családja legszívesebben vette volna, hogy ha nem létezik. Persze, nem mindenki. A nagyanyád valóban szerette. El is dugta a politika bugyrai

elől. Tehát a családod. Azt hiszem, arra vagytok a leginkább büszké, hogy soha uralkodótól nem kértetek semmit. Se rangot, se birtokadományt. Ha kaptatok, akkor elfogadtátok (a birtokot persze, a rangot nem), de egyébként megéltetek a saját emberségetekből. Pedig születés után jogotok lett volna sokra. Nagyon sokra. De ti, nem. Hát ezért mondom én most neked, hogy úgy látom, otthon sokra vagytok hivatottak. Talán nagyon sokra. Akkor, amikor szolgálattévő lovagnak jelentkezte nálam, nem voltál egyedül. Még tizenegyen voltak rajtad kívül. Téged választottalak, mint ahogy mindenféle fontos pozícióba tehetséges embereket szeretek tenni. Nem grófokat, hercegeket, hanem, ha lehetséges, kisnemeseket. Tudod ezt is, igaz? Ezért tanítgatlak téged azóta is, hogy hazatérve majd sokra vihesd!

Béla megint tisztelettudóan bólintott. Kicsit úgy is maradva, meghajtott fejjel. A király folytatta.

– Tehát mostanában engem sokan bírálják, mert bebörtönöztem a templomosok vezetőit. De ez még mind semmi ahhoz képest, amit majd évszázadok múlva fognak majd rám mondani! Nagyon jó képet tudnak mutatni magukról a nép felé. Persze... tehetik, van rá pénzük elég! Azt ne gondold már, hogy mindenüket elvesztették, amikor október tizenharmadika előtt közvetlenül, megorrontottak valamit! Abból, ami készül. Társzekerekkel vitték a kincseket nagy gyorsan a határok felé. Azért nekem is vannak informátoraim! Pedig az igazi vagyonuk nem is itt van, hanem szerte a világban. Az, amit kölcsön szoktak adni. És termi nekik a többi is.

Jó! Hagytam, s most is hagynám, ha nem láttam volna, hogy mi készül. De láttam, s látom. Az előbb szó esett a színjátszókról, s az ő filozófiájukról, Istenről, s Isten ellenségéről. A Jóról, aki olyan jó, hogy önállóan még büntetni sem képes, és a Rosszról, aki olyan gonosz, hogy még szervezkedni sem tud igazából, mert önmagával is mindig harcban áll. No hát! Egyik filozófia szerintem olyan mint a másik. Sem jó, sem elvetendő. Ám ebbe a társaságba, ki tudja miért, tán a nagy vagyon vonzotta őket, olyanok szívárogtak be, akik az idők folyamán át is vették az irányítást. És tudod, hogy kikké váltak ők az idő folyamán? Ők lettek a világ uzsorásai. Akik kölcsönt adnak jónak és rossznak, jól kizsákmányolva őket cserébe. No, még ezt is hagyhattam volna, de újabban elkezdtek megválogatni, hogy kinek adjanak és kinek nem. És, hogy miféle szolgálatokat követeljenek mindezért cserébe! Nincs már Európában olyan uralkodó, aki nyakig el ne volna adósodva náluk. Jó! Mondod te. Hiszen éppen a királyok soha nem szokták megadni a kölcsönpénzt. Ez igaz is. Ám én nem Európa királya vagyok, csakis a franciáké, és ezek után igen zokon vettem, hogy éppen az angol háborúra nem akartak adni. De ám nekem, mint francia királynak fontos az, hogy az én gascognei franciáim ne Edward angol király alattvalói legyenek, hanem, ha már ő a hűbéruruk, akkor urastól együtt vessék alá magukat a francia király hatalmának! Arra viszont még gondolni se akarok, hogy az a nép két királyt szolgáljon, s pláne (!) kétfelé adózzon. Annál rosszabbat elképzelni se tudok. És akkor ezek az uzsorások? Megtagadják a segítséget az angol háborútól! Kénytelen voltam a saját népen többi részét megadóztatni, hogy tehessek valamit! No, hát EZ a templomos lovagrend! Nem mondom, szépen bekenték minden kalmárszellemlüket valami vallásos mázzal! De a lóláb csak kilógott. Így lett hát, vagy legalábbis lesz, ha nem vigyázok, a pénzből hatalmi tényező. Amit pedig a régi föníciaiak egyszerűen csereeszköznek találtak ki. Persze már egy ideje nem arany-, vagy ezüstben számolnak, hanem utalványokkal, amiket ők adnak át a zárandokoknak, s amire tetemes kamatot számítanak. Hát ezért fognak majd fejek hullani! A többi? Csak felszín. Fiam, ezt feltétlenül el akartam mondani neked mielőtt pihenni térek, s esetleg elfelejtem. Na, most menj, pihenj te is!

– Jó éjt uram! – hajolt meg Béla majdnem a földig a tisztelettől.

Béla nem a palotában lakott, hanem nem messze attól, egy polgári ház emeletét bérelte. Mivel nem volt szegény (túlságosan gazdag se), így rendesen fizetett, s a gazda is ragaszkodott hozzá. Miközben óvatosan lépegetett a sikátoron – Franciaországban ekkor még az a szokás dívott, hogy a szennylevet közvetlenül az utcára öntötték ki, később ez csak spanyol földön maradt meg – figyelve arra, hogy ha lehet, ne éppen a nyakába kapjon egy jókora adagot, azon filózott, hogy mennyivel szebben, tisztábban élnek az ő szülőföldjén, Erdélyben az emberek. Mivel pedig felfelé figyelt a szeme sarkából, nem vette észre azt, ami a föld felszínén, vele egy magasságban történik.

Egyszerre csak, mintha a villám csapott volna belé, úgy belehasított a fejébe a fájdalom. Aztán csak zuhogtak a botütések minden oldalról.

Ezúttal más volt a beteglátogató. Egy nő. Vasadi Icu lett nagyon kíváncsi az érdekes betegre. De akkor már a feje nem volt összevissza kötözve, fel lehetett ismerni, hogy biz az nem más, mint Kalapos László. De sajnos, éppen akkor nem volt magánál. Icu ült egy darabig az ágya mellett, s már éppen azon volt, hogy na most már elmegy, amikor a betegnek rebegni kezdett a szeme. Ki is nyitotta. Ránézett.

– Te vagy az, kisasszonyom? Jeanne-Marie de Radois? Hogy kerülsz te ide? És hol vagyok én egyáltalán?

Icu tudott valaha egy keveset franciául, tanulta még a középiskolában, de aztán, mint sok más, amire soha semmiféle szüksége nem volt, majdnem teljesen elfelejtette. Arra persze azonnal rájött, hogy László azon a nyelven beszél. Kis gondolkodás után azt is megértette, hogy mit. Igazán egyszerű volt. Hanem azért magyarul felelt neki. Amely feleletet a beteg hol megértette, hogy nem. Ő maga mindenesetre továbbra is franciául beszélt. Valami ilyesmit:

– Szóval az életem megmentőjét tisztelhetem benned? Ezt mindenképpen köszönöm! Hogy mit mondtál? A szolgálid? És, hogy Erdély? Milyen érdekes!

Aztán még mondott ezt-azt, de már csak dűnnyögés volt. Semmiképpen nem lehetett megérteni. El is ment Icu. De nem azelőtt, hogy egy darabig ne simogatta volna a beteg férfi arcát. Amit az szemmel láthatóan szívesen vett.

Vannak szép nők és vannak okos nők. Sok megfigyelő szerint a kettő általában nem található meg egyszerre, ugyanabban a személyben. Lehet, hogy ez általában így szokott lenni, de ma, a csúcstechnológiás kozmetikai szerek, sőt módszerek korában egy okos nő, ha igényes, kis ráfordítással szép is tud lenni. Akkor is, ha a természettől mostohán kapta volna a testi előnyöket. Vasadi Ilonára pedig igazán nem lehet rámondani, hogy ne lett volna elég esze. Így hát szép is volt. Nem volt ő csúnya, vagy hibás alkatú természettől fogva sem, de történetünk idejére, a negyven felé közeledve, s meggyőződve arról, hogy az élet mit tartogat egy nőnek, s mi szükséges annak eléréséhez, valóban széppé varázsolta magát. Amellett tetszett is neki a sebesült informatikus, tehát különösen vigyázott arra, hogy hogyan mutatkozik előtte. Ezzel természetesen, akkor még nem volt semmiféle távlati célja, sőt nem is tudta, hogy László nem foglalt-e. Tudta, hogy volt valamikor egy feleség, de azt is tudta, hogy kézen-közön eltűnt. Elment, de hogy később mi történt vele? Ezt mások se tudták, beavatottabbak. Hát csak meg-meglátogatta, s töprengett azon, hogy mi történhetett a férfival. Azzal az eszes és izmos emberrel, aki annak idején a polgárháborús Ukrajnán úgy járkált keresztbe és kasba, hogy még csak meg sem sebesült.

– Te vagy az kisasszonyom? Jeanne-Marie de Radois? Hogy kerülsz te ide? És hol vagyok én egyáltalán?

Valóban a király környezetében többször látott két nő egyike ült az ágya szélén, méghozzá a kettő közül a fiatalabbik.

– Én bizony. És ha éppen akkor nem arrafelé megyek két szolgálammal, akkor lehet, hogy te már nem is élnél. De láttuk amint megtámadott téged a csöcselék, és sikítottunk torkunk szakadtából. Akkor aztán egy őrző jött, Guillaume de Nogaret úrnak a katonái, s a támadóid nagy kelletlenül visszavonulót fűjtak. De még akkor is csak lassan. Vajon ki gyűlölhét téged ennyire? Vagy csak azért volt mindez, mert a király közelében láttak többször is? Mert ha így van, te is külön testőrséget kéne kapjál. Egyébként nálam vagy, vagyis az én hálósobámban, hol is lehetnél nagyobb biztonságban? És nemsokára anyám is meg kell érkezzen. Csak még egy kicsit elidőzik őfelsége társaságában.

– Az ám, testőrséget! Honnan és miből – dünnyögött Béla lovag magában, de hangosan inkább azt mondta: – Majd vigyázok! Már tudom, hogy mifélek lesnek rám.

De nem ez volt azon a napon (vajon hány nap telt el közben?) az egyetlen meglepetés. Mert valóban, nemsokára belépett az idősebbik hölgy, az sem lehetett idősebb negyven évesnél, de nem egyedül. Maga a király lépett be vele.

– No lám! Nem hogy engem védene meg a lovagom, de még őt is én kell látogassam a betegágyánál. Na, csak gyógyulj meg minél gyorsabban, mert nem olyan időket élünk, hogy efféle luxusra is fussa, mint a betegeskedés! Persze, nem tudod, hogy kik voltak a támadóid.

– Ő nem, de én láttam őket – szólalt meg helyette Marie-Jeanne.

– És miféleknek látszottak? Gondold meg jól, kisasszonyom, mert sok függ attól, hogy mire emlékszel!

– Sajnos, nem volt rajtuk semmi különleges. Olyan banditák voltak, mint az ilyenek általában.

– Milyen színű volt a ruhájuk? Egyféle, vagy tiritarka?

– Inkább egyféle. Valami szürke-féle. És rongyos, de tán új korukban tetszetősek lehettek.

– Na ugye, ugye! Tudsz te emlékezni kisasszonyom, méghozzá igen jól, ha valaki okosan kérdez. No, majd a többit megbeszélheted a rendőrfőnök úrral. Te pedig fiam, igyekezzél minél hamarabb meggyógyulni, mert komoly beszédem lesz veled! Egyelőre azonban csak annyit, visszatérve arra a bizonyos előadásra, hogy voltaképpen nem is volt olyan nagy hiba az a példa, amit elének tartak. Csak az a baj, hogy az idők folyamán a szép és jó tanítás nagyon meg lett hamisítva – a király elszomorodott, miközben az utolsó mondatot elmondta. – És, hogy tudd meg, amennyiben a templomosok maradékaira gyanakodnál, hogy nem ők voltak. Nem. Ők ilyesmivel közvetlenül nem foglalkoznak. De annál inkább azok a haszonleső ingyenélők, akik bandákba verődve jól megélik a nagy események farvizében. Ez így van és így is lesz mindig. Bár remélem, hogy Isten megkíméli az országot attól, hogy ilyesmi belátható időn belül megismétlődjön!

Azzal a király eltávozott a szobából, maga után intve a hölgyeket. Alighanem arra gondolva, hogy az erdélyi vitéznek pihenésre van szüksége.

– Magához tért már? – a kérdés természetesen suttogva hangzott el.

– Még nem. Egy kicsi ideig úgy tűnt egyszer, de aztán rá kellett jöjjünk, hogy lelkileg valami egészen más világban van. Valami régi világban. Pedig a szeme ilyenkor nyitva van, de a látogatókat, akik épp jelen vannak, rendre valaki másnak nézi. Van köztük király, udvarhölgy, templomos lovag... Úgy látszik, hogy beteges álmában valami olyasmit él át, amivel ébren, gondolatban sokat foglalkozott. Talán érdemes volna lejegyezni azt, amit mond.

– Számomra nem. Nekem leginkább arra volna szükségem, hogy tudjam: emlékszik-e arra, hogy ki, vagy kik támadták meg – a nyomozó úgy tudott suttogni, hogy azt a hetedik határban is meghallotta aki nem volt süket. – Tudják, azóta még megtámadtak valakit. És ő sajnos nem volt ilyen szerencsés, mert meg is halt.

– Értem! – a professzor szomorúan ingatta a fejét. – Ezek után csak azt tudom mondani, hogy ha ki is nyögne valamit, az úgy hangzana, mintha egy templomos lovag verte volna össze. De az is lehet, hogy annak az ellensége. Tudják, az ilyesmi mostanában divatos. ... Dan Brown után...

Így hát a nyomozó ezúttal dolgavégezetlen távozott. Kalapos László, a polgárháborút megjárt informatikus pedig... kómába esett. Amit az orvosok még üdvözöltek is, mert abban reménykedtek, hogy ilyen állapotban felgyorsulnak a gyógyulási folyamatok.

Hol jobban volt, hol rosszabbul. Néha elveszett valahol az öntudata is. Marie-Jeanne természetesnek vette ezt. Hiszen csak Isten tudja, miféle miazmák jutottak be a testébe, amikor úgy megverték. Hát nem háborgatták. Amikor feleszmélt, beszélt a lánnyal, és rendesen lehetett érteni, hogy mit is mond. Ő is értette, amit neki mondtak. Például egyszer Marie azt mondta, hogy a király üzent neki. De csak annyi volt az üzenet, hogy ne tegyen semmit, ne is gondoljon semmire, csak a gyógyulással törődjön. Könnyű mondani!

Egyszer meg arra ébredt, hogy pap ül az ágya szélén.

– Most tehát, fiam, érintsd ajkaddal a szent keresztet, amelyen a mi Urunk szenvedett érettünk! – Béla ránézett és rájött, hogy olyan keresztet már jó néhányat látott ugyan, de nem olyan az, ami félét papok hordanak magukkal. Ki is bukott a szájából:

– Na, ilyen keresztre aligha lehet valakit feszíteni! Leérne a lába! – még nevetett is hozzá. De a pap úgy látszik, nem volt humoránál, mert szó nélkül ráfeküdt és a kezével befogta orrát, száját.

Béla nem volt sem alacsony (inkább megtermett), sem gyenge legény, bár a hosszas betegség után nem volt éppen formában, de az a pap valóságos óriás volt. Annak megfelelő erővel is megáldva.

„Na, itt a vég!” gondolta. Ám egyszer sikoltozást hallott. Marie-Jeanne volt. Tudta, hogy meg van mentve, megérkezett a felmentő sereg. A pap olyan mozdulatot tett, mint aki a kisasszonyra akar támadni, de meggondolta magát, feltépte az ablakot, s kiugrott rajta.

– Jupiter! Herkules! – kiáltotta Marie-Jeanne.

Két akkora szolga jelent meg azonnal, mint egy duplaajtó.

– Ott az a menekülő pap! Fogjátok meg! Gyilkolni akart!

A két szolga kiugrott. Úgy látszik, ezen a napon az ablak kedvelt közlekedési útvonallá vált. Ám a „papot” nem érték utol. Vagy nagyon gyors volt, vagy a szolgák voltak lassúak.

Másnap meglátogatta őket a király. Nevetve jött be.

– Hát nekem olyan testőröm van, hogy én kell rá vigyázzak, s nem fordítva?

– Bocsáss meg uram! Igazad van. Jobban vigyázhattam volna!

– Ne légy számár, fiam! Erre nem lehet vigyázni. Legfeljebb ezentúl ne menj haza este egyedül! De akkor majd a szolgálodat ütik le. De a „pappal” már más a helyzet. Az tényleg lehetett a templomosok megbízottja. Ő azonban nem akart megölni.

– Uram, én másképp láttam. Sőt éreztem is!

– Béla fiam! Úgy látszik, még mindig nem szoktad meg az itteni életet. Persze, ahhoz a „barbár” országhoz vagy szokva. Az az ember, én nem is tudom, hogy valóban pap volt-e, és ha igen, milyen pap (egészen belezavarodok már ebbe az ilyen-olyan hitek közötti csatározásba, a pápa egyet mond, ők mást, pedig nekem elég lett volna, ha megszüntetik a rendet, szétszórják a világban, persze a pénzüket itt hagyva, a jó franciáknak, de a pápa még rá is tett egy lapáttal, majd később elmondom, nem most). Egyszóval, az a pap eleinte csak meg akarta tudni, hogy miket mondtak, vagy mondtam el neked róluk, mert ez, a mostani helyzetben, számukra létfontosságú. Aztán persze, amikor rájöttél, hogy miféle kereszt van nála, akkor bedurvult. Látod? Megint a barbár igazmondás. Mert nem tudtad magadban tartani! Pedig akkor, a kérdéseiből te is sokat megtudtál volna. Sokat és értékeset. Sebaj! Vannak nekem embereim az ilyesmire. Még sajnálom is őket! Mármost a rendet. Néhányan alighanem máglyán fogják végezni. Persze, mint rendesen, most is azok, akik a legkevésbé bűnösök. Meg tudod nekem mondani, hogy ez miért van mindig így? Nem? És én, mint ilyenkor mindig, semmit sem fogok tehetni. Hisz én kértem meg Kelement. De nem erre! És persze, évszázadokig engem fognak szidalmazni!

A király dohogva elhagyta a szobát. Béla, ahogy tudott, igyekezett fektében meghajolni.

Marie-Jeanne maradt.

– Szegény lovagom! Nem volt elég neked az, hogy majdnem meghaltál? Még ezt is meg kellett hallgatnod?

– Haragszik a király?

– Dehogy! Csak ő ilyen. Megcsipkedi az embert. De azért szeret téged. Mint...

– Mit mint?

– Nem fontos. Aludj most! Erőt kell gyűjtsél! – és a kisasszony elmenőben, mintegy véletlenül, végigsimított a lovag arcán. Aki ettől, ki tudja miért, különösen kezdte érezni magát.

Elmúlt valami három és fél év. Béla lovag rég felépült a betegségéből és megint teljes szolgálatot teljesített a király mellett. És akkor sor került a templomosok ügyében hozott ítélet végrehajtására. Biz a királynak megint igaza lett, mert a nagymester és a sénéchal valóban máglyán bűnhődött, jobbára a mások bűneiért. Ámbár a sénéchal esetében ez nem egészen biztos. Béla jelen volt az ítélet végrehajtásánál, amivel nem értett ugyan egyet, de hát a király is ott volt, talán valami módon vezekelni akart, akiről pedig tudta már a lovag, hogy a valóságban mivel ért egyet és mivel nem.

– Hát a pápától teljesen elég lett volna annyi, ha megszünteti azt a régi rendeletet, hogy a lovagrend kamatot szedjen a kiadott pénzekért. Akkor elhalt volna magától – ez Bélának volt a véleménye, már a palotában, amikor egyáltalán meg tudott szólalni.

– Elhalt volna, de mikor? És addig mennyi mindent követhettek volna el a franciák ellen – ezt Fülöp válaszolta – sajnos az kevés lett volna! De ez meg sok volt. Valahol középen kellett volna meghúzni a vonalat! Mondjuk: fejvesztés, de egyszerűen. De hát Kelemennek látványosság kellett! Most megkapta! De mi is!

– Felséges uram, lehetek egy kicsit szemtelen?

– Lehetsz! Legfeljebb a barbárságod számlájára írom majd!

– Akkor uram megkérdezem: Te, kifizetted az adósságodat a lovagok felé?

– Beszélj bolondokat! Hol láttál te már királyt, adósságot kifizetni? Mi az ilyesmit másképp elégtjük ki. Előjogokat adunk, birtokot adományozunk, ilyesmi. Csakhogy – szomorodott el – nekik ez távolról sem volt elég. És, végeredményben, nekem csak ez az egy országom van. Nem adhattam oda nekik az egészséget!

– És az átok?

– Abba még senki se halt bele! Csak, ha meg is segítették egy kicsit. De azért vagytok ti itt! Hogy ne hagyjátok azt a segítséget!

Ezzel mindketten ad acta tettek a templomosok ügyét. Béla azért, mert nem volt köze hozzá, Fülöp meg azért, mert volt neki elég gondja anélkül is. Ott volt az angol háború, a flandriai városok lázadása, nem is szólva a mindennapi élet vezényléséről, ami a rendkívüli adók beszedését illette akkor, s olyan hivatalnokok kinevezése, akik az adót nem a saját zsebükbe szedik be.

Volt hát dolog. Egyes kisebb jelentőségű munkára még Bélát is igénybe vette. Pedig ő testörnek szegődött, nem hivatalnoknak. Ám az is igaz, hogy a fiatal lovag örült a változatosságnak. Így járhatta az országot, emberekkel ismerkedhetett. Meglepetéssel, de egyszersmind elégedetten is vette tudomásul, hogy a szegény nép szereti a királyt. Nekik nem számított, hogy odafent, az uralkodó, a lovagok és a főurak között torzsalkodás van, ők csak megélni akartak. És úgy látszik, azt megkapták.

Marie-Jeanne-nal is sokat találkozott ebben az időben. Az anyját is közelebből megismerte. Aki abban az időben királyi ágyassá lépett elő. Örültek ennek mindketten, Marie-Jeanne és Béla is. Komoly megtiszteltetés volt ez akkoriban.

– És te? Mikor lépsz elő és mivé? – incselkedett Béla.

– Én? Ágyas? Soha! Talán feleség! De nem a királynál! – égett a leány arca. – Én még nem láttam férfit levetkőzve!

Béla nevetett.

– Mutassak egyet?

– Mutathatsz, de akkor el is veszel feleségül! – így a kisasszony.

– Lehet szó róla – nyugtázta a fiatal lovag – csak még előbb ennek az évnek várjuk meg a végét!

A leány tudta, miről van szó. A nagymester átkáról. És beleegyezően bólintott.

– Így is jó lesz! Januárban majd beszélünk. Én mindenesetre állok elébe!

– Én sem futok meg gyáván!

Ezzel nagyjából meg is egyeztek.

De nem egészen így történt.

Október elején a király vadászni ment. A fél udvar vele volt. A hölgyek is. És ott, ahol mindenki láthatta, egy véletlenül, (véletlenül?) rosszkor eleresztett nyílvevő eltalálta. Nem volt jelentős seb. Sokkal többet, nagyobbakat kibírt már. Ám másnapra magas láza lett. Harmadnap félrebeszél. Negyednapon egy kissé jobban volt és Bélát hívatta.

– Fiam! Nekem végem. Nem, ne szabadkozz! Ezt a nyilat nem állatnak szánták. Ki löne le állatot mérgezett nyílvevővel, holott talán éppen ő lesz majd, aki enni kényszerül belőle? Nem volt ez tévedés! És éppen ezért mondom: gyorsan, nagyon gyorsan vedd feleségül a választottadat! Van ott az én udvari papom, benne megbízhat! Már holnap! És mihelyt én

nem leszek, azonnal utazzatok el! Egy napot se maradjatok, mert veszélyes! Vidd magaddal Anne-t is. Aki akkorára már anyósod lesz. Menj, menj, menj! Abba a barbár országokba! Csak ott lesztek biztonságban!

Még megszorította hűséges testőrének a kezét. Még a lelkére kötötte, hogy bosszúra ne is gondoljon! Ez így királyi parancs! Az utolsó.

Aztán csak hörgött, dobálta magát az ágyban. Többet nem tért magához. Csak annyit mondott még – állítólag – Nogaret pecsétörnek, hogy úgy látszik, mégis képes ölni az átok. Ha van, aki segít neki. Már pedig olyan mindig szokott akadni. Jó pénzért!

A sebesüléstől számított hatodik napon meghalt IV. (Szép) Fülöp király.

Október vége már úton találta az új kis családot. És november elejére megérkeztek Nyárad-szentborbálára.

Amikor az ember, bűvár, a mélyből felfelé igyekszik a víz felszíne felé, mind világosabbnak látszik a fölötte levő víztömeg. Aztán egyszer csak egy csobbanással fent van a hullámozó felszínen.

Kalapos László felébredt a kómából.

Nyomoznak

Először nem tudta, hogy hol is van. Aztán pedig összetévesztett embereket. Az ágya mellett álló nyomozóról például azt hitte, hogy pap és kellőképpen meg is ijedt tőle. Igaz, az a nyomozó – főfelügyelői rangban, vagy fene tudja, funkcióban, sose igazodom el ezeken a rendőrségi dolgokon – hatalmas termetű ember volt, így Kalapos László okkal hihette azt, hogy kómában látott álma folytatódik, s visszatért az őt megfojtani akaró valaki.

Aztán meglátta az ágy szélén szerényen ülő Vasadi Ilonát is, akit viszont Marie-Jeanne-nak nevezett, s egy röpke pillanatig azt hitte, hogy a felesége.

De aztán szép sorjában a helyükre kerültek a dolgok. Meglátta, hogy modern (relatív) kórházban van, s lassan Icura is ráismert. A nyomozó is megkérdezhetette végre, hogy mire emlékszik abból az estéből, amikor megtámadták.

– Sajnos nem sokra. Illetve alig valamire. Volt ott egy öregember, hatalmas termetű, mint ön is nyomozó úr. De már azt, hogy ő ütött-e le mikor már elhaladtam előtte, vagy valaki más, ha megfeszülök se tudok emlékezni. Azt hiszem, nem is lényeges, mert utána többen is vertek. Egyedül nem is lett volna képes ilyen teljesítményre!

– Pedig lényeges – szólt közbe a rendőr –, mert sajnos azóta még egyszer történt valami hasonló. De annak, akit megvertek nem volt olyan szerencséje, mert belehalt.

– Sajnálom! Ki volt az? Ismerhetem?

– Nem hiszem. Bukaresti volt az illető. Ion Dumitrescu volt a neve.

– Csak nem katonatiszt?

– De. Nyugdíjas katonatiszt. Ismeri talán?

– Egyszer láttam. De azelőtt többször hallottam róla. Úgy tudom, hogy az édesanyja bárókisasszony volt és erdélyi. Szentgerliczey Antónia. Van közös ismerősünk. Kicsi a világ!

– Az! Hacsak nem éppen így akarta ezt valaki. Válogatva az áldozatokat.

– Az is lehet – a betegnek hirtelen nagyon megfájdult a feje. De annyira, hogy hányingere lett tőle. Ezt meg is mondta. Akkor a nyomozó elkészönt tőle. Icu még maradt egy kicsit, de ő csak ült és hallgatott nagy együttérzéssel.

A nyomozó tehát ment. Jobb híján haza. Mert ott lakott, Vigyázóváron. Nem nagyon régen, csak néhány hónapja. Rusu Andreinek hívták, és csángó. Ő maga szokta kihangsúlyozni, amikor olyan emberekkel beszélgetett, akiket becsült. Bekeháti Miklóst a csillagvizsgáló vezetőjét például becsülte. Talán Kiscsabit is, vagyis e sorok íróját.

Hogy miért csak néhány hónapja élt itt nálunk, holott majdnem ötven éves? Ez külön történet, nem túl hosszú, elmesélem.

Eredetileg Bukarestben lakott, mert nagyon jó eredménnyel végezte el a rendőrakadémiát, s egyből ott kapott állást. Mármost a fővárosban, nem az akadémián. Ott is ismerte meg Rodicát, a feleségét. Ám Rodinak nem volt olyan szerencséje mint neki, nem kapta el a fővárost, amikor végzett – orvosnő volt egyébként – pedig bennszülött bukaresti volt. Ellenkéntben vele, aki Moldovában született egy csángó faluban, s csak az egyetemet végezte a fővárosban. Vitakoztak is eleget kezdetben, hogy mármint hová, hiszen Andreinak elment volna Vigyázóvár is, de aztán megegyeztek, hogy Bukarestbe bejutni, másodszer, alighanem nagyon nehéz lenne. Megegyeztek? No azért ez egy kissé vastag. Bizony Rodicára kemény

évek vártak. Bár szerették Vigyázóváron, hogyne szerették volna, ha egyszer kedves volt, szép és fiatal, na de egyedül? Olyan hosszú ideig? Mert, hogy Andrei általában csak hétvégeken rándult le Erdélybe, de még azt sem mindig. Rendőrtisztnek sokszor akad halaszthatatlan munkája és ő komolyan vette a karrierjét.

Aztán egyszer csak világossá vált, hogy a főváros bizony nem más mint álom. Legalábbis a Rodi számára. Nem egyszerre világosodott meg, mint Sakya Munji herceg a platán-, vagy mit tudom én milyen fa alatt ülve, hanem fokról fokra. Ami egyébként rosszabb, mintha egyből történt volna.

Pădure professzor volt az az ember, aki végül is tisztázta a helyzetet.

– Nem méész te innét lányom sehova, mert neked itt van a helyed! Itt szeretnek, megbecsülnek, jó orvos vagy, karriert is csinálhatsz, csak az elhatározás kell hozzá, mit akarsz még?

– De a házasságom! – akkor már a kicsi Andrei négyéves körüli volt.

– Ha a férjed szeret, utánad jön. De ha a karrierjét szereti jobban, az sem baj. Látom, rendszeresen jön, s nem látszik izgága embernek. Úgy látom, téged választott, kitar melletted. Sokan leéltek már így egy életet. (Azt már nem merte hozzátenni, hogy „együtt”.)

Egyébként Andrei valóban nem volt izgága ember. Sőt, a sok munkájától nőkre még gondolni sem nagyon volt ideje.

Hát csak éldegéltek, négyszáz-egynéhány kilométerre egymástól. Egészen tavaly augusztusig. Amikor is, egy rutinvizsgálat alkalmával kiderült, hogy Rodinak előrehaladott vastagbélrákja van. Hogy nem gondolt rá orvosnő létére? Megfoghatatlan. Ámbár, éppen a szakemberek azok, akik néha mindenféle ürügyet kitalálnak, csak hogy ne kelljen rosszra gondolni. Mát tudniillik az egyik fajtájuk. Mert van egy másik fajta szakember is, akinek mindenről csak a rossz lehetőség jut az eszébe.

Hát Rusu Rodica nem ilyen volt. Aminek aztán az lett a vége, hogy amikor felfedezték a betegséget, akkor az már kétesélyes volt.

Hát ezért jött haza Rusu Andrei. Nem csinált nagy ügyet a hazajövéseből, bement szépen a főnökhöz, s kevés szóval, civilizáltan elmondta neki, hogy „né, mi van”. Állás is került Vigyázóváron, tehát a következő hét már otthon érte.

Mégiscsak jobban szerette a feleségét mint a karrierjét. Kár, hogy erre olyan későn jött rá!

Ilyen körülmények között értesült arról, hogy Kalaposék megörökölték a Forgó Dénes-féle házat. Meg, hogy helyre akarják hozatni. No és arról is, hogy az a ház a valóban tragikus és nemkülönben tisztázatlan körülmények között meghalt Amariei Ionutz főügyész háza volt valamikor. Tőle örökölte a mostohahúga, Burlea Ioana tanárnő (mit tanított? Román, német és francia nyelvet. Na, akkor nemigen van mit gyanakodni rá. Él még? Persze. Aránylag fiatal).

A tanárnő adta el Forgó Dénes bácsinak, aki szintén tanár volt itt az iskolában, de akkor már nyugdíjas. És Dénes bácsinak nem volt élő rokona, ezért az elvált felesége örökölte, meg annak a fia, Kalapos László, informatikus. Elég gazdag emberek egyébként, a fiatalember megjárta annak idején a polgárháborús Ukrajnát, s ott gazdagodott meg. (Mit csinált ott? Ami a mestersége. Informatikus volt egy újjgazdag vállalkozónál. Akkoriban regélték, hogy a maffiához is lehetett valami köze. Kalaposnak? Dehogyan! A vállalkozónak. Kalapos csak a rendszergazda volt nála. Jól meg is fizették, akkor alapozta meg a vagyonát. Teljesen legális! Biztos? Utánezünk!).

– Akkor oké!

– Mégsem oké!

- Miért nem?
  - Mert valami csontváz mégis csak volt a falban.
  - Szekrényben. Ezt úgy mondják.
  - Úgy, de ezúttal nem ott volt. Hanem a falban. Amit lebontottak.
  - Nahát! Kinek a csontváza? Utána néztetek?
  - Persze.
  - És kié?
  - Nem lehet tudni!
  - Miért nem?
  - Azt sem tudjuk, mikor halt meg, azt sem, hogyan, akkoriban DNS vizsgálat nálunk még nem volt (most is ritka madár és a lehetőségei is végesek. Persze, azt se tudjuk, kivel hasonlítsuk össze, stb.).
  - Eltűntet nem jelentettek?
  - Nem. És különben is... az Amariei család után nyomozni?
  - Biztos, hogy éppen utánuk?
  - Nem. De nem mertük bolygatni. Nem kereste senki...
  - És most hol van az a csontváz?
  - A váradi egyetemen. Pădure professzor anatómiáján.
  - Na, úgy látszik, az a prof is mindenbe beleüti az orrát. Mindenbe, amibe nem kéne. Nem lehet egy kicsit megbogarászni?
  - Éppenséggel lehetne, de szerintem tiszta. Amellett meghalt egy fia, valamivel régebben. Még ma is gyászolja.
- És így tovább. Folyt a kérdezősködés, ahogy az történni szokott. Egyelőre úgy tűnt, a főfelügyelő – új fiú – el van határozva, hogy fényt derít a régi, nem nagyon bolygatott dolgokra.

Aneta kihallgatása

– Azt hiszem, talán jobb lenne, ha tegeződnénk! – Ezt Aneta Dumitrescu mondta az öt meglátogató főfelügyelőnek. – Én nem lakom abban a házban, soha nem is laktam, kötődésem sincs az ottaniakhoz, sokkal inkább az áldozathoz. Aki nekem első unokatestvérem volt.

– Jó – egyezett bele a rendőr – ez úgylát csak udvariassági látogatás. Ámbár... ha éppenséggel Kalapos Lászlóra gondolok...

– Laci valóban jóbarátom. De csak olyan, akivel nagyon alkalomszerűen találkozom. Néha. Inkább a barátom barátja.

– Azé a magyar rendőré?

– Igen.

– Voltaképpen én nem is nagyon értem, hogy miért nem költöztél hozzá? Vagy ő ide?

– Ohó! Hát mi lenne itt belőle? Megint gazdálkodó? Ott mindenesetre tábornok. Ami mégiscsak valami. Azonkívül nagyon aktív is.

– Értem! A migránsok.

– Úgy van. Vagyis igazából ő most a fiatal rendőrszervezet kiképzését vezeti. Valahol.

– És te?

– Én? Nekem itt van az újság. Ez az életem. Elég sokat is költöttem rá. Meg aztán, nem is vagyok már fiatal. Ötvenöt év... az már számít.

– Ejha! – a látogató most nézte meg igazán Anetát. És amit látott, az úgy látszott, hogy tetszik neki. – Nem néztem volna ki belőled! Voltaképpen jó tíz évvel fiatalabbnak gondoltalak.

Aneta elmosolyodott. Szélesen. Jelezve, hogy tetszik is neki amit a másik mondott, de azt is, hogy átlát rajta. Szóvá is tette:

– Most hízelepsz, vagy udvarolni akarsz?

– Kénytelen vagyok kimondani, hogy inkább az utóbbi. Mert hízelgésre nincs semmi szükség. Elég, ha rád nézek.

– Igen, de mint jeleztem, van egy barátom. Vagy éppenséggel te mondtad?

– Hogyne! Barát, akivel jó, ha egyszer egy évben találkozol. Egyébként valóban én mondtam. Ha zavar ez a kis kurizálás, akkor leállok. És különben is, nem csak ezért jöttem. Hanem valóban azért, hogy kérdezősködjek: mit tudsz arról a házról? Gondolom, mint újságíró, biztosan hallottál egy csomó dolgot. S nem csak a ház érdekelne, de főleg az emberek, akik benne laknak, illetve laktak.

– Nahát! Először is, nem zavar. Bár úgy tudom, hogy neked feleséged van. Persze, tudom, hogy beteg. Másodszor. Kivel kezdjem? Gondolom, Kalapos Lacival, ha már említetted. Biztosan ő érdekel leginkább.

Rusu bólintott.

– Kalapos tehát a forradalom idején volt iskolás. Gondolom, hallottad, hogy az anyja annak a Forgó Dénesnek volt a felesége, aki aztán, jóval később, valami végzős diákjával jött össze. Ez még jócskán a kommunista időkben volt. Nos hát, László vagy a diáknak volt a fia, vagy a Dénesé. Mondom, hogy volt, mert az akkori diák is meghalt időközben. Az is fura história volt, de nincs értelme, hogy töltsen vele a fejedet. Meg a noteszedet – Aneta látta, hogy a

főfelügyelő buzgón jegyzetel. – Ennek különben is könnyen utánanézhetsz, mert hivatalos akták vannak róla. Már csak azért is, mert szekus volt a régi rendszerben. Szabó Máriusz volt a neve. Nos hát ez a Szabó, a forradalom után egy darabig politikával próbálkozott, de nem vált be, később magánnyomozó irodát nyitott, s az már bevált. Egy nyomozás kapcsán Magyarországon börtönbe került, egyelőre csak vizsgálatiba, s ott megölték a cellatársai. Nem derült ki, legalábbis számomra nem, hogy mi volt a háttérben. De te utánanézhetsz. Akkoriban odaát valamiféle furcsa rendszer volt, néha még bűnözők babusgatása is, nem sokkal azután halt meg Marian Cosma. Hasonló okból. Csak az érdekesség kedvéért, nem ő volt az egyetlen a házhoz valamiképp kapcsolódók közül, aki vizsgálatiban halt meg. Egy fiatal lány, Amariei főügyész volt titkárnője ugyanígy járt. Gondolom, majd annak is utánanézel. Annál is inkább, mivel én erről semmit nem tudok. Szinte semmit. Mondjuk annyit, hogy annak a lánynak, Kinga volt a neve, barátja is volt. Valami Mundrutz, vagy Nerau. Megvan! Monea! No hát, ő meg felakasztotta magát. És nem sokkal azután az az ügyész is meghalt. Na! Így elmondva elég bizarrnak hangzik, de gondolom, másrésről meg sokan vannak, akik ma is élnek. Mint például Kalapos is. Meg az anyja. Szóval, azért nem hullottak az emberek akkoriban sem éppen úgy, mint ősszel a legyek. Na és igen! Ez a Kalapos, fiatal volt még akkoriban és nem tudom, hogy az ukrán út előtt, vagy utána, de szintén udvarolt Borzán Kingának egy igen rövid ideig. Nagyon szép nő volt, de úgy hallottam, egészen kibírhatatlan. Vannak ilyenek. Mire vagy még kíváncsi? Vagy kire?

– Hogy kire? – nézett fel a rendőrtiszt a jegyzetéből. – Talán arra, hogy neked milyen volt a viszonyod az unokatestvéreddel? Gondolom, a többire majd rájövök... mástól. És néhányszor majd a házba is elmegyek.

– A viszonyom Ionellel? Na ezt még senki se kérdezte tőlem. Azt hiszem, jó. Szerettem. Gyerekkoromban egy kicsit irigykedtem rá. Hogy bárókisasszony volt az anyja. Az enyém meg... Erdélyben vagyunk. Nagy itt a keveredés. Nem kérsz egy kávét?

A látogató kért. Ezzel is jelezve, hogy a látogatás hivatalos része véget ért. Kényelmesen el is helyezkedett, eltette a jegyzetfüzetét, és amikor Aneta visszatért a kávéval, hétköznapi dolgokról kezdtek el beszélgetni.

Azt nem említette Rusu Andrei, hogy a telefonja, a levetett kabátja zsebében felvételre van állítva. Úgy is hagyta. Alighanem ez lehetett a kihallgatási stílusa.

Aközben pedig, amíg a kávéra várakozott, elgondolkozott. Azon, hogy egy régi bűnügyi nyomozási kézikönyv szerint, a nyomozónak kellő helyismerettel kell/kellene rendelkeznie. Hát ő nem rendelkezett. Ezért hát, a helyismeretet más, alternatív módokon kell pótolnia. Mint a kérdés hatékonysága, lábmunka, stb.

Rodica ezen a délutánon nem jutott eszébe...

Kár volt pedig Rodicára nem gondolni, mert ő éppen akkortájt nagyon rosszul lett. Hogy a betegsége ért pontosan akkor olyan fázisba, amely olyan komoly rosszullétet okozhatott, vagy a kezelésnek volt az a mellékhatása, ezt nem lehet tudni. Bármelyik ok lehetett, sőt mindkettő együtt is. Ami tény, az a fájdalom volt, meg a hányinger, meg a hasmenés, amivel szinte hasoncsúsza próbált meg a fürdőszobáig menni, de nem ért el. Ereje sem volt, ott maradt fekve. Sokáig. Estig.

Aneta, nem lévén közeli ismeretségben a családdal, semmit sem tudott a Rodica betegségének a súlyossági fokáról. Ő csak annyit tudott, most már tapasztalatból, hogy Andrei kedves, jó ember, tapintatos, a szexben pedig kíméletes, jó szerető. János pedig már nagyon régen nem volt arrafelé, hát Aneta megfelelően ki volt éhezve a becézésre, kényeztetésre.

Andrei este, kilenc óra tájban ért haza, amikor is a feleségét vérben, hányásban és excrementumban fekvő, öntudatlanul találta. Hívhatta akkor már a mentőket, hívta is, a tényen az semmit sem változtatott. Az sem, hogy Rodica soha nem tudta meg, hogy hol tartózkodott a férje a kritikus időben. (Dolgozott! Sok a munkája! Nem ért rá! Nem ér rá semmire! Sajnos!)

A kórházban aztán nehezen bár, de magához térítették Rodicát. Pădure doktor éppen nem volt elérhető, de azért sikerült néhány nap alatt még meg is erősíteni valamennyire.

– Szörnyű volt – mondta később az asszony, amikor már elég erős volt ahhoz, hogy beszéljen. És valóban, szörnyű volt, nem csak az ő, hanem (egész más okból) a férje számára is. A lelkiismeret szólalt meg Andreiben olyan elemi erővel, mint addig még soha.

Első érzése a harag volt. Aneta iránt. Pedig a szegény nő szinte semmiről nem tehetett. Ám a harag jön, megy, nem kérdezi az embert, hogy mit gondol racionálisan. Nem is gondolkozik olyankor senki.

Andrei elhatározta, hogy soha többé nem megy Anetának még a háza környékére sem. Amely elhatározás nemes szokott lenni, de betartani általában nagyon kevesen szokták.

Bemenvén aztán – másnap – az irodába, amelyet a városi rendőrségen a rendelkezésére bocsájtottak, Rusu Andrei komolyan nekilátott a munkának. Elsősorban kikérte mindazon gyilkosságok aktáit, amelyek évek óta nem voltak megoldva. Szép kis paksamétát kapott. Nem az ügyek száma volt nagy, hanem inkább a papirosoké. Egynéhányat egyből kipipált, mivel semmiféle közös vonást nem lehetett találni bennük a mostani két esettel (egyik gyilkosság volt, a másik csak annak kísérlete). Végül úgy döntött, hogy kettőt tart meg a régiekből. A Talay Csaba és Boros Tünde sérelmére elkövetett kettős gyilkosságot és a Borzán Kinga halálát a vizsgálati fogságban. A Szabó Máriusz halálával foglalkozzanak csak a magyarok, elvégre náluk történt. Az Amariei Ionutz halálát pedig akkor nem vették gyilkosság-számba.

Nekiült tehát és új keletű buzgalmában lelkiismeretesen végigolvasta a vastag iratkötegeket. Meg is állapította belőlük, hogy akkoriban a vigyázóvári rendőrség megfelelő alapossággal dolgozott, s nem az ő hibájuk volt, hogy nem tudtak pozitív eredményt produkálni.

Felfigyelt viszont egy öreg irodaszolgára, aki akkoriban az ügyészi hivatalban dolgozott és akit általában István bácsiként emlegettek. Többször is.

„Úgy látszik, jó szeme volt az öregnek! Sok mindent meglátott. Igaz, volt kitől tanulnia, mert Amariei mellett is dolgozott, meg Marinescu mellett is, aki az utóda volt!” morfondírozott, majd megkérdezte az éppen ott lábatlankodó lótifutit:

– Él még ez az István bácsi egyáltalán?

– Él hát – jött a válasz – csak már nem a városban. Falura költözött mint afféle öreg, kiszolgált közszolga. Barmodra. Ej, de jó bora terem ott neki!

– Nahát! Akkor kerítse elő!

– Nem nagyon kell keresni! Mert ímhol: ma csütörtök van, holnap piacnap, biztosan bejön a városba. Mindig benéz ide is. Majd szólok neki!

Így lett.

Civilek

Minden demokratikus országban léteznek civil szervezetek. Sőt, tovább finomítva, minél több civil szervezet létezik és ügyködik valahol, annál demokratikusabbnak lehet tartani azt az országot. Mostanában meg aztán éppenséggel elburjánoztak. Ha egy országban kevés van, vagy egyáltalán nincsenek ilyen szervezetek, akkor nyugodtan kimondhatjuk, hogy ott valami történik a demokrácia körül. Nem feltétlenül rossz dolog, de valami feltétlenül történik.

A civil szervezetek kezében nincs hatalom. Bár a hatalom képviselői részt vehetnek egy (bármelyik) civil szervezetben, jó esetben nem ők az irányítók. Különben, civil szervezet általában olyankor szerveződik, amikor a nép hangját hallatni kell a hatalmon levőkkel kapcsolatban. Nem feltétlenül ellenük! A civil szervezetek tehát azért vannak, hogy hallassák a nép hangját. Már pedig, vox populi vox Dei! A nép szava Isten szava. Ezt már a rómaiak óta tudjuk. Még akkor is így van ez, ha az a szervezet csupán a nép egy infimisen kicsiny részének a szószólója.

Azért mégis csak van eme szervezetek körül némi-nemű baj. Mert teszem azt, nem lehet ellenőrizni őket. Senki nem tudja megmondani azt, hogy valóban civil-e az a szervezet, vagy csak pénzen felheccelt tömeg? Talán ki lehet mutatni, hogy egy ilyen szervezet honnan kapja a működéséhez a pénzt. Talán. Nem biztos. Hiszen a legjobb akarattal is hamis eredményt lehet produkálni. Mert az a fránya pénz olyan kacskaringós, összevissza tévedező ereken tud csordogálni, hogy az egészen elképesztő. Így aztán megtörténhet az, meg is történik, hogy miközben az egyszerű ember meg van győződve arról, hogy ő az igazságot szolgálja, aközben ki tudja miféle tőzsdespekuláns érdekeit szolgálja a valóságban. És így tovább.

Rusu Andrei valami ilyen gondolatokat forgatott miközben a Vigyázóváron is működő civil szervezetek aktáit tanulmányozta.

Hát ez meg micsoda? Mi köze van egy rendőrtisztnek a civilekhez?

Rendszerint semmi. Ám néha, nagy ritkán, vagy nem is olyan ritkán (?) megesik az emberrel, hogy egy bűnügyben gyanúsított aktáját nézegeti, s egyszer csak az a gyanúsított egy civil szervezetből vigyorog elő. Mármint, hogy is van ez? Azért van-e az a gyanúsított, már majdnem bűnöző, abban a civil szervezetben, mert szervesen oda tartozik, s ott találta meg az ő bűnös hajlamainak megfelelő helyet? Vagy csak egyszerűen egyetért annak a szervezetnek a céljaival, működési irányával? És ha egyetért, miért ért egyet? Mert szimpatikusak neki azok a célok, vagy szubtilisabb okokból?

Hát így történik meg az, hogy egy rendőr is nyomozhat civil szervezetek után. Ha nagyon szükséges.

Azzal a szervezettel egyébként hivatalosan semmi baj nem volt. Ellentétben sok másfajtaival, amelyekkel igenis volt a hatalomnak hivatalos dolga. Csakhogy azokkal nem ő foglalkozott, hanem egyes kollégái, egész más ügyosztályokból.

De hát egy bizonyos név annyiszor felmerült régi, megoldatlan halálesetekkel kapcsolatban, hogy nem hagyhatta figyelmen kívül.

A Monea név ráadásul úgy tűnik, igen gyakori lehet ezen a vidéken, mert többféle keresztnévvel is előfordul. Mint Mihai, a Talay és Boros gyilkossággal kapcsolatban, de a Borzán családdal is lehetett valami baja (ő volt az egyébként, aki felakasztotta magát) – vajon(?) – mint Dumitru, ugyanazzal, de ezek legalább rokonok voltak, vagy mint Ferdinand, ezt egy ideszármazott orosz férfi halála kapcsán gyanúsították, akit Pavel Petrovics Örgestnek hívtak, na az is maradhatott volna otthon, ám ez a Monea nyomtalanul eltűnt, míg az orosz meg

egyszer csak előkerült épen és sértetlenül. És most ez a mostani. Aki a Dacian névre hallgat. És civil szervezetet vezet. Egyébként ő sem mai csirke már. Nagydarab ősz ember. Hát Isten neki, csak utána kell nézni!

Talán kezdjük az elején! Mit is akar az a civil szervezet? Ó! Nemzetvédők! Na, ezekből tizenkettő egy tucat! Jó sok van ilyen.

Még az is megfordult az Andrei fejében, hogy vajon valóban olyan gyenge és védtelen az ő nemzete, hogy ilyen, s ennyi védelemre szorul? Nemigen hihető.

De aztán lassan kiviláglott az aktából, hogy legalábbis ez a bizonyos civil szervezet valójában nem egyéb, mint professzionális feljelentőkből álló társaság. Andrei utálta az ilyen feljelentőket, bár mint rendőr elég sokszor rákényszerült, hogy használja őket.

„Szóval ilyesmiről van szó?”

Ilyesmiről. S ráadásul milyen jelentéktelen, pitiáner ügyekben! Andreinek olvastán hányingere lett tőlük. Nem is csoda, hogy nemrég őket jelentette fel egy kiskaliberű helyi politikus.

Aztán valamivel később azt olvasta, hogy a főnökei nem a szervezet, hanem a helyi politikus megfigyelésével bíztak meg egy kollégát. Persze, semmi vétket nem találtak benne. Pedig elég vehemensen keresték.

Rusu főfelügyelő undorral tette le az aktát. Rájött, hogy a feje is fáj tőle.

Talán el kéne menni sétálni, hogy egy kicsit kiszellőztesse. Aztán pedig hazamenni. De Rodica nincs otthon. Kórházban van. Akkor talán Anetát kéne meglátogatni!

Vette is a kabátját – zuhogott az eső – és ment. Az ajtóban majdnem összeütközött egy öreggel. Félreállt hát és hagyta őt bemenni. Aztán végre kisietett.

– Hát ez ki volt? – kérdezte az öreg István, alig bírva félreállni az elviharzó ember útjából.

– Ez? Éppenséggel az a főfelügyelő, aki szeretett volna Pista bátyámmal találkozni.

– Nahát! – dűnnyögött az öreg, kezében, mint szokott, egy kétliteres üveg borral világítva. – Ezt a bunkót!

– Sose bántsa öreg! Van annak baja elég. S még inkább lesz! Majd! Amikor a magas főnökei is beleszólnak a munkájába!

– Aha! Mint a Marinescu idejében?

– Úgy ám – helyeselt az utóda, a mostani irodaszolga.

– És ezt a főfelügyelő tudja?

– Tudja egy frászt! Már mondtam, hogy van annak elég baja. Beteg feleség, haldoklik, terep nem ismerése, az egyetlen itteni ismerőse az az újságíró, de arról sem tudom, hogy igazából mit forgat, soroljam még? – sem a régi, sem az új irodaszolga nem ismerte személyesen Anetát, csak annyit tudtak róla, hogy létezik – amellet igen lelkiismeretesen belerágta magát a munkába. Téged is azért akart megismerni, hogy ha tudsz, mondj valamit azokról a régi dolgokról.

– Na, az most nem jött be! Én meg megyek, mert dolgom van. De! Figyi! Itt van a telefonszámom! Majd add oda neki, ha eszedbe jut!

Monea Dacian eredendően nem volt rossz ember. Valamikor éppenséggel tanár volt. Nem a városunkban ugyan, nem is a mi megyénkben, de attól még a tény tény marad, a tanár pedig tanár. Ha éppenséggel a hegyen túlról jön is.

Szegény vidék volt pedig az, ahol szerencsétlensége volt megszületni és leélni az első ifjúságát. Magam több embert is ismerek, aki járt arrafelé, s mondták, hogy biz nem milliárdosnak való poros-sáros terület. Ember van arrafelé elég, de ki tudja miért, valahogy nem megy nekik a dolog. Talán az a legjobb, ha nem részletezem sem az okokat, sem magát a jelenséget. Úgy sem tartozik ide. Még csak annyit, hogy a vidéket meglehetősen hiszékeny nép lakta. Olyan, aki hisz az újságoknak, politikusoknak, ez utóbbiak közül csak éppen azoknak nem, akik ritka kivételként az igazat mondják, vagy legalábbis megközelítik.

Élt hát Dacian ottan csendesen, és... alig. Majd egy idő után megsokallta és a jobb élet reményében elment Spanyolországba. Divat ez mostanában, miért pont ő ne ment volna.

Persze ott is eleinte csak az eperszedés jutott, mint sok másnak is. De utóbb meglátták a gazdák, hogy az az ember műveltebb mint az eperszedők közül az átlag. Elkezdtek hát emelni, valami vezetőfélét csináltak belőle a honfitársai között. Később irodát is kapott. Három év után már menő fejnek számított a műveltsége révén. Már az ideje is több lett, mert a munkája nem volt se túl sok, se túl nehéz. Elkezdett – kíváncsi ember volt, mint afféle tanárfajta – körülnézni az országban. Embereket ismert meg, odavalósiakat. Akik aztán elmondták neki, hogy van ám a spanyoloknak is kisebbségük, kettő is, a katalán meg a baszk, és hogy azokkal is mindig valami probléma van. (Ő maga abban a hitben nőtt fel, hogy az ország, vagyis a szülőföldjének a legnagyobb gondjait a magyarok okozzák. Mint már mondtam, hiszékeny nép volt arrafelé, s a politikusok, de a legtöbb újság is mind ezt szajkózták, hogyne hitte volna. Nem volt ő sem mindent látó.)

„Hát lám a baszkokkal is mindig csak a baj van! A katalánok meg, most éppenséggel ki is akarnak válni! Hát kemény kézzel kell őket tartani!” így hallotta, s így jegyezte meg.

Ott kezdte el szervezni azt a civil szervezetet, amely később olyan nagy hírnévre tett szert. Akkor már három éve nem volt otthon.

Később arra is rá kellett jönnie, hogy bizony Spanyolhonból nem lehet otthon különösebben nagy sikereket elérni. Írt hát haza a főnökségeknek, hogy nem lenne-e véletlenül neki is valami testhezálló munkahely az országban. Lehetőleg Erdélyben. Hogyne lett volna! A neve kezdett már ismert lenni bizonyos körökben.

Teremtettek hát neki állást. Olyat, ami nem járt sok munkával, hogy a szervezetét is képes legyen mellette vezetni. Persze, újabb sikerekre. Mert: „a katalánokat kemény kézzel kell fogni”!

Abban az időben, amikor történetünk játszódik, az a szervezet már jórészt országszerte ismert volt. Ki-ki nézetei szerint ítélte meg, de olyan alig volt, aki ne ismerte volna. A gyors fel-futásban egyébként nem csak a nép szimpátiája játszott szerepet, sőt talán nem is az volt a fő tényező, hiszen „Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen”. Pedig akkor már egy éve nagyon gyors volt a felívelés.

A világon mindenkivel meg szokott történni, hogy vendég áll a házhoz. Az is megesik, hogy a vendég váratlanul s hívatlanul jön. Dacian sem számított arra a vendégre. Pedig ismerte, ha nem voltak is közeli barátok, még a spanyol időkből. Az az ember volt, aki annak idején a „kemény kézzel” beszélt.

– Az ám barátom, te se hitted volna, hogy még egyszer látni fogsz az életben!

– Nem, valóban nem, de azért örülök neked! Mi járatban errefelé?

– Hozzád jöttem! Hiszed vagy nem, de ez van!

Aztán, egy hosszabb beszélgetés során megvilágosodott előtte, hogy a látogatója nem mindennapi ember, és hogy valóban hozzá jött. Méghozzá azért, mert a segítségét akarja felajánlani. Főleg pénz formájában persze, mert abból neki van elég. És végső soron az mozgatja a világot. Azt pedig éppen azért ajánlja fel, mert meggyőződött arról, hogy ő, mármint Dacian, milyen lelkiismeretesen, s főleg milyen sikeresen vezeti a szervezetét. Hát ő segíteni akar neki abban, hogy még sikeresebb legyen. És megemlégett neki egy olyan összeget, amiről Dacian eddig azt hitte, hogy csak számtanpéldában létezik. Vagy inkább még abban sem, mert ki az az abnormális matektanár, aki ilyen hihetetlen összegekkel számoltatja a diákjait? Attól csak közröhej tárgya lenne a tanulók előtt.

Ám ezúttal – ha egyáltalán igaz volt ez az összeg, s nem egy vicc – a vendég valóban ezt emlegette. Sőt, nem csak emlegette, hanem még egy bankkártyát is átadott neki, szépen kitöltve a Monea Dacian névre, s amely számláján a mondott összeg szerepelt.

– Ez természetesen csak a kezdet, később még folytatása lesz – mondta még a vendég, elmenőben.

Hát ez volt a másik tényező, amely a „Népi büszkeség”, vagy milyen nevű szervezet gyors felívelését elősegítette. Voltak/voltunk bizony sokan, akik igen szomorúan vették tudomásul ezt a felívelést. De semmit sem tehettünk, mert Dacian egy valamire nagyon vigyázott. Arra, hogy soha a törvényesség határát ne lépje át egyetlen akciója sem.

Igazából erre nem is nagyon kellett törekednie, hisz mint mondtam, eredendően nem volt ő sem gonosz ember, sem törvénszegő. Így hát ugyancsak meglepődött, amikor értesült arról, hogy egy másodrendű helyi politikus feljelentette őt, s a szervezetét, rasszizmus és magyargyűlölet okán. Meglepődött, de nem idegeskedett.

– No ha így van, azt majd csak elintézik a törvény emberei. Bírók, ügyészek – gondolta teljes joggal, ahogy ad acta tette magában a történeteket. Amire minden oka meg is volt, hisz volt nekik, a feljelentéseikből következő, elég peres ügyük, amelyeket egyenként rendre meg is nyertek, igen kevés volt olyan, amit nem.

Azért ezúttal mégis csak voltak tényezők, amelyekre nem számított. Ilyen tényező volt Rusu Andrei főfelügyelő aki, mint már említettem, nem ismerte a terepet. Azonkívül még arra sem számított, miért is számíthatott volna, hogy egy civil szervezet nem olyan mint egy félkatonai, vagy pláne egy katonai szerveződés. A fegyelmet tekintve például. És még volt valami. Ez a vendéghez kötődött. Aki végezetül még megkérdezte, hogy egyedül végzi-e azt a titáni munkát, vagy vannak segítői is? „Természetesen vannak.” „Láthatnám őket?” És valóban, másnap megnézte a segítőköt is. Tetszettek neki. Mind nagytermetű, kemény fiatalemberek.

– Ki ez a Monea – kérdezte a főfelügyelő – rokona-e a többi Moneának?

– Igen, rokona, de nem hinném, hogy tud arról, hogy az – jelezte neki az éppen ügyeletes segítője. Egyébként ebben tévedett. Tudott a rokonságról, sőt éppen tudva róluk, határozta el, hogy a törvény tiszteletéről nem mond le.

– S mégis, hogy néz ki?

– Olyan, magas, nagy darab ember. Nem éppen fiatal már. Fehérhajú.

Még mindig nyomoznak

Ahogy múlt az idő, Aneta mind többször gondolt Andreire, és persze arra, hogy miért nem látogatja meg mostanában? És valóban, ama első és mind mostanáig egyetlen látogatás óta, amikor is mindketten nagyon jól érezték magukat, se nem járt nála, se nem telefonált.

– Bár annyit megérdemelnék, hogy felvegye a kagylót s beledünnödjön vagy két szót – parázslott magában – hát olyan eldobni való nő lennék én? Nem talál egy óra időt, hogy kerüljön egyet errefelé?

És valóban, Andrei nemcsak, hogy nem ment el hozzá, de még rágondolni se nagyon mert. Ennek persze több oka is volt. És az okok közül csak a kisebbik volt az, hogy nagyon megszorodott a munkája mostanában. Nagyobb baj volt az, hogy Rodica egyre rosszabbul volt. Kiadták a kórházból is. Egyes helyeken, így nálunk is, néha még feléled az a régi kegyeletteljes szokás, hogy a gyógyíthatatlan betegeket, főleg haldoklókat, hazaengedik, nem mintha bárki is elhinné, hogy gyógyultak lettek volna légyen, de leginkább azért, hogy a szerettei közt érje őket a végső számadás órája, ne pedig idegnek közt.

– De aztán fájdalmai ne legyenek! – mondta szigorúan Pădure professzor az alorvosnak, aki a beteget kiírta. Kapott is aztán szegény Rodica annyi gyógyszert, hogy az unokái se tudnák elfogyasztani, ha lennének. De nem voltak, sőt lehetőség sem volt arra, hogy legyenek.

Így hát felhívták a főfelügyelőt, hogy legyen szíves, jöjjön a feleségéért, hazaviheti. Taxi nem kell, mentővel hazaviszik.

Ettől a naptól kezdve Andrei mind többet dolgozott otthon, amit a beosztottjai természetesen nem kifogásoltak.

Munka pedig volt bőven, mert a mi kedves városunk mintha megbolondult volna az utóbbi időben. Megszaporodtak az erőszakos cselekmények. Nem egyből, de érezhető volt, hogy felfutóban vannak. Pedig egyik-másik még el se jutott a rendőrségig.

Teszem azt, a Bíró Sanyi lakatosműhelyébe is beállított egy este közvetlenül zárás előtt két jókora fiatalember. Két „szekrény”, ahogy egyes krimikben írva szokott lenni. Ennek természetesen előzményei voltak, amely előzmények csak nagy későre jutottak el a mi ismerőseinkhez. Amikor már mindenhez késő volt. Valami ilyesmi:

„Elegen leszünk ketten? Nehogy szégyent valljunk!”

„Háhá! Hogyne! A lakatosmester? Hát mibe izmosodott volna meg? A kulcsreszelésbe? (és mutatta a társának a reszelés mozdulatát). Meg aztán öreg is! Láttad!”

Ebben maradtak.

Sanyi előbb megpróbálta csendesesen lecsillapítani a kötekedőket, hogy hát:

„Ejnye srácok! Nem méltó ez hozzátok! Még bot is van nálatok? Ketten egy ellen? Menjetek szépen haza!”

Persze nem mentek. Tovább kötekedtek mind hangosabban. A mester – aki egyébként nem volt öreg, csak egy régi ügy és a lánya halála óta megtört ember lett – valamikor régen boxolt is, meg közismert utcai harcos is volt, valahogy kibokszolta őket a műhelyéből, a botjaikkal együtt, amelyek ütéseiből persze kapott is egy jókora adagot. Oda se neki! Kapott ő már máskor is ilyesmit. Csendesesen bezárta a műhelyt és hazament.

Esze ágában sem volt a rendőrségre menni.

Ez az ügy azért mégis eljutott a „szervek”-ig. Mert ha ő nem tett feljelentést, akkor tettek a támadók. Hogy hát né! Ők csak szépen betértek a műhelybe kulcsot másoltatni, s lám ez a gonosz mester mit tett velük. És valóban látszottak is rajtuk valami foltok nyomai.

Beidéztek tehát Sanyit, hogy adjon magyarázatot. Érdekes volt látni a kis, hajlott hátú mester a két jókora fiatal mellett, akik mindketten egy fejjel magasabbak voltak.

No hát a mester aztán elmondta a saját verzióját is. Ám még akkor is csak az ő szava állt kettő ellenében. Akkor kérte, hogy telefonálhasson a fiatalabbik mesternek.

Szabó Gyuri aztán elhozta a telefonját is, amely végig felvételre volt állítva az egész esemény idején. Nem volt az valami kiváló felvétel, de azért hallani lehetett s érteni is.

Sanyi ugyanis, valamikor régebben kapcsolatba került a törvény gonoszabbik oldalával, ült is vagy három évet, s akkor is csak egy régebbi megyei kormánybiztos akciója eredményeként szabadult.

Azóta okosabb lett, s minden gyanúsabb kliens benyitása után felvételre állította a telefonját. Ezermester lévén, megoldotta ezt úgy, hogy a polcon volt a telefon, ő pedig csak egy lábmozdulattal hozta működésbe. Valami tévében látott hasonlót, hogy bankokban működik az ilyesmi, amikor bankrablás van készülöben. Csak ott csengőre van kapcsolva, amely a rendőrségen szólal meg.

No, ezt a telefont hozta el neki Gyuri.

Nagyobb ügy nem lett a dologból, mert a rendőrségi ügyeletes azzal nyugtázta az összetűzést, hogy egyik is kapott, meg a másik kettő is, egálban vannak. Voltaképpen mindegyik meg is volt elégedve. Aztán olyan is történt nem sok időre az előbbi után, hogy Talay Bertit támadták meg. De őt már hárman. Pedig Berti látszatra vékonyabb is volt a mesternél, meg aztán igazán ártatlannak nézett ki. Ám a támadás ez esetben is balul ütött ki, mert Berti akkor már egy jó ideje egy különleges, nálunk ritkaság számba menő harci technikát gyakorolt meglehetősen sikerrel. Amelyet úgy neveznek, hogy krav maga és a Moszad edzi ilyesmivel az ügynökeit.

Hát Berti úgy szórta szét a támadóit mint a macskákat. Ezúttal nem is ment a rendőrségre senki.

Ám nem minden ilyen történet végződött olyan kedélyesen mint az előbb elmesélt kettő. Főleg olyankor nem, amikor nőket, vagy fiatal srácokat ért támadás. Volt hát dolga Andreinek és beosztottainak bőven. Nem csoda, hogy Anetával még gondolatban is csak ritkán és keveset foglalkozott. Azt is csak valahol a: „jó lenne ha” kategóriában.

Vasadi Icu mostanában sokat sertepertél Kalapos László körül. El nem maradna tőle egy világért sem, amióta a férfi kijött a kórházból. Pedig a nő most, hogy nagyjából rendbejött az élete, a saját érzelmei szerint sokkal szívesebben találkozgatna Talay Bertivel. Azonban, bár nagyon tetszik neki az építész-művészettörténész, jó okkal mégis László körül kering, mint lepke a tűz körül.

Ez egyrészt azért van így, mert Berti valahogy megközelíthetetlen, Békácska után járkal. Másrészt Vasadi Ilona különleges képességgel van megáldva. Vagy éppen megátkozva.

Az a képesség azt jelenti, hogy valami úton-módon meglátja, hogy kivel mi fog történni a közeljövőben. Meglátja, vagy megérzi. Majdnem mindegy. Az utóbbi időben ezt a tulajdonságát edzéssel odáig fejlesztette, hogy nagy valószínűséggel azt is előre látja, hogy az, ami történni fog, hol esedékes és hogyan. Aztán, hogy ebből mennyi a látott vagy hallott dolgok után a következtetés, azt nem tudja senki, mert nem is közölte soha senkivel. De már egész

fiatal korában megvolt ez a képessége. Egy időben menekült is előle, aztán meg a világ elől menekült, hogy ki tudja azt a képességet fejleszteni.

Most tehát érzi, szinte fizikailag tapinthatja, hogy éppen Kalapos László van veszélyben. Méghozzá igen nagy veszélyben.

Hát ott van, amikor csak teheti, hogy megóvja tehetségéhez mérten. És persze anélkül, hogy a férfinak akár egy szót is szólna erről. Mert ha valami biztos a világon, az az, hogy egy szót se hinne el abból amit így mond.

Lacinak persze hízeleg, hogy egy ilyen szép nő állandóan az ő társaságát, közelségét keresi. Mert Icu meglehetősen megváltozott az utóbbi időben. Valljuk be ugyanis, hogy a történetünk kezdetén, például akkor, amikor a Dénes bácsi temetésére sor került, a hölgy nagyon visszafogott volt, mind a ruházatát, mind pedig a viselkedését illetően. Az utóbbi időben azonban úgy jár-kel, úgy beszél és ruházkodik, mint egy nő, aki tetszeni akar.

Persze eleinte mindenképpen Bertinek akart ő tetszeni. Az építész azonban Bekeháti Minodórán kívül más nőt nem volt képes meglátni. Pedig Békácska akkor már távolodni szeretett volna a barátjától. Férfi olvasóim között, de biztosan a hölgyek között is jócskán akadhat olyan, aki ismeri ezt a jelenséget. Hogy minél inkább távolodni akar a páros egyik része, annál jobban ragaszkodik hozzá a másik. Különösen most, hogy az építkezés a végét érte, s Kalaposék már át is vették újjá varázsolt házukat, s Bertinek gyakorlatilag nem volt semmi dolga a városban. S az országban sem. Arra a kis incidensre, vagyis a támadóira, már szinte nem is emlékezett. Sokkal inkább egyenesbe akarta hozni a Békácskával való kapcsolatát.

Valamikor, körülbelül egy évvel ezelőtt, vagyis amikor Berti egy munka elvégzésére az országba jött, valami nagyobb építkezés volt az, s mellesleg az egyik közeli város egyetemén is tanított egy évet, összetalálkozott az unatkozó Minodórával. Az összetalálkozásból hamar szerelem lett, s attól fogva Berti reggelenként rendszeresen benézett Nemvalóékhoz (András akkor már elment, a gyermekek pedig óvodában voltak), kapott egy kávé, s mindennap elfurikázta a ház asszonyát a bankba. Ahol dolgozott. Hogy aztán azonkívül mi történhetett még közöttük, ahhoz senkinek semmi köze. Én sem tudom, mert nem kötötték az orromra.

Eltartott ez egy darabig, s még most is tartana, de egy idő után Békácskának egyre több kifogása támadt. Minden nap megvolt a vitára alkalmas ok/ürügy. Egy idő után aztán, én már nem tudom, hogy pont akkor mi lehetett a téma, a vita hevében azt találta mondani, hogy: „na ha így van, akkor jobb, ha ezután nem is jössz értem!”

És Berti nem jött.

„Persze, mert te csak az alkalmat lested, hogy ne kelljen jönni!”

Vagyis, Békácska nagyjából ilyenné lett a múlt szerelem (vagy már el is múlt) hatására. Berti azonban még akkor sem kapott észhez. Szerette volna elérni, hogy Minodóra váljon el Andrástól és, gyerekekkel vagy anélkül, legyen az ő felesége.

Mivel pedig Békácska nem mondott egyértelműen se igent, se nemet, hát Berti még ez idő szerint is úgy viselkedett mintha a bolygója lenne annak a napnak, amelynek neve Bekeháti Minodóra.

Ez volt tehát az ok, amelyen Icu nem tudott eligazodni, s amely miatt meg sem próbálta a Berti közelébe kerülni. Időközben Laci úgy viselkedett, mint akármelyik más egészséges férfiember hasonló helyzetben. Ha már az ölébe hullott – szó szerint – kihasználta az alkalmat.

Jó néhányszor megtörtént ebben az időben az olyasmi, hogy Lászlónak valahol meg kellett volna jelennie, s Icu volt az, aki addig erősködött, hogy végül nem oda ment, hanem Vasadiékhoz, haza. Aminek Emmi, az Icu anyja határozottan örült, mert lelki szemei előtt úgy tűnt fel mindez, hogy a leánykája végre révbe ért.

A jelzett időben pedig kiszemelt támadók vártak Kalapos Lászlóra, de hoppon maradtak.

A főfelügyelő pokoljárása

– Maga kicsoda?

– Én vagyok István bácsi – mondta az öregember. Kicsi volt, viseltes ruhában járt, a kezében pedig, úgy látszik, ez szokásává vált az utóbbi időben, egy üveg bor – akit éppen ön hivatott ide, főfelügyelő úr. És persze az, akiről önnek meséltek a többiek. A mostaniak. Tudja, az utódok. Az idős ember az állam nyelvén beszélt, de a hangsúlyán érződött, hogy bár a tiszta irodalmi nyelvet használja, mégis idegen neki. Mint amit az iskolában tanult meg valaki.

– És mondja! Maga tényleg nyomozott már?

– Hogyne! Még Marinescu ügyész úr idejében. Mert, hogy én jól ismerem a várost. Meg a megyét is. Ezért néha megkért, hogy derítsek ki egyet s más.

– És mondja, ha én megkérném, nekem is megtenné ugyanazt? Amit Marinescu úrnak. Annak ellenére, hogy ő ügyész volt, én meg csak főfelügyelő vagyok.

– Örömmel, uram! Mostanában úgyis csak unatkozom ott Barmodon. Tudja, a vejem lenyúlta azt a kis birtokocskát, mindent megcsinál helyettem, nem is gondol arra, hogy a semmittevés mennyire egészségtelen az én koromban.

– Igaza van, öreg. No, akkor megkérem, jöjjön be az irodámba, hogy beszélgessünk! Ígérem, nem fog sokáig tartani, mivel nekem is dolgom van otthon. Tudja... a feleségem. Beteg. Egyébként, mondja: ismerte maga még Amariei főügyészt is?

– Hogyne ismertem volna! Az volt még csak a csuda ember! Rettentő szigorú, főleg az elején. De a vége felé egészen megszelídült. Meg nagy nőbolond volt. Kár, hogy olyan csúnya véget ért!

– És a titkárnőjét? Azt a Kingát?

– Kinga kisasszonyt? Az is fura nő volt. Néha olyan volt mint egy angyal, máskor meg mindenbe belekötött. De szép nő volt.

– Igaz, hogy Amariei lecsukatta?

– Igaz, de ez csak a látszat volt. Meg akart valamit tudni az egyik nőről aki ott volt bezárva. Azt remélte, hogy Kinga kisasszony majd kiszedi belőle. De nem így történt és a kisasszony meghalt.

– De hát nem vigyázott rá senki?

Az öreg szégyenkezve hajtotta le a fejét és nagyon halkán mondta:

– De! Sajnos éppen én voltam a soron. Csak elmentem valahová. Mindössze tíz percre. Még látogatója is volt azalatt. Egy öregasszony. Gondoltam, nem lehet baj. De meghalt.

– S mi lett az öregasszonnyal?

– Nem tudom. Felszívódott. Persze azóta már biztos rég meghalt. De nekem szégyen! Pedig aztán megmondta az orvos, az akkori, Anca Teodora, hogy úgy sem tehettem volna semmit. Leállt a szíve. Csak úgy. Egyszerűen. Ki hiszi ezt el?

– S az ügyész nem volt dühös?

– De igen. Nagyon. Engem akkor majdnem kirúgtak. Kicsibe múlt, hogy megmenekültem. De aztán egy félév múlva, úgy emlékszem, hogy akkor, ő is meghalt.

Időközben bementek a felügyelő irodájába, becsukták az ajtót is úgy, hogy a kintiek már nem hallottak többet semmit. Csak amikor megint kijöttek. De akkor már egész másról volt szó.

– Van pénze, István bácsi?

– Köszönöm, van! Ne féltsen engem!

– Na, akkor menjen! Járjon szerencsével!

És az öreg akkor elment. Nem is jött vissza sokáig, gyakorlatilag több hétre eltűnt. A felügyelő még gondolkozott egy kicsit ott az ajtóban, de aztán ő is elment.

Nemvaló Andrásné, Bekeháti Minodóra ez idő tájt tehát saját eszközzel járt be a munkahelyére, vagyis gyalog, vagy busszal.

Egy szerdai reggel, amikor már bent volt a bank épületében, a portás közölte vele, hogy „várják”!

Vajon ki lehet? De amikor meglátta, rájött, hogy még soha nem találkozott azzal az emberrel. Férfi volt a látogató, nem fiatal, de nem is öreg, sőt, semmi jellegzetes nem volt rajta. Ezzel szemben úgy köszöntötte Békácskát, mint egy régi ismerőst szokás.

– Egyet se keresgéljen a memóriájában, nem ismer! Nem is ismerhet! Én azonban jól ismerem, és már régen. Nekem ez a dolgom. Ha megengedi, hogy bemutatkozzam – és a középkorú férfi mondott egy nevet, amit az asszony azon módon el is felejtett. A látogató, semmi sem kerülte el a figyelmét, azonnal észrevette a felejtés jelét és helyeslően bólintott: – Igen, nagyon helyes. Ezt is vártam el! Hogy azonnal elfelejtsen. Engem általában el szoktak felejtani. A nevemet. De azt, amit mondok, soha senki. Ön se fogja. Tehát, kérem, jöjjön velem itt, bent az épületben, egy olyan helyiségbe, ahol nyugodtan beszélgethetünk! Már beszéltem a jogosult igazgatóval, jöjjön nyugodtan, mert nem bánja meg!

Az igazgatói szoba mellett volt egy kisebb, amelyet Békácska még sohasem látott belülről, igazából a létezéséről sem tudott. A legmagasabb elitnek kijáró szoba volt és úgy is nézett ki. A nő nem tudta, hogy mit akarhat tőle az az ember, de a látottak után tisztában volt azzal, hogy akármit akar, ahhoz joga van. Persze, a jó erkölcs keretein belül. Mindez átvillant az agyán, s a látogató a villanást is bólintással nyugtázta. Majd mondta is:

– Látom, jól vág az esze! Meg fogjuk érteni egymást. Nos, pillanatnyilag elég, ha annyit tud, hogy egyike vagyok azoknak, akiknek joga van ahhoz, hogy ezt az intézményt bármikor, éjjel, vagy nappal, ellenőrizhessék. Most is éppen azt teszem. És az igazat megvallva, magára már rég felfigyeltünk. Kik? Mi. Elég, ha egyelőre ennyit tud. Felfigyeltünk, nemcsak a munkájára, amely eléggé rutinszerű ugyan, de hibátlan, hanem arra is, ahogy az életben, a minden napokban eligazodik. És tetszett nekünk az, amit láttunk. Ezért most, és higgye el, igen ritkán szoktunk tévedni, elérkezettnek láttuk az időt arra, hogy felelősebb beosztásba kerüljön. Egyelőre ennek a fióknak lesz az igazgatója. De csak addig, amíg beletanul a döntéshozásba! – emelte fel a kezét figyelmeztetően a másik. – Mert azt azért mindenkinek tanulnia kell! Később pedig ennél a fiókintézeti igazgatásnál összehasonlíthatatlanul nagyobb felelősséggel járó feladatot fog kapni. Természetesen, nem maradhat majd a városban! De majd meglátja, meglesz a lehetősége arra, hogy akkor jöjjön vissza egy időre, amikor akarja. Tudom, hogy pillanatnyilag nem mondhat semmit, mert óvatos. Ezt is méltányolom. Vagyis, a helyzet az, hogy maga most pillanatnyilag ennek a részlegnek az igazgatója, aztán pedig... majd meg fogja látni! Ismétlem! Nem szoktam tévedni.

Így tehát Nemvalóné, mint igazgatónő hagyta el a helyiséget.

Hogy mi lett időközben az elődjével, azt nem tudta, de remélte, hogy jó helyre jutott. Mivel nem került elő.

A látogató pedig lassú lépésekkel eltűnt a lépcső kanyarulatában mint a mesebeli macska. Csak a mosoly maradt utána még egy ideig.

„Na most már mit tegyek? Mindent átrendezzek, vagy ellenkezőleg, mindent hagyjak egyelőre a régi menetrend szerint?” úgy döntött, hogy egyelőre mindent a régiben hagy. Amely döntést a titokzatos látogató természetesen előre látott és tovább mosolygott magában.

András természetesen meglepődött, amikor másnap reggel szolgálati kocsit várta a feleségét. De mivel nem volt csodálkozó fajta, hamar napirendre tért a váratlan fordulat fölött.

Kalapos László csodálkozva vette észre, hogy egyre jobban tetszik neki az együttlét Vasadi Icuval. Aminthogy a nő is mind jobban kezdett hozzászokni Lászlóhoz. Azt nem mondhatni, hogy elfelejtette Talay Bertit, hiszen elég sokszor találkozott vele különböző helyeken és alkalmakkor. De már nem érzett olyan szorítást a mellében, ha meglátta, mint régebben. Nem az övé, hát nincs mit tenni. De mintha mostanában többször látta volna egyedül, Békácska nélkül. „Ehh! Bolondság!” neki most más a dolga. Lászlóra kell vigyáznia. Mert az az ember valamiért, homályosan sejtette, de pontosan nem tudta, hogy miért, nagyon értékes. És sok minden fordul meg azon, hogy ő ép és egészséges legyen. Icu egyébként most megint az eredeti szakmájában dolgozott. Vagyis orvosasszisztens volt, Pádure doktor mellett. Természetesen, akkor, amikor ő éppen Vigyázóváron tartózkodott. Amikor pedig távol volt, a kórház többi orvosait segítette. A dolog attól indult be, hogy egyszer, még céltalan csellengő idejében, meglátta őt a barmodi családorvos. Megállította, s kérdezte, hogy mivel foglalkozik éppen akkor?

– Most éppen semmivel.

– Szabadságon vagy?

– Voltaképpen munkanélküli.

– Hát az hogy lehet? Hiszen te nagyon jó vagy!

– Én igen, de senki sem tud már róla. Az emberek emlékezete nagyon rövid tud lenni.

– Hát gyere hozzám dolgozni!

– Barmodra?

– Oda!

– Jaj! Azt sajnos nem lehet!

– Miért nem?

És akkor Icu, bízva abban hogy Andrást (ez volt a barmodi doki neve is) valószínűleg igen ritkán fogja látni, talán már soha, a legnagyobb titoktartás ígérete mellett elmesélt mindent neki az ő különleges képességéről, és arról, hogy most ő Kalapos Lászlót kell szemmel tartsa, mert valakik... ki tudja, hogy kik?... nagyon fenekednek ellene.

A doki nem volt túlságosan kíváncsi természetű, beérte annyival, amennyit a nő elmondott neki, látván az ügy komolyságát, s beszélt hajdani professzorával, elmondva neki azt, hogy milyen kár egy ilyen jó munkaerőért, mikor az országból úgymen menekülnek a jól képzett emberek. Így sikerült is Icunak állást találni.

Nem mondta senki, nem is gondoltunk rá, de könnyen lehet, hogy ez a pillanatnyi oldottság, az Andrással szembeni nagy bizalom volt az a tűhegynyi tengely, amelyen az Icu jövőbeni sorsa fordult, amely a jövőt alakította.

Egyelőre azonban jó munkahelye volt és ezzel nagyon meg volt elégedve.

– Pancserek vagytok! Mind! Ahányan csak körülöttem léteztek! Annyi fegyelmezettség sincs bennetek, mint egy vadállatban! Mert az, akárhogy is, de legalább a falkavezér parancsait teljesíti, mert tudja, hogy különben meghal. De tiiii? Hogyisne! Egyéni akciók, szervezetlen akciók, spontán akciók! Soroljam még? Hát persze, hogy így soha semmi nem fog sikerülni! Ó! Bár választottam volna normálisabb embereket! Persze! Ti azt hiszitek, hogy fiatalok vagytok és ezért nektek mindent szabad! Hát nem! Jegyezzétek meg, hogy nem! Mert különben egyik pillanatról a másikra be fog dugulni a pénzeszsák! Akkor mit csináltok majd?! Kihez mentek panaszkodni? Anyukátokhoz? Ám de ő nem fog tudni segíteni! Egy cseppet sem fog tudni!

A négy fiatalember, akiknek mindegyike legalább egy fejjel magasabb és jóval testesebb volt mint a beszélő, pedig mint tudjuk, ő sem volt törpe, megrettenve állt egyik lábáról a másikra. Igaz ugyan az is, hogy azelőtt így még soha nem hallották beszélni azt az embert, akit hallgatólagosan mindegyikük elismert főnökének.

De most már a „főnök” is megszelídült kissé. Úgy látszik, azzal hogy kiadta az első mérgét, nála is elfogyott volna a szufla. Még el is mosolyodott halványan.

– Naa! Azért nem kell éppen ennyire nekikeseredni! Nem vagytok ti rossz fiúk! Csak egy kicsit meg kell titeket nevelni! De hát mit is mondtam nektek mindjárt a legelején? Hogy azt a Kalapost kell leginkább elintézni. Meg azokat, akik az adatait hozzák-viszik. Erre ti? Megtámadtok egy csóró lakatosmestert, majd egy harcművészt. És akkor csodálkoztok, hogy nem megy a dolog? HÁHÁHÁ! Mostantól fogva csakis azt fogjátok tenni, amit én mondom! És csakis úgy, ahogy én mondom! Értve?

– Igen! – dünnyögték halkán a fiatalok.

– Na, ha megértettétek, akkor kezdjük előlről! Nekem a bolond Kalapos kell! Leginkább ő. Vagy ha mindenképpen kudarcot vallotok, akkor azok, akik hozzá a legközelebb állnak! És természetesen én mondom meg, hogy mikor, és azt is, hogy hogyan!

– Igen – bólogattak megint a fiatalok.

– Na ha megértettétek, akkor elmehettek! És még valami! Én nem bánom, ha nektek nőre van szükségetek, szerezzétek meg, méghozzá úgy, olyan módon, ahogy tinektek tetszik! De akkor híre ne menjen! És főleg senkinek a fülébe semmi ne jusson belőle! Egy pissenés sem! Értve?

– Igeen!

– Na! Elmehettek! Majd hívlak titeket, ha szükségem van rátok. De vigyázzatok! Nagyon vigyázzatok, hogy nehogy valaki belásson a dolgaitokba! Mert Istenemre! Én nem állok ki értetek! Suskát azt kaptok eleget, védjétek meg magatokat!

A négy fiatalember, mint buksi farkaskölykek, vidáman elszéledtek! Tudták, hogy mit kell tenniük és most már világosan azt is, hogy hogyan.

A középkorú, parancsoláshoz szokott férfi még ottmaradt egy kis ideig, pillogva nézett körül, de miután nem látott semmi gyanúsat, sóhajtott egy keserveset „hogy mi a tekemnek kellett pont nekem ezt végigcsinálni!” majd eloltotta a villanyt és kiment az utcára. Az ajtót be sem zárta maga után. Hiszen ha akar, attól a pillanattól bárki bemehetett abba a szobába, sőt jó is,

ha bemegy, így legalább senki se hozhatja kapcsolatba vele a helyiséget. Hiszen sokan járnak ott ki s be. Elhagyott ház.

Nem is történt semmi egy kis ideig. Majd egy halk nesz hallatszott. Valami kis állat lehet. Patkány talán, vagy macskakölyök. De igen félhet, mert még nyivákolni sem mer. Majd egy hajléktalan baktatott arrafelé. Meglátta a nyitott ajtót, s bement. Leterítette a nála levő rongyos takarót, s lefeküdt rá. Reggelig jóízűen alszik majd rajta. Június volt, nem volt hideg az éjszaka sem.

De mégsem tudott elaludni. Pedig törődött volt. Nem fáradt, csak eltörődött az egész napi ide-oda lődörgéstől.

Eltelt egy negyedóra. Mintha valami elsuhant volna mellette. Ember, vagy kutya? A fene egye meg, aludni kéne már! Pedig mondta neki valaki vagy két nappal előbb, hogy oda ne nagyon menjen éjszakára, ha aludni akar, mert abban a romházban éjszakánként néha titokzatos, vagy különös, de mindenesetre ijesztő dolgok történnek. Nahát, most itt van. Megkapta. De olyan meggyőzően tudta mondani neki az az öregember, hogy ez végül is jó hely, hogy elhitte.

Valami nyomta is. A rongyos takarót már megszokta, nem lehet olyan, ami hozzá tartozik. Odanyúlt. Előbb nem érzett semmit. Aztán megérezte, hogy szőrös az a valami. Hosszú szőre van neki. Mintha macska lenne, vagy egészen kis kutya.

„Úristen! Patkány?” irtózott a patkányoktól. Nem volt kényes úgy általában, de a patkánytól irtózott. Hallotta valakitől, sorstárstól, már régebben, hogy egyszer valakinek a patkányok bebújtak a nadrágjába, s álmában lerágták a műszerét.

Elirtózott, s fel is ébredt. Még tovább tapogatott. Megállapította, hogy nem állat, csak a bőre valaminek. De milyen állat az, aminek ilyen hosszú szőre van? Valami nagyszőrű kutya lehet!

A pláza úgy háromszáz méterre volt onnét, felkelhetett volna, s megnézhetne volna a bolt hátsó frontjánál égő lámpa fényénél, hogy mi is az. De nem nézte meg. Félt attól, amit esetleg látni fog. Összegömbölyödött hát, s megpróbált úgy tenni mintha aludna. De nem sikerült. Ezen az éjszakán semmi sem jött össze, még az alvás sem.

Most imbolygó fényeket látott a félig lecsukott szemhéja alól. Két fényecske volt.

Nemsokára léptek is hallatszottak. Két ember. Férfiak. Beszélgettek:

– Szerinted hová lett?

– Ahová tetted!

– Én?

– Ki más? Nálad volt!

Mind közelebb jöttek.

– Ha nincs meg, lesz kapsz!

– Keresd! Most az a fontos, hogy azt a nőt el kell intézni! Mert azt mondták, hogy veszélyes. És ahhoz ez is kelleni fog!

A fények imbolyogtak. Mind közelebb.

– Mi az ott?

– Tudja a fene! Nem lehet az! Nem látod, hogy sokkal nagyobb?

– Valami kutya?

– Jó nagy lehet, ha az! A hajléktalan igyekezett olyan kicsire összehúzni magát, amilyenre csak tudta. Félt kegyetlenül. Megölik? Talán mégsem.

Az egyik odament és egy egész kicsit megrúgta. De ez már több volt annál, amit kibírt. Ő is rúgott. A likas, ámde szeges bakancsral telibetalált egy lábszárat.

– Aúúú! Az ördög szánkázzon a hátadon! De te-ar lua dracul, prostule, nenorocitul! De ce ai dat cu piciorul? Miért rúgsz?

A társa röhögött.

– Nem látod, hogy csak egy hajléktalan? Un boschetar! Na gyere! Itt úgy látszik, nincs.

– Akkor most mi lesz?

– Mi lesz, mi lesz!?! Majd szerzünk másikat!

Elementek.

A hajléktalan megint megpróbált aludni. De most sem sikerült. Ez az éjszaka már úgy látszik, hogy az ördögé! Most megint az a sifitelő, suhogó hang hallatszott. Mint először. De most már távolodóban.

„De jó! A fene egye meg, hát nem virrad?” a hajléktalan befordult a fal felé, hogy legalább egy kicsit tudjon aludni. De a pláza felől már autók hangja hallatszott, léptek, meg kiabálás is. „Na, a fene egye meg, elvitte az ördög!”

Az idő csak múlt és Aneta mindinkább nőni érezte magában a vágyat, hogy legalább láthassa Andreit. A főfelügyelő pedig nem jelentkezett. Elmúlt közben újabb két hét és végre elhatározta magát, ha nem jön, majd ő meglátogatja. Valamilyen ürüggyel. Még dédelgette magában a gondolatot, végül, július első hetének a végén tettere váltotta.

Maga a férfi nyitott ajtót. De ez egy nagyon megváltozott Andrei volt. Megvékonyodott, megráncosodott arcú és... borotvátlan.

– Ó! Te vagy? Most...

Azt akarta mondani, hogy most nem alkalmas, de Aneta már bent is volt.

– Nézd Aneta! Most valóban nem alkalmas az idő – mondta nagyon szomorúan. – Tegnap halt meg a feleségem. Azt se tudom, hol áll a fejem! Bocsáss meg, de menj most el! És kérlek, ne is gyere vissza!

– Medd...

– Soha!

Aneta ment. Andrei pedig halkán, nagyon halkán, mintha egyáltalán valakit is zavart volna még a hang, becsukta utána az ajtót. Azután bement a fürdőszobába és sírt. Sírt a fájdalom, az egyedül maradás fájdalma és a lelkiismeret-furdalás miatt. Hogy azt, amit hibázott, már soha nem fogja tudni jóvátenni.

Mert nincs kinek.

További történések

Békácska elment. Mindössze két hétig volt fiókigazgató abban a bankban, amelyben mindig is dolgozott, majd olyan pozíciót ajánlottak fel neki, amit egyszerűen nem tudott visszautasítani. Lehet, hogy más talán megtehetette volna, talán ő is, ha nem éppen olyanok lettek volna a pillanatnyi körülmények. De olyanok voltak.

A gyermekeket is vitte magával.

Nemvaló András, türelmes és belátó ember lévén, nem emelt kifogást. Végeredményben a gyermekeknek valóban jobb sorsuk lesz ott, ahova az anyjukkal mennek.

Amikor valakinek meghal egy közeli hozzátartozója, ha az illető állami alkalmazott, három nap szabadságot adnak neki a temetés elrendezésére. Persze, kivehet többet is, de azt már fizetés nélkül.

Rusu Andrei csak azt a hivatalból járó három napot vette igénybe. Negyedik napon bent volt a hivatalában. Úgy döntött, hogy munkába fojtja a gyászát. Soványan, nyúzottan, de dolgozott. Végignézte a hozzáférhető papírokat új és régi befejezetlen nyomozásokról, kikérdezte újra és újra azokat, akikről gyanította, hogy esetleg tudnak valamit.

Mindezzel eltelt még tíz nap. A tizedik napon beállított István bácsi.

– Hát maga hol tekergett öreg? – förmedt rá. István először csak nézett, hogy hát ez mitől vadult így meg, de idejében eszébe jutott amit hallott a Rodica haláláról, s lenyelte a feltörekvő csípős szavakat.

– Megvannak! Mindent tudok!

A főfelügyelő megszelídült.

– Bocsánat! Mondja István bácsi! És kérem, ne tekintse az előbbi szavakat! De igazán!

Az öreg egy mozdulattal nyugtázta a bocsánatkérést, majd ezt mondta:

– Követtem őket, voltam náluk ahol laknak, ott is ahol találkozni szoktak, a kezemben az egész társaság.

– Bizonyítani is tudja?

– Az nem az én dolgom. Én csak elmondom amit láttam, s hallottam. Tudja főfelügyelő úr, az ilyen öreg, takarító-féle emberekre senki sem ügyel. Jöhet, mehet, amikor tetszik, ha tisztaság van, nem kerül a látókörbe. Úgy beszélnek róla, mintha ott se volna.

– Jó, jó! És mit látott?

– Leginkább egy civil szervezetet. Népi büszkeség, vagy mi a neve. A vezetőjük egy Monea Dacian nevű ember.

– Ismerem.

– Személyesen?

– Dehogy! Csak egyszer beszéltem vele. Ő lenne az atrocitások mögött?

– Vagy ő, vagy a segítői. Ezt majd ki kell nyomozni! És bizonyítani!

És így tovább, hol laknak, kivel hol találkoznak satöbbi.

– Azért nekem mégsem fér a fejembe! Ők egész mással foglalkoznak. Nem szeretem azt sem, de egész más!

István bácsi ingatta a fejét.

– Hát miért kellett a segítségem, ha egyszer úgy sem hisz nekem?

Most Rusu volt az aki elgondolkozott. Majd:

– Isten neki fakereszt! Egy próbát megér! Írja le öreg töviről hegyire, hogy mit látott, tapasztalt, s én majd utánajárok!

Ebben az időben Murguly Zsóka egyedül élt a város szélén egy régi, kicsi házban. Nem volt már fiatal, de az évekkkel azelőtti tündöklő szépségéből még megmaradt valami, mutatóban. Egyfajta kisugárzás, amit hatalmas erőfeszítéssel el lehet ugyan titkolni, de erre ő semmiféle késztetést, vagy vágyat nem érzett. „Olyan vagyok, amilyen vagyok és punktum!” szokta mondani, de leginkább gondolni, mivel az emberek társaságát... hogy is mondjam (?) ... nem kerülte éppen, s az emberek sem kerülték őt, de a társaság a legtöbb formájában nem érdekelte. Úgy, mint a társalgás, a magamutogatás, a férfiak, vagy éppen a nők. Dolgozott persze, mert valamiből meg kellett élnen, és az örökségét – súlyos örökség volt az, a Cohen vagyon egy jókora része – a saját kénye-kedvénél magasabb rendű célra szánta. A szex sem érdekelte, ami nem jelentette azt, hogy éppen kerülte volna, de nem is kereste. Ha véletlenül úgy alakult, elfogadta, mint ajándékot az élettől. Semmi több.

Részben viharos ifjúsága után már letisztult, nyugalmasabb idők következtek el számára. Valamikori férje – Cohen Róbert már rég nem élt, éppen tőle származott az a bizonyos örökség, így hát férje alatt csak a második férjet értem, Nagy János rendőrtábornokot – nem látogatta. Nem igazán volt tisztában azzal sem, tudja-e egyáltalán, hogy ő még él, vagy már azt sem.

A mostohafia is eltávolodott tőle időközben, nem csak lelkileg, de térben is, mivel elköltözött. Szívesen segítette volna pedig Gábort, de a fiú, úgy látszott, jól boldogul segítség nélkül is. Felesége is volt neki egy ideig, de aztán, hogy az asszony egy balesetben meghalt, a srác eléggé elvadult. Mostanában már nem látogatta a volt mostohaanyját.

Hát ő csak várt. Annak idején ha nem is aktívan, de a pénzével részt vett abban a bizonyos projektben, ami a kozmikus energiák megcsapolását tűzte ki célul (az eredeti projektre gondolok, amely nemzetközi volt, nem arra az utánzatra, ami csak csúfságnak volt jó), s amit aztán bizonyos veszélyek elkerülése okán félbe kellett hagyni. Pedig már jó eredmények voltak. Talán túlságosan is jók, éppen azért volt egészségesebb visszavonulót fűjni. És eddig a napig még nem talált olyan célt, amely méltó lenne arra, hogy a Cohen vagyon megmaradt részét abba befektesse. Éles, elemző elméjét ez idő szerint mindennapi könyveléssel koptatta. De, mint mondtam, valamiből élni is kell.

Ezen az estén is kopogtattak nála. Három fiatalember volt a látogató. Egyelőre nem tudta, hogy miért jöttek. Nem félt. Miért is félt volna éppen ő, akiről még azt sem tudta senki a városban, hogy vagyonos, vagy sem.

Az este azonban nem éppen úgy alakult, ahogy eltervezte. Eleinte nem volt kifogása az ellen sem, amilyené lett. Később meg már nem volt rá lehetősége, hogy kifogásoljon.

Éjfél múlt valami pár perccel, amikor a fiatal férfiak becsukták az ajtót. Kívülről. Be is zárták. Majd, kezüket csapkodva egymáshoz, ruhájukat leporolgatva, eltávoztak a környékről. Mint a jóllakott ragadozók.

– Ez tehát megvolna – beszélgettek halkán egymás között. Az egyik vitte a szót – ámbár, fogalmam sincs arról, hogy erre miért volt szükség. És, hogy miért kellett éppen így csinálni.

– Nem a mi dolgunk – válaszolt a másik. – Így kérték, így cselekedtünk. A nő, tudomásom szerint, veszélyes volt. Így mondta az, aki parancsol. Vagy neked nem esett jól?

– Dee! Szó se róla. Az Idegen elégedett lehet – jött a válasz. Aztán eltűntek az éjszakában.

Nem vették észre, hogy jó ötven méterre mögöttük, egy idős, munkáskülsejű férfi, levakarhatatlanul a nyomukban jár. Egészen addig követte őket, nem közeledve, de le sem maradva, amíg közülük az utolsó is haza nem ért. Akkor elővette a telefonját, nem okos, hanem „buta” telefonja volt, és egy olyan számot hívott, amely névvel be volt kódolva abba a telefonba. Valami hét-nyolc percig tartott a beszélgetés, aminek a végén elnézést kért a késői zavarásért.

– És még valamit Jancsi! Lehet, hogy későn érkeztem, lehet, hogy tévedek, adja Isten! De nem szeretem, ha valaki a más házáat zárja be. Kívülről. Érti?

Be kell vallani, hogy amióta egyedül maradt, Nemvaló András, meglehetősen unatkozott. Jó, a munka is megfelel unaloműzőnek egy bizonyos ideig, meg aztán az ember olvasni is szokott, meg tévét is néz, de azért az egyedüllét csak teher tud lenni.

Valami ilyen oka volt annak, hogy mostanában sokat beszélgetett Kalapos Lászlóval. Okot adott arra az informatikus régebbi kórházi kezelése és a kómás állapotban megélt (látott) álmai, de a saját professzionális érdeklődése is az ismerőse belső élete iránt. És nem utolsósorban az is izgatta, hogy miért éppen az ő régi őse? Meg is kérdezte:

– És miért éppen Szép Fülöp? És a templomosok?

– Nem tudom. De én is tudni szeretném, azért járok ide. Egyelőre csak sejtem.

– Valami alighanem motoszkálhatott az agyadban. Ébren is. És akkor aztán, kómás állapotban, amikor a külső zavarást az öntudatlanság kiszűrte, erőteljesen megnyilvánult.

– Ige. Lehet. Valami ilyesmit sejtettem. De mélyebbre nem sikerült még nyúlnom.

– Én inkább, vagy legelőször arra lennék kíváncsi, hogy miért az én akkori őszám? Még az is lehet, hogy ez lesz a kulcsa sok mindennek. Egyébként tudok erről az ősről, apámnak megvoltak a családi iratai, elég nagy becsben tartotta őket. Én is őrzöm, a történetet is tudom, és nem csak a hivatalosan, vagy félhivatalosan keringő (ál)hírekből.

– Azt hiszem, hogy most mondtad ki a kulcsszót. Vagy kulcsszavakat, ahogy tetszik. Mert azokat a jórészt álhíreket, amiket most emlegettél, jórészt én is olvastam, s érdekeltek is. Nemvaló Béla? Nem tudom. Valahol, regényben olvashattam a nevét.

– Az lehet! Valóban járt nálam Kiscsabi ilyen ügyben. Hogy megírná, ha engedélyt adnék rá. Na és a templomosok?

– Ez könnyű. Már többször is kielemeztem magamban. Zárt társaság voltak, senkinek sem tartoztak közvetlen felelősséggel, a pápa meg messze volt. Könnyen beszivároghatott közéjük akár több szélhámos banda is. Míg aztán akadt egy Szép Fülöp, akinek a franciái fontosabbak voltak, mint a képzeletbeli keresztény világhatalom. Amely Jeruzsálem elveszte után már gyakorlatilag nem is létezett, még a reménye sem. Hát akkor a király, aki különben is lépés-kényszerben volt, cselekedett. Persze, ezzel nem azt akarom mondani, hogy a királygyilkosságban közvetlenül a templomosok voltak a bűnösök, bármilyen szélhámosok is voltak. Alighanem könnyen akadt akkoriban is bérelhető gyilkos elég, aki meg tudta szervezni és kivitelezni is tudta azt a tettet.

Hát ez volt röviden annak az ülésnek a tartalma. Természetesen megegyeztek abban, hogy folytatni fogják. Hiszen mindketten kíváncsiak voltak.

A társadalom geológiai mélyrétegei alján létezik egy szörnyeteg. „Létezik”, mondom, mert a közönséges állapotát nem lehet egyértelműen sem élőnek, sem élettelennek nevezni. Valami köztes állapot, egyes részei élnek, más részek létformája a nekrobiózis. Vannak teljesen élettelen részei is. Nevezzük talán nemzeti szörnyetegnek, bár egyes országok alatt több is van belőle. Azokat a részeket amelyek élnek... sajnos... emberi lények alkotják, de akik olyanok, hogy legnagyobbreszt kiveszett belőlük éppen az, ami az embert emberré teszi. De állattá sem lettek, mert az állat, a természet rendje szerint normálisan cselekszik.

Ez a szörnyeteg, amelynek formája fizikailag sem egynemű, főképpen amorf, mindemellett még mérgező és undorító is. Talán a legjobban akkor alkothatunk fogalmat róla ha elképzeljük a szart egy óriási üstben fortyogóra felfőzve, nagy mennyiségben és állandóan kavarva. Tudom, a kifejezés nem szereti a nyomdafestéket, de ha Victor Hugo az ő társadalmi nagyrégiényében le merte írni azt a szót, hogy „merde”, ami franciául ugyanazt jelenti, akkor talán engem sem fognak miatta nagyon szigorúan megítélni.

És ez a szörnyeteg halálosan veszélyes is. Aki szerencsétlenségére beleesik, vagy éppen csak túl sok kerül a bőrére belőle, az kínos és undorító halált hal.

Magyarországon mostanában éppen ennek a szörnyetegnek a felébresztése folyik. Ez az ébresztés külső irányítással, de belső, lelkiismeretlen emberi lények aktív hozzájárulásával megy végbe.

A főváros minden országban az a földrajzi hely, ahol az említett szörnyeteg a felszínhez a legközelebb található. Ez érthető, mivel mindig a fővárosban él a legtöbb ingyenélő, dologtalan here, akik hasznos munkát végezni nem tudnak, de nem is akarnak. A vidékre a veszélyes és szörnyű masszából kevesebb jut, hiszen a falusi emberek túlságosan el vannak foglalva azzal, hogy az előbbieknak enni és inni adjanak.

Minden jóérzésű és rendszerető ember, lehetőségei szerint küzd azért, hogy a szörny a saját helyére, a geológiai mélyrétegek közé visszakerüljön. Ahol egyébként jobban is érzi magát, mert a felszínen, ha hosszasan tartózkodik, megdermed, mint a vulkáni láva.

Sajnálatos módon azonban, ebben a pillanatban, amikor ezt a történetet írom, az előbb említett küzdelem kimenetele még egyáltalán nincs eldőlvé. Fortyog a szörny, undort hajigálva az égre, széthúzást, visszavonást, rettenetet, bizonytalanságot támasztva az emberek között. Támadva mindenre, ami rend és ami az emberek dolgos részének biztonsága.

Most Budapesten van a sor, hogy tobzódjon ott az emberi pöcegödör tartalma. Még sokat lehetne írni a jelenségről, amelyet ki tudja, hogy milyen beteges, egyéni önző érdekből gerjesztenek egyesek, de sem szorosan a történetünkhöz nem tartozik, sem a billentyűzetem nem elég mocskos, hogy méltó módon le tudnám írni.

Nagy János rendőrtábornok éppen az előbb vázolt küzdelem aktív résztvevőjeként, rendkívül elfoglalt volt ebben az időben. Ha többfelé tudta volna osztani magát és ugyanannyi helyen egyszerre jelen lenni, az sem lett volna tán elég. Így tehát érthető, hogy amikor Ember István bácsi, a nyugdíjas volt irodaszolga felhívta, sem ideje, sem különösebb kedve nem volt ahhoz, hogy érdemben reagáljon. Valahol a tudata mélyén pedig megmaradt az érzés, hogy az elvált felesége bajban, vagy legalábbis nehéz helyzetben van, de nem volt képes ezen gondolkodni. Lényegében azt se tudta, hogy mit is tehetne. De ez, ilyen konkrétan már csak egy jó hét múltán fogalmazódott meg benne. Írjon Anetának? Ez nem tűnt valami jó ötletnek, mivel

akkor már elég régen elhanyagolta az újságírónőt. És ha ír is, mit írjon? Hogy menjen és nézze meg, mi van Zsókával? Éppen Aneta? És éppen most? Más viszont nem kínálkozott.

Így tehát, egy hét halogatás után sóhajtott egy nagyot és... a hivatalos utat választotta. A Vigyázóváron ez idő szerint nyomozgató főfelügyelőt hívta fel telefonon, hogy érdeklődjön.

Rusu Andrei semmit sem tudott Zsókáról, de megígérte a kollégának, hogy érdeklődik.

Már nem nyomoznak

Talay Berti útra készült. A vállalt munkának vége, az építkezésnek is, és az egyetemi előadásoknak is, nincs már miért az időt húzza az országban. Különben is kezdett már ideges lenni, hogy vajon mi történik otthon? Egész Európa ideges volt ez idő szerint, az események párhuzamosan zajlottak több országban is.

Még utoljára meglátogatta Kalapos Lacit, akihez még akkor irányították, amikor otthoni barátai meghallották tőle, hogy Erdélybe megy. Akkor megismerkedtek, s azóta sok időt töltöttek együtt, általában vitatkozással.

- Ezt a sticket még elvihetnéd – mondta László búcsúzóul.
- Mi van rajta?
- Jobb ha nem tudod. De különben sem hiszem, hogy eligazodnál rajta. Főleg programok.
- Kinek vigyem?
- Annak, aki a nevemet neked mondta annak idején.
- Veszedlyes?
- Törvény szerint nem. De azok, akik meg akarják szerezni, nem törődnek a törvénnyel. Hát vigyázz!

Így eligazítva, Berti elment. Nyugtalanul, mert Békácskáról semmit nem tudott, holott még mindig úgy érezte, hogy szerelmes az asszonyba.

A hajléktalan férfi még mostanában is abba a jórészt lelakott házba járt aludni. Fogalma sem volt különben, hogy kié, vagy kié is volt valamikor az a ház. Most mindenesetre nyugalmasabb volt, mint akkor, amikor az első éjszakát töltötte ott.

„Nini! Lehet, hogy éppen nekem kellett idejönni, hogy nyugalmat leljen a kísértet?” gondolta magában és úgy látszott, hogy igaza van.

Azt a lenyűzött állatbőrt a hosszú fehér szőrrel megtartotta. Kabalának is jó volt, meg igen finom alvás esett azon a szőrös párnán.

A városnak épp az átellenes végén, vagy legalábbis közel ahhoz, de nem a valaha volt gyártelep közelében, hanem a Murguly Erzsébet házában nagy kutatás folyt. Amikor Rusu főfelügyelő a szomszéd országbeli kollégája hívása után letette a telefont, mert ha tábornok is, mégis csak kolléga, legott felkerekedett, hogy utánanézzon annak a figyelmeztetésnek.

Tábornok ide vagy oda, más körülmények között alighanem halogatta volna azt az utánanévezést, de most mindenáron a végére akart járni a zaklatás-, sőt immár gyilkosság sorozatnak. És valami hetedik, vagy ki tudja hányadik érzéke, az a bizonyos rendőri érzék, azt súgta, hogy annak a beszélgetésnek köze van az ügghöz, amin épp dolgozik. És ami sehogy sem akar megoldódni.

Szegény Zsóka akkor már több mint egy hete halott volt. Ehhez mérten semmiképpen nem úgy nézett ki, mint életében.

Vigyázóváron természetesen volt rendőrségi orvosszakértő, de Rusu Andrei ragaszkodott ahhoz, hogy a város legismertebb orvosa, vagyis Mónika doktornő is megnézzé a holttestet. Ki tudja, mit várt attól a vizsgálattól? Szegény Mónika, miután nagy nehezen visszagyűrte a

minduntalan feltörni készülő hányást, eleget tett a kérésnek. Valóban rá is ismert szegény Zsókára.

– Tehát ismeri?

– Igen! Pedig szegény, két héttel ezelőtt még nem így nézett ki. És régebben, akkor még diák voltam, ünnepelt szépség volt.

– Ön szerint mibe halt bele?

– Itt! Látja főfelügyelő úr? Elvágták a nyakát. Mint a csirkének! – Mónika megrázkódott ezt kimondva és magában megfogadta, hogy soha többet nem eszik csirkehúst – de, látja ezt? Itt! Megkötözték a halála előtt. És a kötélt vagy mi, mélyen belevágott a húsába. Karján, lábán. Úgy néz ki, hogy kínozták is.

– Nemi erőszak nyoma?

– Úgy látom, az is van.

A főfelügyelő nagyot sóhajtott. Majd nyelt is egy keserveset, arra gondolva, hogy éppen hol van. Ki is fordult a szobából, mert a szag is kezdett elviselhetetlen lenni.

– Jöjjön doktornő, menjünk innen! Maguk meg – intett az embereinek – hozzák a testet a rendőrségi laborba! Hátha ott többet megtudunk!

Aztán, ahogy beért az irodába, gyorsan telefonált István bácsinak. De nem azelőtt, hogy fel ne hajtott volna egy jó pohár pálinkát. De még a pálinka előtt köpött is egy nagyot, keserveset. Szüksége is volt mindkettőre, a köpésre, meg a pálinkára is. Csak azután kezdte az arca a megszokott színét felvenni.

István bácsi másnapra meg is jelent.

– No, mi van? Széna-e, vagy szalma? – állított be.

– Azt hiszem, mehetünk összeszedni őket! Mindenben magának volt igaza.

– Na de ebben én már nem veszek részt! Van elég rendőr a lebonyolításhoz.

– Igaza van, de azt akartam, hogy maga tudja meg először! Meg aztán, lehet, hogy később még szükségem lesz a tanúskodására.

Ebben megegyeztek, ámbár az öreg ennek is eléggé húzta az orrát.

A „begyűjtés” várakozáson felül könnyen sikerült. Kiviláglott, hogy Dacian mellett még négy fiatalember, mindegyik egyetemista, voltak vezető pozícióban a civil szervezetben. De maga a tagság sem volt valami széleskörű.

A diákok természetesen idegesek voltak, csak Monea volt teljesen nyugodt, sőt blazírt. Mint aki teljesen biztos a dolgában. Mint akit nem érhet semmi kellemetlenség a hatalom részéről.

Persze, senki sem ismert be semmit. Pedig szemtanúk voltak, akik látták őket a különböző helyszínek közelében.

„Na és, ha a közelben voltunk? Véletlen lehet!”

„Jó, jó, de többször egymásután? Mennyi ennek a valószínűsége?”

„A főfelügyelő úr nem a valószínűséget kell itt nekünk számítgassa, hanem bizonyítson! Ha tud! De nem tud!”

Megingathatatlanok voltak. Ugyanazt mondták mind az öten. A diákok idegesen, ez érthető, hisz fiatalok, tapasztalat nélkül, a vezetőjük pedig nyugodtan, tempósan.

Sor került különböző szembesítésekre is. De egyik sem tudott perdöntő vallomást tenni. A bizonyítékok pedig közvetettek voltak.

Akkor robbant az első vallomás. Monea Dacianról kiderült, hogy minden alkalommal egészen máshol volt. Pedig minden szemtanú megegyezett abban, hogy volt ott egy fehér hajú öregember is. Sőt, az öreg – hajlott hátú, valódi öreg volt – a magassága is megegyezett a Moneáéval. De nem és nem. Nem volt ott. Mi több, máshol volt. Látták. És sajnos még Kalapos László, aki pedig egyedül túlélte azt a hatalmas verést, még ő sem tudott biztosat mondani. Mert vaksötét volt.

Az, hogy a diákok egyenként alibit biztosítottak egymásnak, rég ismert mese rendőri körökben. Ezen Rusu nem is ütközött meg. De valami mégsem stimmelt.

Közben az ügy kezdett méreteket öltetni. Több városba is elment a híre, tüntetések kezdődtek, hol a gyanúsítottak mellett, hol meg ellenük, a tüntetők hite szerint.

És akkor egyik délután, a nyomozót felhívta a főnöke:

– Mondja csak, főfelügyelő, mit csinál maga ott Vigyázóváron? (Úgy mondta, hogy Cetatea Mică, vagyis az állam nyelvén). Hát ezért küldtem én magát oda? Hogy tisztességes embereket zaklasson? Civil szervezeteket?! Állítsa le azonnal azt a nyomozást, mert itt nálunk igen nagy hiány van közlekedési rendőrből! Még tán eszembe jut, hogy maga milyen jó lenne egy ilyen helyre!

– Na de hát gyilkosságok! Emberek haltak meg!

– Akkor keresse meg a gyilkosokat, de ne köztisztviselőként álló embereket, vagy országosan elismert civil szervezeteket!

A főnök ezzel lecsapta a telefont. Szerencsére, mert szegény Andrei már azon volt, hogy megemlíti a külföldi szponzor nevét is. No hiszen! Abból lett volna még csak cirkusz! Ám Isten ezúttal is jóságosnak bizonyult és megkímélte ettől. Legalább ettől.

Hát, mit volt mit tenni, le kellett zárni az aktát azzal, hogy „a tettesek ismeretlenek maradtak”.

Ilyenkor kinek öntheti ki a lelkét egy megszorult főrendőr másnak, mint az irodaszolgának. Ezúttal nem a szolgálatban levőnek, hanem a nyugdíjasnak, István bácsinak.

– Nem megy, öreg! Pedig én mindent megtettem! A kezemben voltak! De leállítottak. Le kellett állnom, ha rendőr akarok maradni!

– Miért van nekem olyan érzésem, hogy ilyesmi már történt egyszer ebben a városban? – vakarta a fejét az öreg. – Méghozzá éppen Marinescu ügyész úrral!

– Igazán? Vagy csak vigasztalni akar?

– Nem! Valóban ez volt. És éppen azért is rendelték vissza a fővárosba.

– Na tudja mit, főfelügyelő úr? Ezen nem segít más, csak ha jól leisszuk magunkat. Jöjjön velem Barmodra!

– De hát, hogy nézne az ki?

– Miért? Ki tud róla?

És úgy lett.

Érdekes fejlemény viszont, a két ember részegségén kívül az, hogy az atrocitások valóban abbamaradtak. Igaz, annak egészen prózai oka volt.

Néhány nappal a szabadulása után Monea Daciant meglátogatta a külföldi szponzor. Igaz, ezúttal nem pénzt hozott, de annál inkább rossz hírt:

– Vége barátom. Beláthatod, hogy az előállott körülmények között én már nem tudlak többet támogatni. Túl sokan tudnak már erről a históriáról!

És elment.

Jaj kérem! A tőke köztudomásúan félénk teremtés. Menekül onnét, ahol zűr van. Vagy mégsem mindig? No, ezúttal menekült. Vagy csak valakiknek, valahol a világban, messze innen, megszűnt az érdekük az ismert civil szervezet irányában? Esetleg más támogatni valót találtak valahol máshol? Ezt már talán soha nem fogjuk megtudni.

Dacian pedig – nem lévén már mivel gazdálkodni – visszavonult a társadalmi feladatoktól. A szervezete pedig? Elveszítvén karizmatikus vezetőjét, szép csendesen kimúlt.

Igaz, nem anélkül, hogy még egy utolsó akciót indítottak volna. Ez az utolsó kérése volt még a négy diákhoz annak a látogatónak, aki addig is igénybe vette néha a segítségüket. Jó pénzért.

A legenda

Kalapos László is utazni készült. Nem marad ő itt egy perccel sem többet, mint amennyit feltétlenül szükséges! Pénze a bankban, dolgozni tud, megy innét! Az élete kedvesebb mint az erkölcsi tartás. Már negyedszer fenyegették meg, ha nem számítja azt, amikor meg is verték és heteket kellett kórházban töltenie. És a négy alkalommal minden esetben a pusztta véletlenül múlt, hogy nem másképp történt. Ő ugyanis a véletlennek tudta be. És akkor még nem is számította azokat, amik körülötte történtek. Kedves, jó ember ez a főfelügyelő, de úgy látszik, ennyire terjed a képessége!

Vasadi Ilona még most is állandóan mellette volt, mint valami őrzőangyal.

László úgy döntött, hogy Icut is viszi magával, amikor elutazik. A nő erre egyelőre nem mondott se igent, se nemet. László pedig várt. Valami üzenetet kellett volna kapnia, de az egyre csak nem jött. Pedig szinte állandóan a számítógépet bővölte. Így aztán szinte meg se látta azt a cetli papírt, amit ismeretlen ember csúsztatott be az ajtó alatt. Különben is Icu azonnal odasiklott és felvette.

– Ki az, és mit akar? – kérdezte dűnnyögve a gép mellől.

– Semmi! Nekem szól! Kínálnak valamit.

– Ruhát?

– Ühüm.

– Megnézed?

– Meg hát!

Icu tehát elment. És attól kezdve senki többet a városban nem látta.

László várt még egy jó hetet – csak nem tart olyan sokáig az a ruhapróba – majd úgy döntött, hogy Icu minden bizonnal megunta őt és olajra lépett. Nem volt túlságosan meglepve. Egyszer már megtörtént vele az, hogy a felesége nyomtalanul lelépett. És úgy tudta, Icu is megszökött már egyszer régebben. Majdhogy nem az oltár előtt.

László tehát elutazott.

És három nap után egy portál, a Wikileaks-hez hasonló, vagy tán éppen annak egy változata más néven, ontani kezdte az információkat arról, hogy hogyan ugrasztják egymásnak gazdag pénzemberek a kelet-európai népeket.

Az Ember István-féle gazdaság Barmodon, éppen szemközt van a Kovács Árpíékéval, csak az országút másik oldalán. Azon az oldalon már csak egy egészen kicsi, lankás dombocskas van, s utána már a cigánytelep kezdődik. Így, mivel az Árpíék háza közel is van az István bácsiéhoz, jól hallották (Barmodon amúgy is nagy a csend éjszaka), hogy miféle énekórát csapott ott a két férfi, öreg és még majdnem fiatal. Úgy tűnik, István bácsi erre a napra elhajtotta a vejét hazulról, feleségestől, hogy ne zavarja őket senki.

Hát ittak.

És énekeltek. Ki-ki a maga nótáját. Andrei főként román bordalokat, ezeket a saját nyelvükön úgy hívják, hogy „cîntece la pahar”, és amik az öregnek is tetszettek. Viszonzásul ő is énekelt a főfelügyelőnek népdalokat. Azok is nagyon szépek.

Tizenegy óra körül összetegeződtek.

Éjfélkor István bácsinak összeakadt a nyelve. Pedig csak egy volt belőle. Úgy beszélt hát:

– Tudod te milyen bor ez, főööőfelegyelő... Nem! Főfűlügyelő... Nem! Fő-fel-ügyelő úr? Na! Csak kimondtam. Hammm...

– Éhes vagy? Egyél ebből a szalonnás kenyérből!

– Kösz, nem. Hammm...

– Akkor mit akarsz mondani?

– Csak azt, hogy hammburgi mustkotány! Nem! Mustokály. Nem! Mus-ko-tály! Na!

És elmondta, hogy egy barátja, akkor a Partiumban lakott és fogtechnikus volt, de a szőlőhöz is nagyon értett, azt ajánlotta, hogy hamburgi muskotályt vegyen, ha borvidékre költözik, mert az mindenre jó. Bornak is, meg csemegének.

Annak már tíz éve van és azóta sem bánta meg.

A főfelügyelő akkor úgy vélte, itt az idő, hogy komolyabb témát is megpengessen.

– Aztán mondd, István bácsi! Mi az a titok, ami azt a házat körülveszi?

Az öreg egyszerre kijózanodott. Kiegyenesedett a széken amelyen ült, a szeme már nem volt sem csipás, sem vérekes és a beszéde okos, józan lett.

– Melyik házat kérded? A Kalapos Erzsébetét?

– Mindkettőt! Érzem, hogy ott valami lappang. Csak nem tudom, mi.

– Áhá! A helyismeret hiánya. Itt üt vissza. No! Kezdjük azzal, hogy az a holttest, illetve inkább csontváz, amit az Erzsébet házának a falában találtak, természetesen a Borzán Kingáé. A főügyész olyan szerelmes volt bele, hogy még holtában is maga mellett akarta tudni. Hát oda falaztatta a testét. Ugye ismered a Kőműves Kelemenné mítoszát? Vagy a Manole mesterét, ahogy tetszik. Hát ez is olyasféle. Csak itt Kinga már meg volt halva, amikor oda bekerült.

– Nem hiszem! Hogy éppen ő, akinek egy nő sem tudott ellenállni, ne próbálkozott volna a saját titkárnőjénél?

– Pedig így volt. Ki tudja, miért? Talán félt, hogy a csapodársága visszaüt rá, és életében először visszautasítják. Méghozzá éppen az a nő, akit valóban szeretett. Nem tudom. De így volt.

– És ki tudott erről?

– Kevesen. Azok is hallgattak. Nem akaródzott ujjat húzni a mindenható főügyésszel, vagy egyszerűen csak sajnálták. Mint én is.

– Áhá!

– Na, igyunk még egy kicsit, mert kiszárad a nyelvem és nem tudok beszélni.

Az öreg töltött még egy pohárral. Aztán Rusu Andrei folytatta:

– És a másik ház? Vagy mindkettő egyszerre? Mert mintha úgy értettem volna, hogy van valami közös bennük...

– Van. De bocsáss meg, főfelügyelő uram, ha én ezt elmesélem neked, akkor lehet, hogy megharagszol és vége lesz ennek a szép estének. Valóban hallani akarod?

– De még mennyire! Most már igazán kíváncsi lettem rá! És ígérem, hogy nem fogok megharagudni!

– Nem bánom, de te kérted! De ezt még igyuk meg előtte! Egészségedre! Nahát: azt mondják, hogy az a két ház valamikor egyforma volt. És akkor, amikor ez megint így lesz, akkor fognak a népek kiegyezni egymással, s akkor lesz a székelyeknek egy kicsi kis országuk. Itt.

– Na és ettől haragudjak én meg? Hiszen a fél város valami ilyesmit akar! Sokszor hallottam én is, még Bukarestben! És különben is: az a Talay nevű építész itt volt, elég sokáig, és mégis csak az egyik házat hozta rendbe. Aztán elment. Most még nagyobb a különbség a kettő között. Olyan ez tudod, mint a Csaba királyfi mítosza! Sose lesz meg. Persze, sajnálom a székelyeket! Meg a kurdokat! Meg a cigányokat is! De csak egy Földgolyó van és az nem nő nagyobbra. Szóval ennyi az egész legenda?

– Nem. Ezt a változatot csak azok mondják, akik csak felületesen ismerik a történetet. Van egy hosszabb változat is. Mondjam?

– Persze! Úgyis éreztem én, hogy ebből valami még hiányzik.

István bácsi töltött még, megnedvesítette az ajkát a borral, s elkezdte: „Igen. Érezhető, hogy ez eddig hiányos. Hát akkor mondom.

Valamikor régen, több mint kétszáz évvel ezelőtt, volt két ember. Az egyik fiatal, Amariei Lászlónak hívták, a másik már elég idős, egy volt főbíró, annak a neve volt Nemvaló Sándor. Amikor a napóleoni háborúk elzúgtak, mindketten ismerték is egymást, bár nem voltak éppen barátok, házat építettek a városban. Egyszerre épült a két ház, s egyformára is, a város két végén. Érdekes módon, Amariei építette azt a házat, amelyik most gazda nélkül romladozik, s a főbíró a másikat, amelyik egy ideig a főügyésznek adott otthont.

Hogy honnét volt annyi pénzük, hogy olyan szép házakat építsenek? A főbíró gazdag volt, főnemes Erdélyben, a másik, Ameriei, báró Jósika Antalnak volt a kedvence. Sokat is örökölt később a bárótól. Egy ideig az a hír is járta, hogy igazából a bárónak volt a törvénytelen fia, de később ezt megcáfolta az élet, mert egyáltalán nem hasonlítottak egymásra. Igaz ugyan az is, hogy a báróné viszont egyáltalán nem cáfolta a kósza hírt. Ki tudja, miért? Talán egy még sokkal rosszabbat akart palástolni?

A két ház mindenesetre felépült. És akkor, amikor már mindkettő készen volt, csak odakeveredett valamikor egy székely, Korbuly nevezetű, és jóslatot mondott azokról a házakról.”

„Román név. A Korbuly.” mondta elgondolkozva a főfelügyelő.

„Igen, román. A székelyek között van egynéhány román eredetű név. Mint Korbuly, Ráduly, Murguly, Mitruly. De ezek nem mind román eredetű emberek is. Tudott dolog, hogy régen, még Zsigmond király és a főinkvizítora, Marchiai Jakab idejében, sok huszita család menekült a zaklatás elől Moldovába. Várost is alapítottak ott, ma is úgy hívják, Husi. Aztán, jóval később, a Tordai Országgyűlés után, ezek leszármazottai közül egyesek visszaköltöztek családotól Erdélybe és letelepedtek a Székelységben. De akkor már román nevük volt. Hát ilyenféle lehetett ez a Korbuly is.

Azt a jóslatot mondta, hogy a két ház fennmarad sokáig, százévekig, de az idők folyamán hol az egyiknek a lakói élnek majd jobb körülmények közt, hol pedig a másikéi. Ennek megfelelően, hol az egyik ház néz majd ki jobban, hol a másik. És egyszer, akkor majd, amikor a két ház megint teljesen egyforma lesz, akkor lesz itt megint jó és élhető világ a székely nép számára. Még azelőtt pedig Rapsonné, a tündérkirálynő, feltámad halottaiból, és a férje oldalán véghez viszi azt a nagy művét, amit kilencszáz évvel ezelőtt elkezdett. És akkor megint megjelenik a Durumó ördög is, aki megjavul és mindenben segíti őket.”

– No, ezen nincs semmi megharagudni való – szólalt meg Andrei.

– Nincs hát! Mert én már sokat tompítottam az élet. Meg aztán... ez az egész nem más, mint allegória. Hogy a házak, vagyis az országok akkor lesznek egyformák, amikor az őket lakó népek is hasonlóvá válnak egymáshoz. Persze, a jó tulajdonságaikban.

– No, akkor addig még van – mondta a főfelügyelő leragadó szemmel.

– Van – visszhangozta Ember István – csak azt a Rapsonné dolgot nem tudom hová tenni. Igaz, ez legyen a legkisebb gondom! No de, látom, elálmosodtál! Megvetem neked az ágyat a vejem szobájában! Úgy sincs itthon. Aztán: Hájcsi! Gyerünk!

Az Ember-féle gazdaság kisebb volt az Árpiékénál, így a pince is a ház alatt volt, nem pedig valahol messzebb, a szőlők másik végében.

Pokoljárás

Mindennap megverték. Néha kétszer is. És azonkívül is elkövettek vele mindent, amit négy erős férfi egy kiszolgáltatott nővel meg tud tenni. És közben röhögtek. Eleinte. Mert aztán csak elfásultak, gépiesen tették a dolgukat. Vasadi Icu edzett nő volt, fiatal korában sok kalandon ment keresztül, s azok között kellemetlen, vagy veszélyes is volt. Nem egy fizikailag is igénybe vette az erejét. De ez? De ilyent még álmában sem mert eddig elképzelni.

Négy nap után még élt. Ez vagy annak a szinte emberfeletti lelkierejének volt köszönhető, amellyel rendelkezett, s amelyről e napok alatt sokszor kívánta, hogy bár csak ne létezett volna, vagy pedig annak, hogy a kínzói esetleg meg akarták hagyni az életét. A pusztán életét. De ez nem volt valószínű. Rendszerint úgy estek rá, mint a vadállatok. És estére sokszor elájult. Ilyenkor legalább a fájdalom szünetelt. És a megaláztatás.

Az a hívás azon a cetli papíron amelyre olyan készségesen elment, természetesen nem neki szólt, hanem Kalapos Lászlónak. De ő, mint eddig is többször, megérezte, hogy veszély fenyeget. Tehát ő ment el helyette.

Vajon hol lehet most? Gondol-e rá legalább néha? Csak már lenne vége! Ha meghalna! Jó lenne! De nem halt meg. Minden nap, szinte a menetrend rendszerességével újra kezdődött. Icu azon csodálkozott, hogy lehet az, hogy még véletlenül se jön arrafelé senki? De végeredményben neki már úgylát mindegy.

A negyedik napon, alkonyat után aztán valami mozgást hallott. Kintről. Nagyon halk mozgás volt. Csak annyi, mintha valaki egy papírlapot eltépett volna.

„Csak legalább jönne erre! De akkor is, mit tud tenni négy ellenében?”

A négy férfi közül három az emeleten aludt. Néha horkantott egyet egyik-másikuk. A negyedik állandóan őrködött. Mint a katonáknál, rendszeresen váltották egymást. Meglepetésről szó sem lehetett.

Aztán valaki bejött. Olyan puhán járt, mintha gurulna.

„Hajléktalan” gondolta, amikor meglátta.

„Na, ez se fog sokat segíteni! Inkább elszeeled, ha meglátja őket!” de amikor odanézett, látta, hogy a bejövő – jó nagy darab férfi volt ő is, mint a kínzói – nagyon csendesen az ajkához emeli az ujját. Mintha intene, hogy csendben legyen. „Jaj Istenem, csak itt ne kapják!” tudta, hogy annak halál lenne a vége. Megpróbált a fal felé fordulni, hogy pihenjen. Közben nyögött. Egyrészt azért, mert minden mozdulat fájt, másrészt ez megszokott zaj volt, nem figyeltek rá.

A hajléktalan már a lépcső aljához ért. Ekkor megszólalt:

– Van itt valaki? – jó hangosan mondta, szinte kiáltott. Fent mozgolódás támadt. Egy fej jelent meg a lépcső tetején. Visszaszólt:

– Csak egy hajléktalan! – úgy mondta, hogy „boschetar”. Az állam nyelvén. Aztán a megjelent férfi felé szólt: – Na mi az? Neked is kéne? Ott van! Tálcan kínáljuk! Vedd el!

Közben lejjebb jött a lépcsőn, mind közelebb a betolakodóhoz. Az... hagyta. Még mintha várta is volna, hogy közeledjen. Aztán, olyan gyorsan, hogy szinte nem is lehetett látni, férfikölnyi kő jelent meg a kezében, s azonnal el is dobta. Pontosan fejbe találta a csúfolódót. Az, egyetlen hang nélkül elesett és átzuhant a lépcső korlátján. Egészen addig, az első kérdésen kívül, a hajléktalan még nem is szólt egy szót sem. Szóltak viszont fentről:

– Naaa! Mi van ott? Történt valami?

Hogy nem válaszolt senki, gyors ütemben lefelé szaladtak a lépcsőn. A hajléktalan kezében ekkor egy bot jelent meg. Olyan amit az Icu kínzóí is használtak. Ezt a botot dugta ügyesen a szaladó lábak közé. Azok ketten legurultak. De nem vették el az eszméletüket, mint az a másik, amelyik a követ kapta a fejére. Gyorsan fel is ugrottak. De a hajléktalan gyorsabb volt. Hirtelen hátraugrott.

– Így ni! Ketten vagytok? Az jó! Legalább egyenlők vagyunk.

Aztán olyan történt, amilyent Icu még soha életében nem látott. A hajléktalan ütött, bottal, ököllel, és rúgott is, s eközben úgy táncolt jobbra-balra, hogy őt még egyetlen kéz sem érintette.

Két perc alatt mindkét támadó kifeküdt.

Ekkor megszólalt a hajléktalan:

– Huhh! De dühös voltam! Ilyet tenni?!

Majd elővett számtalan zsebeinek egyikéből valamit (Kötél! Állapította meg Icu) és akkurátusan összekötözte mind a hármat. Csak aztán kezdte el a fejét vakarni.

„Nem lesz jó ez így! Magukhoz térnek, s elszelelnék!” bement a hátsó szobába, s ott nyikorgva megnyitott valamit, pinceajtó lehetett, s egyenként ledobta oda a három férfit. Majd kiment a bejárati ajtón, s hozta a negyediket is. Az is hamarjában követte a társait. Akkor kis időre leült egy rozszant székre. Mintha gondolkozott volna.

„Igen. Ez megvan. Majd később gondom lesz rájuk! Most a testet!”

Odament Icuhoz és meztelenre vetkőztette. Nem volt nagy művészet, mert a köpenye alatt semmi nem volt rajta. Nézte a sebeket, zúzódásokat, meg is nyomogatta itt-ott. Aztán elővett egy másik zsebéből valamit, ami úgy nézett ki, mint egy patikai kenőcsös dobozka. Annak a tartalmával bekente a nőt mindenhol, ahol úgy látta, hogy szükség van rá. Közben dünnyögött hozzá:

– Ne idegeskedj! Egyszerű fájdalomcsillapító. Nyelni tudsz?

Icu megvonta a vállát, mint aki nem tudja.

Az ismeretlen kezében ekkor egy tableta jelent meg és egy kicsi üvegecske.

– Kettős előny! Orvosság és energiaital – még vigyorgott is hozzá.

– Fel tudsz állni? – kérdezte, amikor a nyelés nehéz műveletén túl voltak.

Icu megpróbálta. De nem sikerült. Akkor az idegen felnyalábolta és olyan gyengéden ahogy csak bírta, ölbe vette és elindult vele. Icu úgy érezte, mintha egy angyal vinné egyenesen a mennyországba. Nem is tévedett sokat. Azért az udvaron visszanézett. Egy kézzel írt táblát látott, amin ez állt: „Vigyázat, mérgekgígyók!” még csak nem is vették a fáradságot, hogy hazudjanak.

– Velük mi lesz? – kérdezte suttogva, mert erősebb hang nem jött ki a száján.

– Nyugi! Rájuk is gondom lesz.

„Vajon hová visz?”

A kérdésre hamar megérkezett a válasz, mert az ismeretlen becsengetett egy házba. Fiatal nő nyitott ajtót.

– Szia Móni! Hoztam neked valakit. De csend!

A doktornő majdnem elsikította magát, amikor meglátta, hogy Icu hogy néz ki.

– Négyen voltak – tette hozzá magyarázatként az idegen.

– S most hol vannak?

– Jó helyen! Majd értük megyek. De ez sürgős volt.

Látszott, hogy szűkszavú a „gorilla”. Mert így nevezte magában Icu, az erejére gondolva. Aztán a hajléktalan el is ment. Alighanem az ígéretét beváltani, mely szerint a kínzókról is gondoskodni kell.

Három nappal később egy elegáns férfi látogatta meg Icut a kórházban. Még mindig tele volt kék-zöld foltokkal, de határozottan jobban nézett ki, mint abban a félig romos házban. A nő nehezen ismerte fel benne szakáll és rongyos ruha nélkül a hajléktalan „gorillát”.

– Egész jól nézel ki az előzményekhez képest.

– Összedobtak rendesen.

– Pădure?

– Ő is, de volt itt egy skót doki, tapasztalatcserére. Drumond. Ez a neve. Inkább ő dolgozott rajtam. Vagy inkább kísérletezett?

A nevet hallva az idegen megrázkódott mint akit hirtelen erős sokkhatás ért. De Icu tovább beszélt:

– Itt még azt sem tudják, hogy ki vagyok. Nem mondtam semmit. Nem tudtam, hogy az a „pisszt!” jelzés ott a házban érvényes-e még?

– Nem! Nem volt érvényes. Csak éppen arra való volt, hogy ne figyeljenek fel rám idő előtt. De most már megint érvényes. És örülök, hogy senki nem tudja itt, hogy ki vagy. Mert most elviszlek.

– Drumond miatt? – kapcsolt a nő. – Még jó, hogy senki sem ismert fel, úgy össze vagyok verve.

– Igen, de nem csak. Fel tudsz már öltözni, vagy segítek?

– Köszönöm, fel tudok. De hogy lógatsz ki a kórházból?

– Ne törődj! Pădure tartozik nekem egy s másért. Na gyere! Kinn áll a kocsim.

Icu elismerően bólogatott.

– Ez már igen! Hajléktalanból egyből autótulajdonos! Vagy színész volnál, s ez az egész csak színjáték?

Az idegennek láthatóan elszomorodott a tekintete, de az egész arca is.

– Telik a Cohen örökségből. Szegény mostohaanyám után én vagyok az egyetlen örökös. Kicsit nehéz volt bizonyítani, a nevelőapámmal is fel kellett vegyem a kapcsolatot, aki utál egy fiatalkori botlásom miatt, de végül rendeződött. Na! Mehetünk?

És elindultak.

Két nappal az előbb elmondottak után kigyulladt a Kalapos Erzsébet új háza. Éjszaka gyulladt ki, a tulajdonosnő, aki akkor éppen ott tartózkodott (jó darab ideig valami ok miatt távol volt)*, sikítózva menekült egy szál hálóingben.

A vizsgálat megállapította, hogy a tűz a padlástérben keletkezett, onnan terjedt szét rendkívüli gyorsasággal. Aztán, amikor a tüzet órák múlva sikerült megfékezni, a padláson öt megszenesedett holttestet találtak. Rusu főfelügyelő különös gonddal végezte a nyomozást. Meg is állapította, hogy négy halott a tűzben lelte halálát, lehet, hogy az ötödik is, de ő a többiekkel ellentétben össze volt kötözve. A kötél nyomát meg lehetett találni a csuklóján, s a bokáján.

„Biztos Vasadi Icu!” találgattak egyesek, mivel köztudomású kezdett lenni, hogy a kórházi asszisztensnő alig egy pár nappal azelőtt eltűnt.

– Ez lehetetlen! – reagált a főfelügyelő. – Icu vékony, filigrán nő... volt(?), ez a csontváz mellette óriási. És különben is, Icu nem két napja tűnt el, hanem majdnem tíz.

De azért neki is volt gyanúja. Először az, hogy a fiatalok drogozni lopóztak fel a padlásra, s véletlenül gyulladt fel a ház. Ez lehetséges. De ki volt az ötödik? Aztán, hogy Monea Dacian nem került elő, finomított az álláspontján. Eszerint a drogozás megáll, de talán magukkal vitték a volt főnöküket. Ki tudja miért? Talán bosszúból. Az ügy mindenestre megoldódott.

Talay Berti írt Erzsébetnek, s felajánlotta, hogy újra felépíti a házát. De az idős nő nem kért belőle. Maradjon csak az a ház úgy, ahogy van. Félig romos állapotban, leégve. Ő pedig majd építtet egy kisebbet, máshol.

Néhány nap után székelypart építőmunkások jelentek meg az ideiglenes lakásában. Elmondták, hogy őket felfogadták házépítésre. Csak azt mondta meg, hol épüljön az fel?

Erzsébet megnevezett egy helyet a hegy alatt, az erdőhöz közel.

– Itt lesz a legjobb! Közel a természethez!

Hamar készen voltak. Csak amikor már minden kész volt, s kérdezte a fizetséget, mondták, hogy ők ki vannak fizetve. És hogy az, aki felfogadta őket, azóta már a telekkönyvi bejegyzést is elintézte.

Erzsébet a fiára gondolt és hálás volt érte.

Csak napok múltán, amikor egyszer a másik ház felé sétált Rusu főfelügyelő, akkor döbbsen rá, hogy mennyire egyforma állapotban van a két épület. Akkor megrázkódott. Pedig arról a Drumond nevű skót dokiról még nem is tudott. De mindez már lényegtelen volt számára. Elhatározta, hogy hazamegy Moldovába. „Ott is van munka! És ott is szükség van jó rendőrről!”

Ember István élénken helyeselt.

– Mondd meg nekem igaz lelkedre, István! Tudsz te ónémetül?

– Dehogyan tudok! Még mostani németül se sokat.

– Mit jelent a Rapson név?

– Ördög tudja. A Raab azt hiszem, holló. A son meg alighanem valakinek a fia. Tehát Hollófi. De miért kell ez neked?

– Az a... Rapsonné jutott eszembe. Tudod, hogy a Hollófi nevet, hogy mondják románul?

---

* Mi sejtethetjük az okot, valakik megfenyegették, hogy maradjon távol. Sejtethető, hogy kik voltak azok, de nem tartozik szorosan a történethez, tehát nem nyújtjuk fölöslegesen.

- Hogyne tudnám. Fiul corbului.
- Úgy van. Vagy röviden csak egyszerűen Corbului. Te mondtad, hogy a székelyek közt olyan nevek is vannak, mint a Korbuly.
- Vannak. De mit rontod vele az agyadat?
- Csak eszembe jutott, hogy akármelyik Korbuly felesége lehet Rapsonné.
- Hmmm!

Rusu Andrei ezek után kézen fogta a kicsi fiát és elutazott. Csak egy bejegyzést hagyott hátra a Monea Dacian aktában jól eldugva arról, hogy szerintem már az Amariei főügyész halála sem volt természetes. Valaki besegített benne. De ki? És miért?

Valóban! Miért volt Amariei Ionutz valakinek annyira útban, vagy annyira kellemetlen, hogy képes volt azért besegíteni a halálába is? És melyik Amariei? A régi, vagy az új, a megváltozott? Igazából Rusu főfelügyelő a megváltozott Amarieire tippelt, hiszen ha a régi lett volna annyira kellemetlen valakinek, akkor az ügyész halála már régebben bekövetkezett volna. De mi volt az a jelleg az ügyész megváltozásában, ami egy ilyen brutális tettet kiváltott? Megannyi kérdés, amire nincs válasz. És akkor még fel sem tévedt az a kérdés, hogy ki is volt az, ki lehetett, aki olyan brutális módon kivégezte? Mert kivégzés volt az, nem egyszerű emberölés.

A főfelügyelő nem volt különösebben vallásos ember, de volt annyi általános műveltsége, hogy ismerte a Bibliát. A Koponyák Hegyén történt kivégzések története annyira közismert, hogy még ha sosem olvasta volna, akkor is megfordult volna a fejében a gondolat, hogy valami ilyen módon végezték ki a kereszten a két latort. Vagyis, hogy eltörték a lábukat. Egyébként szokásos volt az az ókori Rómában más esetekben is. A lába-törtött ember nem tud a kereszten lélegezni, mert nincs mivel megtámassza magát. Megfullad tehát.

Ám a régi főügyész nem megfulladt, hanem megfagyott. Illetve először kihűlt, s csak azután fagyott meg. És mégis Rusu meg volt győződve arról, hogy az a régi gyilkos éppen azért hajtotta úgy végre a tettet ahogyan tette, mert Amarieire valamiképpen latorként tekintett. Olyan emberként tehát, aki valamit megszenteltetett. Mert valami ilyesmit értettek abban a régi időben a kifejezés alatt. Idolatria = bálványimádás. Annak valamely, vagy minden formája.

Akkor most már csak azt kéne kideríteni, hogy mivel vívta ki Amariei valakinek a haragját olyannyira, hogy szerintem ilyen kivégzést érdemelt? A változásban keresendő az az ok? De miben állt az a változás? Mi volt a fő összetevője?

Jaj de nehéz mindez olyan messziről és egyedül! Segítség nélkül.

„De vajon valóban nincs segítség?” elszánta magát és írt Ember Istvánnak. És valósággal megörvendett, amikor a levelére válasz is jött. „Lám, mégis csak rendes az öreg”!

„Ioanát kellene megkérdezni”!

„Akkor kérdezd meg”!

Az a bizonyos immár csak volt hajléktalan időközben biztos helyre vitte Vasadi Icut. Útjuk céljához elérkezve ők is foglalkoztak néha a nevek mágiájával.

– Kiderítettem, a mostohaanyád után, hogy te nem vagy más, mint Nagy Gábor. A rendőrtábornok fia.

– Igen. Mostohafia. De már nem használom azt a nevet. Csak a nevelőapám kedvéért vettem fel annak idején. Voltaképpen én a felesége, vagyis Teréz törvénytelen fia voltam. Most úgy mondják, hogy házasságon kívüli. Így hát visszavettem az eredeti nevemet. Hivatalosan is Korbuly Gábor lettem egy idő óta. A nagyanyám nevét vettem fel. Az anyám édesanyjának a lánykori nevét. A nevelőapám sem ellenezte. Gondolom, még örült is, hogy nem köt már hozzá semmi. Még a név sem. Hisz meséltem. Igaz, hogy te akkor nagyon beteg voltál.

– De azért megjegyeztem. Nekem meg az Ilona mellett még egy másik nevem is van. Azt is mondhatod. Irma.

Most minden olyan könnyű volt. Minden olyan igazi volt. Természetes. Nem kellett gondolkodni azon, hogy helyes lesz-e az, amit éppen tenni szándékoznak.

Gábor elmondta Irmának – ettől kezdve ezt a nevet használta – hogy úgy határozott, a Cohen örökséget ezután nem valami kétes kimenetelű projektekre fordítják, hanem olyan konkrét segítségre, amely valódi embereken igazából segít. Ezzel a társa is teljesen egyetértett.

– Ó!

– Tessék szívem!

– Valami eszembe jutott. Hogy mi lesz a kínzóimmal? Nagyon rosszak voltak, de talán az éhenhalás egy pincében mégsem lenne nekik való büntetés!

– Nagyon jó vagy! De ne félj, az ő dolguk is el van már rendezve. Igazából ők maguk rendezték el maguknak. Mire visszatértem, hogy kiszabadítsam őket, már kiszabadultak saját erőből, s el is tűntek.

– Köszí, hogy elmondtad! Nem biztos, hogy jól éreztem volna magamat a tudattal...

Gábor maga sem tudott arról hogy azzal a kötéllel milyen ötletet adott a négy fiatalembernek, s hogy azok milyen formában használták azt fel.

– Pedig... igazán nem voltak grál lovagok. A saját vezetőjükkel sem.

– Hogy érted ezt?

– Nos tudod, amikor hajléktalan voltam, persze valóban az voltam, amikor a feleségem és a gyermekem abban a balesetben meghalt, nem volt semmihez sem kedvem, a saját magam fenntartásához sem, úgy úszott el köröttem minden, lakás, állás, hogy a semmivel maradtam, erről még Zsóka se tudott. Nem mondtam neki, igazából szégyelltem. Tehát, akkor, ott abban a romházban találtam valamit. Először úgy gondoltam, hogy valami kis fehér állatka lenyúzott bőre. Persze az is volt, és nagyon jól bevált párnának. Később rájöttem, hogy mi is az. Egy kezdetleges fehér páróka volt. Azok a disznók arra használták, hogy a főnökükre kenjék a saját gazemberségüket. Az egyikük mindig a fejére tette, amikor valami szörnyűséget elkövettek. Például amikor Kalapos Lacit majdnem halálra verték. Bocs, nem tudom, hogy nem kellemetlen-e neked, ha őt emlegetem.

– Már nem. Nem tudom, miért, de most úgy érzem, hogy minden a helyére került. Hogy te vagy nekem kijelölve. Ezt jó, ha te is tudod, mert én boszi vagyok.

– Tudom. És én is úgy érzem, hogy ez minden eddigi megpróbáltatásunknak a megoldása.

– De mi is van azzal a sapkával?

– Nem sapka! Páróka. Csak elnagyolt. És sötétben mindig úgy látszott, hogy a gazemberségeket egy öreg, ősz hajú ember vezényli le. De csak sötétben. Ezért nem támadtak sohasem nappal.

– Engem.

- Ez igaz, de akkor már a paróka el volt veszve. Számukra. Én aludtam rajta. Igaz, hogy akkor nem is volt köztük öregember?
- Nem volt. Azért szörnyű volt. Ha nem edződtem volna évekig, nem biztos, hogy nem dobtam volna be a törölközőt.
- Most már ne gondolj rájuk!
- Igyekszem nem gondolni! De néha előjön. Olyan, mint a hányás.
- Háát... elhiszem.

István bácsi nem sokat teketóriázott a kérdezgetéssel, hanem egyszerűen elküldte Ioanát Rusu Andrei után.

Amin a főfelügyelő jól meg is lepődött, amikor teljesen váratlanul olyan csinos vendéget kapott. Akkor már a Rodica halála fölött érzett gyásza enyhült valamennyire, tehát udvariasan, sőt bizonyos örömmel fogadta Ioanát.

- Megjöttem!
- Küldte...
- Igen. Ember gazda. És tudom is, hogy miről van szó. Ne kíméljen!

Andrei ugyanis nagyokat hallgatott. Alig tudott megszólalni, ami érthető is, a Ioana szépségét ismerve. Persze ismerte őt valamennyire, hiszen az ügybe kénytelen volt belefolyjni, de most LÁTTA meg először. A szemével, s a szívével is.

- Gondolom, a bátyámról van szó.
- Igen. Sőt inkább csak az utolsó félévről az életében. Úgy hallottam, akkor változott meg. De ha túl fájdalmas, nem szükséges...
- Nem is tudom. Rég volt. Persze, a testvérem volt, szerettem. De már mennyi éve? Úristen! Még gyermek voltam. Igazából. Szóval, az a változás?

– Igen – Andrei egy kicsit még mindig határozatlan volt, de gyorsan megtalálta önmagát. – Ha szabad megkérdezni, miben is állt az a változás? Tudod, hogy nem kötelező! Már nem vizsgálom azt az ügyet. Nem is szabad nekem. De leköteleznél, ha elmondanád amit tudsz. Nem hagy nyugodni az az ügy. Mintha valamit elmulasztottam volna. Valami olyat, ami az egész életet ami történt, más megvilágításba helyezi – mint látható, Andrei az izgalom, vagy tán a Ioana szépsége hatására észrevétlenül áttért a tegezésre. A nő pedig úgy látszik, nem vette zokon, inkább még megnyugodott, s ellágyulva nézett valahová a messzeségbe. Aztán úgy látszik, megtalálta a megfelelő szavakat.

– Kedves Andrei, hogyan érzékeltessem? Megvan! Olvastam valahol, egy régi könyvben, hogy volt régen, még a világháborúban, Hitlernek egy tábornoka. Nos, ez a tábornok, a nevére már nem emlékszem, meggyőződéses náci volt. A fajelmélet kemény adeptusa. Egészen addig, míg valaki ki nem derítette, hogy nem is nagyon távoli zsidó felmenői vannak. Akkor az a tábornok egy rövid időre megzavarodott. Nem tudta, hogy a megváltozott helyzethez hogyan viszonyuljon. De a zavarodottság csak rövid ideig tartott. Hamar magához tért és amilyen elkötelezett fajvédő volt azelőtt, attól kezdve minden erejével igyekezett menteni a halál szélén tántorgókat. Ha jól tudom, ki is végezték egy idő után. No hát, valami ilyen vonást fedeztem fel Ionutzon. Persze akkor, mint gyermek, nem voltam képes mindezt ilyen pontosan végiggondolni. Inkább csak éreztem. Jóval később, amikor azt a könyvet elolvastam, s le is üledett bennem valamennyire, akkor vált bennem világossá, hogy mi is történhetett. Na! Jó ez neked valamennyire?

Andrei elgondolkozott.

– Igen. Azt hiszem, igen. Csak még meg kell emésztennem. Még valamit! Ionutz talán magyar volt? Vagy zsidó? Vagy német?

Ioana nevetett.

– Alig hinném. De én vagyok félig magyar. Félig pedig német. Kitaláltad?

– Nem. De ez lett volna logikus a Ionutz esetében. Azok után, amit mondtál.

– Látom már, hogy nem voltam igazán hasznodra – szomorodott el a nő.

– De bizony igen! Csak még nem tudom, hogy hogyan. És azt sem, hogy kinek volt mindez annyira a begyében? Még rágcsálnom kell! – majd köznapibb témára tért: – Itt maradsz éjszakára? Van egy harmadik szobám, megágyazhatok neked benne. Tudod, ez volt (kicsit elcsuklott a hangja) Rodicának a menedékhelye. Ott dolgozott, ha nagyon későig kellett...

Ioana előszörre nem akarta elfogadni a felajánlott fekhelyet. Mert, hogyan is foglalja el ő a Rodica helyét? De aztán lassan hagyta meggyőzni magát a két férfitől. Mert kicsi Andrei is kérlelni kezdte.

Másként állnak a dolgok

„Na most, mi is az igazság mindebben? Téved-e Ioana, vagy nem téved? Gyermekek volt-e, aki rosszul emlékszik, vagy fiatal lány, akinek a szeme tágra van nyitva és mindent befogad, ami a világban történik? Ki tudná ezt megvilágítani? Talán István bácsi!” morfondírozott Rusu főfelügyelő magában. Majd gondolatban még hozzátette: „De nem szabad ám nekem ebben az ügyben nyomozni! A múltkor is mekkora orrot kaptam a főnöktől? Még jó, hogy megengedte, hogy ide kerüljek, Bákóba. Vagyis... haza. Lehetett volna sokkal rosszabb is.” aztán felhívta az öreget.

– Mit csinálsz, István? Dolgozol valamit?

– Hát! Mindig van valami pizsmogni való. Mi újság nálad?

– Én itthon vagyok. Bákóban. Igazából ez nekem az otthon. Itt születtem. A közelben. De nem hagy nyugodni az az Amariei ügy! Tudnál segíteni?

– Miért? Most hová akarsz kerülni? Dobruzsza végébe? Egyébként mondd, mire lenne szükséged?

– Információra! Ioana volt nálam.

– Ioana? Ennek örülök! Hátha te is megleded a békédet?

A főfelügyelő sóhajtott egyet.

– Nem ÚGY volt itt. Sajnos. Viszont mondott egy érdekes dolgot. Hogy Amariei nagyon megváltozott az élete vége felé. Mit tudsz te erről?

– Semmit. De volt valaki. Egy cigányzenész. Paga Elemér. Az ügyész sokszor mulatott vele. Sajnos a bácsi már nem él. De a néni még igen virgonc. Bár csúf mint az éjszaka, de hátha tud ő is valamit?

– Ide tudna jönni? Sajnos nekem gyakorlatilag tilos Vigyázóvárra menni.

– Beszélek vele!

A beszélgetés végével Andrei elégedetten dült hátra.

„Tán csak mozdul már valami!” és elhatározta, hogy ha törik, ha szakad, annak az ügynek a végére fog járni. Aztán... jöjjön, aminek jönnie kell!

Még Ioanára gondolt. Szeretettel. Sőt, még inkább vágyakozással. Hogy jó lenne, ha. Aztán elhessegette magától a gondolatot. Nem terem már számára nő ezen a világon, a Rodica halála után.

Aneta is eszébe jutott. De az tévedés volt. Határozottan érezte. Nem tudta világosan, de biztos, hogy tévedés volt. Vajon hány éves lehet Ioana? Valahol negyven körül! Nem is tévedett sokat.

Paga néni valóban csúf volt mint a sötét éjszaka. Ránézésre lehetett valami hetven, vagy nyolcvan éves. Csupa ránc, foga pedig... volt neki, de az még rosszabb, mintha egy sem lett volna. Kettő volt neki elől, kis szünettel közte, és nagyok, hosszúak voltak, mint ahogyan a gyermekkönyvekben a boszorkányokat szokták ábrázolni, elrettentés céljával.

Az öregasszony látta, ahogy a rendőr végigpásztázza a szemével és elégedett volt.

– Igen. Én vagyok, és ilyen vagyok. Amióta szegény Elemér meghalt, azóta ilyen is akarok lenni. Na de, ne bájologjunk! Mit is akar tudni tőlem?

– Voltaképpen nem sokat. De foglaljon helyet asszonyom!

– Köszönöm! Rég volt már, hogy egy férfi hellyel kínált engem. Főleg ilyen férfi, mint maga.

– Na tehát: Volt az a régi ügyész. Amariei. Hallottam valamit, hogy az élete vége felé nagyon megváltozott. Meg tudná mondani nekem, hogy mitől változott úgy meg? És miben állt pontosan az a változás? Csak annyi, hogy akkortól más szemmel nézte a vádlottakat?

Az öregasszony összerázkódott ültében, mint akinek valami nagyon visszatetsző dolog jut az eszébe. Rusu látta ezt, s gondolta is, hogy nem kellemes amit kérdezett. Hogy enyhítsen rajta, ezt mondta:

– Egy kávét nem kérne?

De! Kért.

Aztán a főfelügyelő még egyszer megkérdezte nagyjából ugyanazt. Hozzáteve, hogy ez természetesen nem egy hivatalos kihallgatás. Amikor Paga néni úgy gondolja, hogy elég volt, nyugodtan befejezheti a beszélgetést, senki nem fog meggaragudni.

– Köszönöm! Elmondom amit tudok. Sajnos, nem biztos, hogy az elég lesz. Csak a saját személyes élményeim vannak. Azok pedig csalhatnak.

– Kérem, hogy mondja el amit tud azokról a régi dolgokról!

– Jó! Azzal kell kezdenem, hogy Ionutz igen nagy nőbolond volt. Hol erre, hol arra csapódott. Volt pedig neki stabil barátnője, akinek százszor megígérte, hogy na, most elveszi feleségül, de mindig jött egy másik nő, s a házasság halasztódott. Aztán jött Kádár Teréz. Az első Teréz és nem Nagyné természetesen. Az a nő nem szerette. De mégis lefeküdt neki. Ezt meg is mondta kereken, s azt is, hogy miért teszi. Ionutz pedig nem tudott neki ellenállni. Mert Teréz nagyon szép volt. Tehát, hogy el ne tévedjek a saját szavaimban, annak a Teréznek az apja éppen vád alatt volt. Emlékszik még a marosvásárhelyi véres márciusra? (bólintás). No, azt az embert, ha jól tudom, Gyula volt a neve, azzal vádolták, hogy egy román milicista őrnagyot (talán?) akart megveretni a tömeggel, s ő uszított arra. Az egészből az volt az igaz, hogy ők szomszédok voltak azzal az őrnaggal, s valóban megkoppintotta a fejét a vonójával. Mert, hogy hegedűs volt. Ennyi. Az az őrnagy többet is megérdemelt volna egy verésnél, nem is tudom, hogy miért fújták úgy fel talán példát kellett statuálni. Elég az hozzá, hogy Teréznek a családja úgy hallotta, hogy az ügyész egy nőért sokat megtesz, hát addig zaklatták azt a nőt, hogy megtette. Az apján persze semmit se segített vele. Ionutznak a munkáját egyáltalán nem befolyásolták a nőügyei. Még hozzá kell mindehhez tennem, hogy Teréz akkor még szűz volt. Érintetlen. Az ügyész volt nála az első. Nem tudom, mi lett vele azután. Remélem, méltó társat kapott magának! No, hát lehet az is, hogy egynémely dologban tévedek. A lényeg mindenesetre az, hogy a végén az a Teréz azt mondta, amikor már úgyis minden mindegy volt, hogy Ionutz is jobban tenné, ha jobban megnézné tán a saját családja eredetét. Én biz nem tudom, hogy megnézte-e, de egy idő múlva a változás szelei kezdtek fújni, és Ionutz már más szemmel kezdte nézni az előtte álló vádlottakat. Egyes vádlottakat.

– Érdekes! Hogy maga milyen jól van informálva! És az a... barátnő... hogy lehet, hogy mindent eltűrt?

A főfelügyelőt valószínűleg ez a mozzanat fogta meg leginkább a történetből.

– Úgy, hogy nagyon szerette.

– Létezik ilyen nő?

– Létezik.

– Ki volt az? Ismerte?

– Én... voltam. Tóth Gyöngyi.

Rusu akkorára nyitotta a szemeit a csodálkozástól, hogy akár ki is eshettek volna, ha a látóideg nem tartotta volna azokat. Magában pedig ezt gondolta: „Eeez? Ez a banya? Ionutz mellett?”

A nő jól látta, hogy a főfelügyelő szinte sokkot kapott a meglepetéstől és vigyorgott is hozzá.

– Akkor persze nem így néztem ki. De nyugodtan utána lehet nyomozni. Itt a buletinem – és átnyújtotta a szóban forgó kártyát – még annyit kell hozzátennem, hogy Ionutz talán egy aktív katonatiszthez jutott el a saját családtörténeti kutatása során. Bekeháti a neve. Akkor még együtt voltunk, hát megtudtam. De ennél többet aztán nem.

Amikor Rusu Andrei magához tért a meglepetéstől, még megkérdezett valamit:

– Bocsánat, asszonyom, (most már ASSZONYOM volt), ha meg nem sértem, megmondaná az ön életkorát?

– Persze! Nem titok. Ötvennégy éves vagyok.

„Fantasztikus! Nagyjából egyidős Anetával! Rettenetes!”

– Na igen! Amikor férjhez mentem Elemérhez, attól kezdve már nem vigyáztam magamra. Nem volt miért.

„Ki kell kérdezni azt a Bekehátit!”

Bekeháti Miklós László ezredesi rangban ment nyugdíjba. És ahogy akkoriban szokás volt, a nyugdíjazással megkapta a legalacsonyabb tábornoki rangfokozatot.

Andrei egy kicsit szívta a fogát, de a tábornok rendkívül szívélyesnek bizonyult.

– Hát igen. Florica Amariei. Ő volt nekem az első. Milyen régen is volt! Furcsa most még visszaemlékezni is rá. Azt hiszem, sokkal idősebb volt nálam. Nem is tudom, hogy egyáltalán él-e még? Mindenesetre, ha van rá mód, kérem szépen diszkréten kezelni!

– Természetesen – ígérte a főfelügyelő ha nem kellemetlen, elmondaná, hogy mi történt?

– Azt hiszem, legalábbis így, visszanézve, hogy valószínűleg a pillanat, s az alkalom műve lehetett. Biciklitúrán voltam. Egyedül. Ez azért alakult így, mert két akkori barátommal közösen terveztük, de ők visszakoztak. Engem elengedtek a szüleim egyedül is. Nem voltak sem felületesek, sem a szeretetnek híjával, de talán jó, ha még megvilágítok valamit. Akkor érthetőbb lesz. Ezerkilencszázhatvankettőben, vagy hatvanháromban történt. Talán inkább mégis hatvanháromban. Kevés évvel azelőtt volt a magyarországi ötvenhat. Az a kétségbeesett szabadságharc, s az arra következő irtózatossá hallgatás. A halál csendje. Én akkor még gyermek voltam. Nem is igen értettem semmit az egészből. De annak a szabadságharcnak később nálunk is visszhangja lett. Egyik ilyen alkalommal, éppen az előbb említett évben, amikor már közel álltam az érettségihez, a mi iskolánkban is tanárokat, diákokat tartóztattak le. Én szerencsémre, nem tudtam semmit arról a szervezkedésről. Különben nem tudom, hogy lett volna belőlem katonatiszt. Hát az a per, vagy legalábbis annak egyik jelene nálunk, az iskolában, a díszteremben folyt le. Hadd ne mondjam el részletesen, mert még ma is hányingerem van, ha rágondolok. No hát ezek után elképzelhető, hogy ekkora stressz oldására, miért engedett el engem az apám egyedül túrázni. Örökké hálás leszek neki érte! Nem részletezem, Arieseniben úgy hozta a véletlen, hogy éppen az Amariei házaspárnál szálltam

meg. Nem ismertem akkor őket. Florica csinos volt, vékony, Petre pedig már akkor is keményen ivott. Hát így esett. Gondolom, a részletekre nem igazán kíváncsi.

Andrei intett a fejével, hogy nem.

– Később hallottam, hogy nekik a megfelelő idő múltán fiuk született. Az én... törvényes... gyermekeim sokkal később születtek. Pedig a feleségem is idősebb volt nálam. Meghalt már szegény, nyugodjék! Hát ennyi az én történetem! Még tán csak annyi: én túl fiatal voltam, Petre pedig, az alkoholizmusa mellett is, nagyon jó ember volt. Most mondja: lett volna valami értelme ugrálni?

Andrei tagadóan rázta a fejét.

„Most pedig melyik vonalon induljak?” kérdezte a főfelügyelő saját magától. Úgy érezte, hogy itt az ideje felhívni István bácsit.

– Megvan az indíték – szólt bele a telefonba.

– Akkor mondd!

– Mindjárt kettő is van. Amarieit vagy azért ölték meg, mert román volt, vagy azért, mert időközben rájött, hogy ő magyar. Mit szólsz hozzá?

– Én azt, hogy ez a két indíték igazából három.

– Mi a harmadik?

– Az, hogy áruló volt. Vagy egyik, vagy másik oldalhoz képest. Na, gondolkodj rajta. Addig én el is indulok. Ott akarok lenni!

Amikor aztán ott volt, egész megváltozott hangulatot talált.

– Baj van?

– Ahogy vesszük. Megint ideszóltak a fővárosból, hogy ha még az életben rendőr akarok lenni, akkor nagyon gyorsan hagyjak fel az emberek zaklatásával. És át is helyeztek. Husiban lesz a következő állásom. Ez különösen kellemetlen, mert ez a szülői házam, s azért mégse vihetem magammal. Csomagolok. Holnapután ott kell legyek. Azt mondták, hogy Amariei meghalt, rég meghalt, semmi értelme, annyi idő után köztisztviselőként álló embereket zaklatni.

A főnökek egyébként is igaza volt. Az ügyészségeknek sem akaródzott már akkor több mint évtizedes gyilkosságokkal foglalkozni. Ehelyett újabban egy egyházi iskola diákjainak a szüleit zaklatták nagy vehemenciával. Hogy annak mi volt éppen a logikus oka, azt talán csak a pokolbéli ördög tudná megmondani. Esetleg. De ő meg hallgat.

Hát ez van. Most pedig mulatunk, ha már itt vagyunk!

Másnap megjelent Ioana.

– Nagyon kedves tőled, hogy még most is a testvérem ügyével foglalkozol, de most már ideje választani. Vagy ő kell neked, vagy én. Hidd el, valahova Dobruza végébe már nem tudok utánad menni. Husi még talán belefér. Én ugyanis, ha nem tudnád, román nyelvet tanítok magyar gyermekeknek, ehhez értek a legjobban. Miből fogok ott megélni, ahol ebből nem lehet?

Mondhatta volna erre Andrei, hogy majd eltartja ő, de jobbnak látta hallgatni. Különben is nagyon örült, hogy Ioana végre színt vallott. Azért még megkérdezte:

– Akkor most mi legyen?

– Az lesz, hogy ha már ennyire vagy, szépen leírod, hogy ne menjen veszendőbe, azután pedig igyekezzünk nem gondolni rá!

Így tett tehát. És mivel Ioana már ott volt, a hiányzó adatokat tőle kérdezte meg. Olyanokat mint:

– Te honnét veszed azt, hogy Ionutz beleszeretett abba a Kinga nevű nőbe?

– Hmm. Hát én még csak gyermek voltam akkor, de ezt a vak is látta.

– És volt annak a nőnek más udvarlója is? – gondolta, jó lesz tán ilyen irányban is puhatolózni.

– Volt annak sok is. De éppen akkor, csak egy fiatal mérnök ácsingózott utána. Olyan furcsa neve volt. Nem is tudok senkit ilyen névvel, csak egyet.

– Miért? Mi volt a neve?

– Ember. Ez volt a neve.

– No, ilyet én is csak egyet ismerek. De az nagyon öreg. Rendes fehérhajú öreg.

– Azt hiszem, akkor ugyanarról beszélünk. De nem olyan nagyon öreg. Csak amikor Kinga meghalt, egy hét alatt megöszült. És meggörnyedt. Nem is ment el a környékről, inkább elvállalta, hogy legyen irodaszolga. Addig is segített hébe-hóba nekik. Kinga meg nem tudta, hogy miért.

– De akkor hogy nyugdíjas?

– Sehogy. Kilépett az intézményből. Most gazdálkodik.

– Várj csak! Mikor halt meg az a Kinga?

– Nem tudom pontosan. Azt hiszem, Ionutz még legalább négy, de inkább öt évet élt utána. Hát aszerint számíthatod. S ha megölték, akkor a leendő gyilkos a közelében kellett legyen. Például mint sofőr.

Andreit azonban a történetnek egy egész más oldala fogta meg.

– És az a Kinga végig ott volt befalazva?

– Ha ott találták, akkor igen. De ne gondolj valami szörnyűsége! Ő akkor már halott volt. A babonás emberek azt rebesgették, hogy ott a börtönben, egy látogatója „halált énekelt neki”. Gőzöm sincs, hogy az mit jelent.

– Én sem, de nem is vagyok rá kíváncsi! Így is rosszat fogok álmodni!

– Elhiszem. Én is sokszor megálmodtam. Olyankor általában izzadtan és sikoltozva ébredtem. De már elmúlt. Akarod, hogy itt maradjak?

– Jó lenne!

Ezután Rusu megírta István „bácsinak”, hogy fogja már a gyilkosnak a grabancát.

Ám erre nem kapott választ. Nem is kaphatott, mert Husiban egész más lett a címe, a régít hagyták elhalni.

„Úgy se tudnám bizonyítani” nyugodott bele. Valóban megnyugodott, mert Ioanával jól álltak a dolgai, s ez volt a legfontosabb.

Pedig az sem volt igaz, hogy bizonyítani ne lehetett volna. Le volt biz az mind írva, s az irat sem máshol volt, mint a vigyázóvári rendőrségen. Csak éppen senki nem tudta elolvasni. Kivéve talán Kalapos Lászlót. Aki viszont nem érdeklődött utána. Nem is volt akkor már az országban.

Csak jóval később történt meg az, hogy Burlea Ioana levelet kapott a következő tartalommal:

„Egy régi királlyal történt meg annak idején, hogy levelet kapott a tatár kántól.

... a levél pogány betűkkel volt írva, de tatár nyelven. Így aztán a király sok embert talált, aki el tudta olvasni, de csak nagyon nehezen olyat, aki meg is értette volna. Higgyétek el, ma is történik néha ilyesmi. Például az, hogy valamit (jenyiszej-i) rovásírással írtak le, de ukrán nyelven.”

Ioana a levelet nem mutatta meg senkinek. Inkább azonnal letörölte.

Jaj! Ilus leánya

Két idős ember Gyergyócsomafalván. Murguly Kálmán és felesége. Pityókatermelők. És nagyon szomorúak. Hiszen eddig sem volt velük a lányuk. Hamar elment tőlük. Férjhez, bankban dolgozni, de legalább tudták róla, hogy él. És jól van. De most? Most már biztos, hogy meghalt. És ráadásul hogyan? Nagyon szomorú házaspár voltak.

Vasadi Emmi is szomorú volt. Hiszen az ő lányáról sem lehetett tudni semmit. Az ember nem tud arról, amit nem mondanak meg neki. Bár ebben az esetben indokolt volt az eltűnés és nem is először történt, de attól még nem lett sokkal vidámabb.

Nemvaló Andris mondott végül valami érdekeset:

- Minodóra hívott fel. Vissza akar jönni – így mondta. Nem úgy, hogy „Békácska”.
- ???
- Az az állás, amit kapott, csak egy fél évig tartott. Most munkanélküli.
- És mit mondtál neki?
- Azt, hogy küldje vissza a gyerekeket! Szívesen vállalom őket továbbra is. Egyedül is. Ő addig nyugodtan kereshet munkát. De azért szomorú.

Bizony igaza volt Talay Herbertnek.

Jaj! Ilus leánya! Valóban jaj annak az embernek, aki elveszítette azt, akit szeret.

Soha senki nem tudta meg azt, hogy hogyan és miért halt meg Amariei főügyész. Mint ahogy azt sem, hogy a későbbi események (bűntények), mint a Kalapos László megveretése, Ion Dumitrescu meggyilkolása és Vasadi Icu hetekig tartó kínzása között volt-e valami, akár a legcsekélyebb oki összefüggés. Vagy csak vagánykodni akartak azok a fiatalok, s aztán elszaladt velük a ló? Nem is lehet tudni, mert a tettesek már nincsenek az élők sorában.

Jaj! Ilus leánya!

Vége

Marosvásárhely
2017. április 29.